

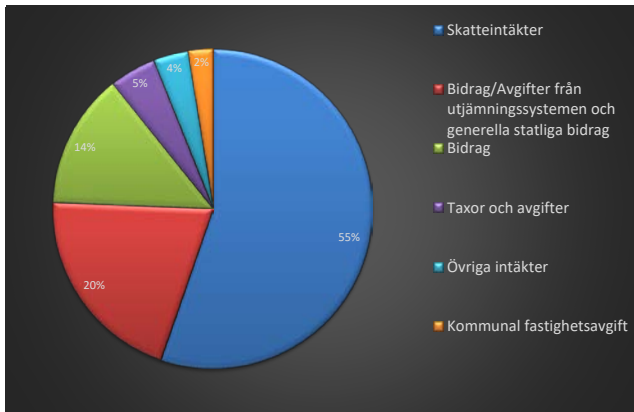
Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Årsredovisning 2019

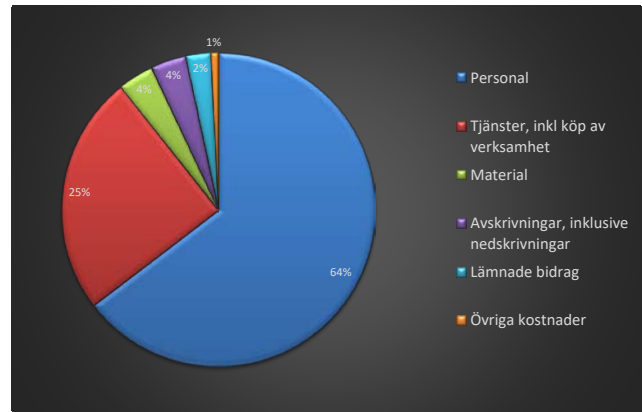
Ovanåkers kommun

Var kommer intäkterna ifrån?

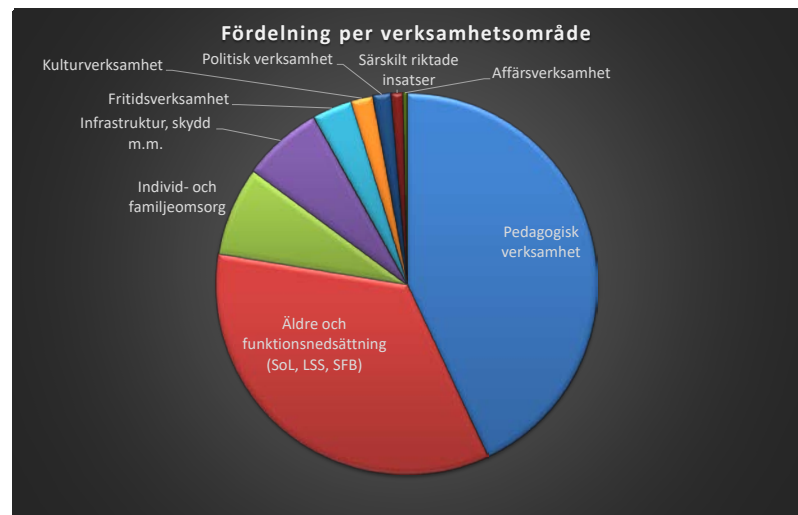

Vart går kostnaderna?

Så används dina skattepengar

Verksamhetsblock/-områden	%
Pedagogisk verksamhet	42,97
Äldre och funktionsnedsättning (SoL, LSS, SFB)	34,60
Individ- och familjeomsorg	7,53
Infrastruktur, skydd m.m.	6,79
Fritidsverksamhet	3,39
Kulturverksamhet	1,86
Politisk verksamhet	1,55
Särskilt riktade insatser	1,00
Affärsverksamhet	0,31

Ytterligare specificering av vissa verksamhetsblock/-områden

Pedagogisk verksamhet	%
Grundskola	17,76
Förskola	10,32
Gymnasieskola	8,32
Fritidshem	2,45
Förskoleklass	1,26
Gymnasiesärskola	1,08
Gymnasial vuxen- och påbyggnadsutbildning	0,72
Grundskola	0,67
Övrig pedagogisk verksamhet	0,39

Äldre och funktionsnedsättning (SoL, LSS, SFB)	%
Vård och omsorg om äldre	24,84
Insatser enligt LSS/SFB	8,21
Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)	1,3
Färdtjänst/riksfärdtjänst	0,25

Individ- och familjeomsorg	%
Barn och ungdomsvård	4,42
Ekonomiskt bistånd	2,01
Vård för vuxna med missbruksproblem	0,85
Övrig individ- och familjeomsorg	0,25

Infrastruktur, skydd m.m.	%
Väg- och järnvägsnät, parkering	2,71
Räddningstjänst	1,72
Parker	0,73
Fysisk o.teknisk planering, bostadsförbättr.	0,68
Övrigt infrastruktur, skydd m.m.	0,53
Turistverksamhet	0,42

Innehållsförteckning

Förord - Kommunstyrelsens ordförande	4
Kommunchefen har ordet.....	5
Förvaltningsberättelse	6
Inledning	6
Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
Den kommunala koncernen	7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
Händelser av väsentlig betydelse	20
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	21
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	27
Balanskravsresultat	47
Väsentliga personalförhållanden	48
Förväntad utveckling	51
Ekonomisk redovisning.....	54
Resultaträkning	54
Balansräkning.....	55
Kassaflödesanalys	56
Noter (tkr)	57
Redovisningsprinciper	67
Driftredovisning.....	70
Budgetförändringar.....	72
Investeringsredovisning.....	73
Revisionsberättelse	75
Ord och begrepp.....	77
Verksamhetsberättelser nämnder och kommunala bolag:	
Politiska organ	79
Kommunstyrelsen.....	83
VA-verksamheten.....	90
Socialnämnden.....	93
Barn- och Utbildningsnämnden	99
Miljö- och Byggnämnden.....	105
Alfta-Edsbyns Fastighets AB.....	110
Alfta Industricenter AB.....	114
Helsing Net Ovanåker AB	118
Helsing Vatten AB	121
Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB	124

Förord - Kommunstyrelsens ordförande

Efter mitt första år som kommunstyrelsens ordförande så vill jag lyfta fram några av de mest spännande och viktigaste händelserna Ovanåkers kommun under 2019.

Ett biosfärområde är ett modellområde för arbetet med FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030. Det finns sju sådana områden i Sverige. Med stor stolthet kunde vi under året

inviga Biosfärområdet Voxnadalen med en fin ceremoni på Ol-Andersgården. Vi har även på andra sätt intensifierat arbetet med de sjutton mål som finns i Agenda 2030 för att åstadkomma en hållbar utveckling.

Vi har under året kunnat se det fortsatta arbetet med ombyggnaden av Celsiusskolan. Vi kan konstatera att det under 2020 blir dags att ta hela den ombyggda skolan i bruk och jag är övertygad om att skolan blir en stolthet för hela kommunen. Vi får en modern och tillgänglighetsanpassad skola som samlar elever från förskoleklass till nionde årskursen. Det är en viktig signal till föräldrar, elever och lärare att i Ovanåker satsar vi på skolan.

Vi har under hela året även kunnat se hur vårt nya äldreboende Näskullen växer fram. Ett modernt och flexibelt äldreboende, särskilt anpassat för demensboende som kommer att vara attraktivt för både boende och personal. Kommunen har tillsammans med Aefab fortsatt omställningen av en del av våra lägenheter till trygghetsboende för +65. Både Näskullen och trygghetsboenden är en del av strategin för att möta en ökning av antalet äldre i vår kommun.

Vid årsskiftet var det inflyttningsklart för en ny treavdelningsförskola i Edsbyn. Fölet är byggt av Aefab och inrymmer förutom förskolan även ett antal lägenheter på andra våningen. Vi har på detta sätt ersatt Fölets gamla och inte ändamålsenliga lokaler med en ny modern förskola, särskilt anpassad för att kunna möta barn med allergiproblem och samtidigt skapat attraktiva, centrala lägenheter i Edsbyn.

Det är naturligtvis även värt att uppmärksamma att det ekonomiska resultatet för 2019 är väldigt positivt. Med ett samlat överskott på nästan 30 miljoner så har vi bland annat kunnat avsätta 14 miljoner till en reserv för kommande eventuella sämre tider.

Värt att uppmärksamma är naturligtvis även alla anställda i kommunen. Det är ni alla som i olika verksamheter i Ovanåker är med och skapar den svenska välfärden med hög kvalitet till gagn för våra invånare. Stort TACK för detta!

Håkan Englund

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

De senaste åren har det hänt mycket i kommunen. Bostäder byggs, skolor byggs om och renoveras, specialanpassat boende för dementa är på gång att färdigställas, fiber har grävts ned i sådan utsträckning att mer än 90 % av invånarna kan erbjudas detta etc. Allt för att möta efterfrågan och förändrade krav som nya och gamla kommuninvånarna ställer och som krävs för att vara ett attraktivt alternativ för etablering i olika former. För att nå hit så krävs det insatser från såväl politiskt håll via beslutsfattande, som insatser från medarbetare i organisationen som omvärldsspanar och anpassar utvecklingen till våra förhållanden. Väl där så krävs det medarbetare som är öppna för förändringar och har förmågan att se möjligheter med den inriktning som pekats ut. Det här är förhållanden som är lika oavsett var i organisationen vi befinner oss. En ytterligare faktor som inte ska glömmas bort är uthållighet när man tror på sin sak.

En sak som också hänt under året är att delar av kommunen utnämns till ett Biosfärområde av UNESCO. Ett alldeles lysande exempel på vad som ovan beskrivs i form av en medarbetare som för ca 15 år sedan tog de första initiativen till det grundläggande arbetet och var uthållig i sitt engagemang tills beslut fattats och arbetet engagerat flera. Fler exempel på medarbetare som varit djupt engagerade och framåtsyftande beslutsfattande skulle kunna ges över tid.

Året 2019 har varit ett år där resultat och måluppfyllelse varit bra framför allt i en jämförelse med omvärlden. En starkt bidragande orsak till detta är våra medarbetare som besitter bl.a. de egenskaper som beskrivs ovan men som även i stor utsträckning visar på flexibilitet när arbetsinnehåll förändras under kortare eller längre tid. Egenskaper som framåt kommer att vara ännu väsentligare då vi ännu inte nått puckeln på den väntade arbetskraftsbristen. En brist som riskerar att leda till kompetensbrist inom olika områden. En stor framtida utmaning.

En ytterligare utmaning är den kommunala ekonomin vilket till stor del påverkas av den ovan nämnda arbetskraftsbristen. Behoven ökar i form av att fler blir gamla och att det föds fler barn än på länge vilket leder till ökade kostnader allt annat lika. Då arbetskraften minskar blir också antalet arbetade timmar färre och det senare är vad som i stor utsträckning påverkar de kommunala intäkterna negativt. Kostnaderna ökar – intäkterna minskar. En utmaning för oss alla. Vi har ett fortsatt behov av våra medarbetares kreativitet för att hitta lösningar på detta.

Med de här orden vill jag säga tack till alla medarbetare för deras insatser under 2019 och samtidigt tacka för den tid som jag haft glädjen att arbeta tillsammans med er.

Christer Engström

Kommunchef

Fotnot: Christer Engström avträdde som kommunchef 191130 efter 14 år på posten.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Denna förvaltningsberättelse upprättas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitel och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Syftet med förvaltningsberättelsen är att ge en samlad bild av verksamheten i Ovanåkers kommun och dess bolag för 2019.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ovanåkers kommunkoncern redovisar ett resultat för 2019 på 32,9 mnkr budgeten för året var 10,7 mnkr. Föregående års koncernresultat var -14,5 mnkr.

Resultatet för Ovanåkers kommun 2019 är 29,9 mnkr att jämföra mot en budget för året på 4,0 mnkr. Kommunens nettokostnader var 11,6 mnkr lägre än budget, skatter och generella bidrag 4,9 mnkr bättre än budget och finansnettot blev 9,4 mnkr bättre än budget. 2018 var resultatet -16,5 mnkr vilket då främst förklarades med ökade kostnader för placeringar inom Individ- och familjeomsorg (IFO) för barn & unga samt vuxna men också en större förändring av kommunens pensionsavsättning.

Den kommunala koncernen

	2019	2018 enl LKBR	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter (tkr)	332 157	337 674	337 674	331 290	333 349
Verksamhetens kostnader (tkr)	-939 798	-953 453	-951 511	-912 774	-855 710
Årets resultat (tkr)	32 909	-14 545	-8 735	24 606	68 929
Soliditet (%)	37,15 %	39,19 %	39,37 %	44,74 %	45,62 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	20,09 %	19,43 %	19,67 %	21,89 %	20,31 %
Investeringar (netto) (tkr)	273 624	196 161	196 161	107 322	108 330
Långfristig låneskuld (tkr)	664 931	523 224	523 224	405 462	389 062
Långfristig skuld/invånare (tkr)	57	45	45	35	33

Kommunen

	2019	2018 enl LKBR	2018	2017	2016
Antal invånare (folkmängd)	11 670	11 684	11 684	11 609	11 631
Kommunal skattesats (%)	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %
Verksamhetens intäkter (tkr)	186 015	194 050	194 050	195 004	197 624
Verksamhetens kostnader (tkr)	-831 620	-859 979	-859 979	-825 410	-769 290
Verksamhetens nettokostnader (tkr)	-677 108	-694 837	-694 837	-656 724	-597 741
Verksamhetens nettokostnader/invånare (tkr)	-58	-60	-60	-57	-51
Skatteintäkter och statsbidrag (tkr)	699 986	672 856	672 856	666 030	645 630
Årets resultat (tkr)	29 850	-22 292	-16 482	13 293	56 566
Soliditet (%)	49,95 %	53,67 %	53,90 %	63,35 %	69,64 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	21,36 %	19,66 %	20,06 %	23,48 %	22,90 %
Investeringar (netto) (tkr)	192 246	125 077	125 077	48 171	62 412
Långfristiga skulder (låneskuld) (tkr)	212 981	92 274	92 274	7 512	16 112
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	18	8	8	1	1
Totala tillgångar	906 535	788 018	791 975	699 842	619 375
Antal tillsvidareanställda	927	954	954	975	960

I tabellerna ovan har vi valt att ta med två kolumner för 2018, en med vad som redovisades för 2018 och en kolumn med de justeringar som gjort vid tillämpning av LKBR. I och med tillämpning av den nya lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) har en del justeringar av tidigare resultat och jämförelsetal varit nödvändiga. Det framgår av 5 kap 6§ andra stycket och 6 kap. 5§ andra stycket LKBR att om principerna för värdering, klassificering eller indelning i poster eller delposter har ändrats, ska posterna för det närmast föregående räkenskapsåret räknas om eller ändras på det sätt som behövs för att de ska kunna jämföras med räkenskapsårets poster på ett meningsfullt sätt.

Soliditeten inklusive totala pensionsförpliktelser har en positiv utveckling trots att investeringarna ligger på historiskt höga nivåer. Det är en tydlig ökning av kommunkoncernens långfristiga skulder och långfristiga skulder per invånare uppgår nu till 57 tkr.

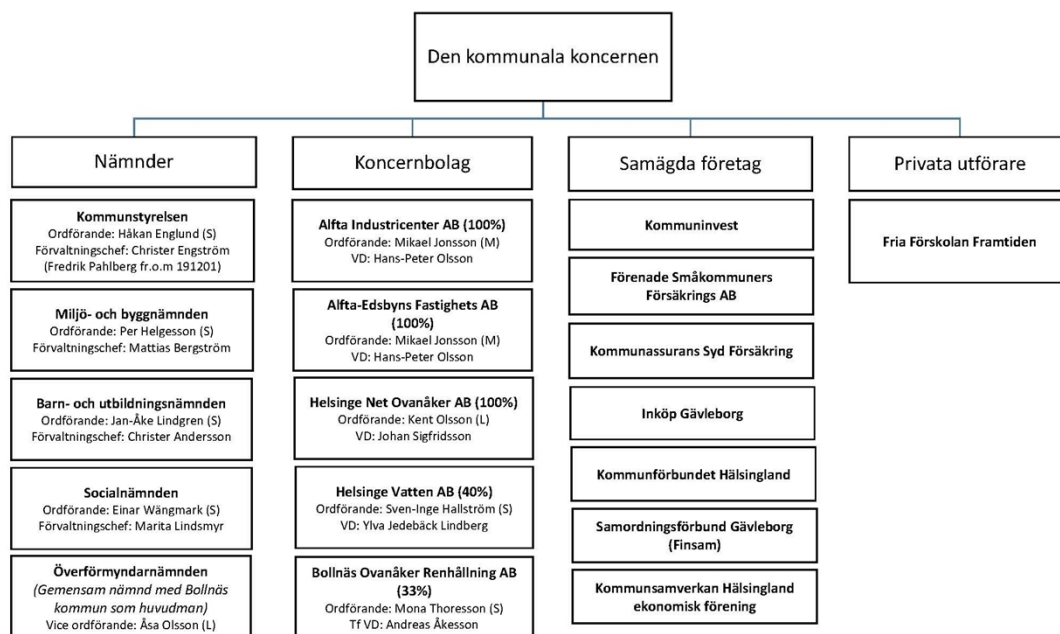
Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag samt två delägda bolag. De helägda bolagen är Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB och Helsing Net Ovanåker AB. De två delägda bolagen Helsing Vatten AB och Bollnäs Ovanåker Renhållning AB ägs tillsammans med Bollnäs Stadshus AB. De samägda företagen är Kommuninvest Ekonomisk förening, Förenade Småkommuners Försäkrings AB, Kommunassurans Syd Försäkring, Inköp Gävleborg, Kommunförbundet Hälsingland, Samordningsförbund Gävleborg (Finsam) samt

Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening. Kommunen anlitar privata utförare inom förskoleverksamhet.

Organisationsschema

Nämnder	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen. Inom nämndens ansvar ligger verksamheter såsom ekonomi, personal och löner, kommunikation och service, IT, kultur, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism, fysisk planering, infrastruktur, fastigheter, fritid, mm.
Miljö- och byggnämnden	Miljö- och byggnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälso- och livsmedelsområdet samt bostadsanpassningsbidrag. Nämnden är vidare kommunens naturvårdsorgan samt innehar budgetansvar för kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, särskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, Svenska för invandrare (SFI) samt högskola/lärcentrum. I kommunen finns även en enskild förskola för vilken nämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan framtiden.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för verksamheter som styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Överförmyndarnämnden	Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet vars huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvalterskap, samt efter handläggning ge tillstånd till olika rättshandlingar och andra åtgärder.
----------------------	---

<i>Koncernbolag</i>	<i>Verksamhet</i>
Alfta Industricenter AB	Förvaltar och hyr ut ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Driver ett företagshotell på 35 000 m ² i Alfta.
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	Fastighetsbolag som har i uppdrag att bygga och hyra ut hyresrätter, utbudet ska passa olika kategorier av hyresgäster. Bolagets verksamhet omfattar även att förvalta kommunens verksamhetsfastigheter.
Helsinge Net Ovanåker AB	Bolaget levererar bredband via kopparnät och fibernät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.
Helsinge Vatten AB	Bolagets uppdrag är att ansvara för distribution och rening av vatten, samt drift, skötsel och underhåll av vatten- och avloppsanläggningar inom Ovanåkers och Bollnäs kommun.
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	Ansvarar för ägarkommunernas avfallsverksamhet och driver avfallsanläggningen med återvinningscentralen på Sävstaås samt Edsbyn.

<i>Samägda företag</i>	<i>Verksamhet</i>
Kommuninvest	Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.
Förenade Småkommuners Försäkrings AB	Förenade Småkommuners Försäkrings AB (FSFAB) är ett försäkringsaktiebolag, s.k. captivebolag. Bolaget startades 2008 av ett antal mindre kommuner för att möjliggöra försäkringskydd för egendom- och ansvarsförsäkring.
Kommunassurans Syd Försäkring	Försäkringsbolag för kommunens egendoms- och ansvarsförsäkring. I samband med avvecklingen av FSFAB övergick flera av delägarna till ett annat captivebolag, Kommunassurans Syd försäkring, vilka nu ombesörjer vår egendom- och ansvarsförsäkring.
Inköp Gävleborg	Genomför upphandlingar samt ger stöd och rådgivning åt kommunernas förvaltningar och bolag i Gävleborgs län.
Kommunförbundet Hälsingland	Arbetar med förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet samt serveringstillstånd för alkohol, tillsyn av tobak, folköl samt receptfria läkemedel samt ansvarar för en förvaltarenhet.
Samordningsförbund Gävleborg (Finsam)	Samordningsförbund Gävleborg ska främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet med syfte att personer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete och egen försörjning. Verksamheten bygger på Lagen om finansiell samordning (ofta förkortat Finsam).
Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening	Ambitionen med den ekonomiska föreningen är att fungera som ett nav och samordnare av utvecklingsprojekt inom en rad olika områden för de sex hälsingekommunerna. Just nu pågår arbetet med att ta fram de mest angelägna och intressanta områdena för våra sex kommuner.

Privata utförare	Verksamhet
Fria Förskolan Framtiden	Fria Förskolan Framtiden är en enskild förskoleverksamhet för vilken Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan framtiden.

Under våren 2019 beslutade kommunfullmäktige att tekniska nämnden skulle upphöra och att alla verksamheter inom samhällsbyggnadsförvaltningen utom miljö- och byggverksamheten skulle uppgå i kommunstyrelsens ansvarsområde. En egen förvaltning skapades för miljö- och byggverksamheten.

Sedan 2011 bedrivs överförmyndarverksamheten av en Överförmyndarenhet i samarbete mellan Bollnäs, Ljusdal och Ovanåkers kommun. Bakgrunden till det fattade beslutet är bland annat att man behöver stärka verksamheterna i respektive kommun och öka rättssäkerheten, varför handläggningen flyttades till den gemensamma enheten. Bollnäs kommun och Ovanåkers kommun har sedan 2015 en gemensam överförmyndarnämnd, med säte i Bollnäs.

2009 bildades bolaget Helsinge Vatten AB i syfte att sköta drift och underhåll av Bollnäs och Ovanåkers kommuners VA-verksamheter. Bolaget ansvarar även för respektive kommuns administrations- och ekonomifunktion, marknadsföring, kundtjänst samt hantering av fakturering och kravtjänst. Bolaget ägs till 40 % av Ovanåkers kommun och 60 % av Bollnäs Stadshus AB.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB ägs till 33,3 % av Ovanåkers kommun och 66,7 % av Bollnäs Stadshus AB. Bolagets uppdrag är att samla in, transportera, behandla och återvinna kommunernas avfall, samt lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB. Borab bedriver dels en taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen i avfallskollektivet och dels en konkurrensutsatt del med avkastningskrav.

Förenade Småkommuners Försäkrings AB (FSFAB) är ett försäkringsaktiebolag, s.k. captivebolag, som startades 2008 av ett antal mindre kommuner för att möjliggöra försäkringsskydd för egendom- och ansvarsförsäkring. FSFAB beslutades senare att inleda en avvecklingsprocess och likvideras. Delägarna föreslogs då istället att bli delägare och teckna aktier i Kommunassurans syd försäkring, ett annat captivebolag. Slutlig utskiftning ur FSFAB kan ske omkring år 2020/21.

Inköp Gävleborg är ett kommunalförbund som har som ändamål att vara kommunernas gemensamma organ för inköpssamverkan. 31 december 2019 beviljades Gävle kommun utträde ur Inköp Gävleborg. När syftet med Inköp Gävleborg, som endast förvaltare av avtal(enligt reviderad förbundsordning), upphört skall Inköp Gävleborg avvecklas. Under 2020 kommer ett samarbete i ett nätverk för inköps-/upphandlingsfrågor att skapas mellan kommunerna i Hälsingland.

Kommunalförbundet Hälsingland (KFH) bildades den 1 april 2009. Medlemskommunerna Bollnäs, Söderhamn och Ovanåker har lämnat över ansvaret för förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet samt serveringstillstånd

för alkohol, tillsyn av tobak, folköl samt receptfria läkemedel. KFH ansvarar dessutom för en förvaltarenhet som gode män och förvaltare.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedan följer några risker som är av vikt för att bedöma och förstå resultatet och den ekonomiska ställningen i Ovanåkers kommun och kommunkoncernen. Dessa risker är indelade i rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

SKR, Sveriges Kommuner och Regioner analyserar och kommenterar utmaningar i Ekonomirapporten som togs fram i oktober. Nedan följer ett utdrag ur Ekonomirapporten:

Kommuner och regioner arbetar nu med effektiviseringar och besparingar inför budgetåret 2020. Skälet är att det demografiska trycket nu är högt. Barn, unga och äldre ökar snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder, samtidigt som Sverige under 2020 går in i en lågkonjunktur. Sammantaget ökar behovet av de resurser som krävs för att upprätthålla välfärden på dagens nivå snabbare än skatteintäkterna.

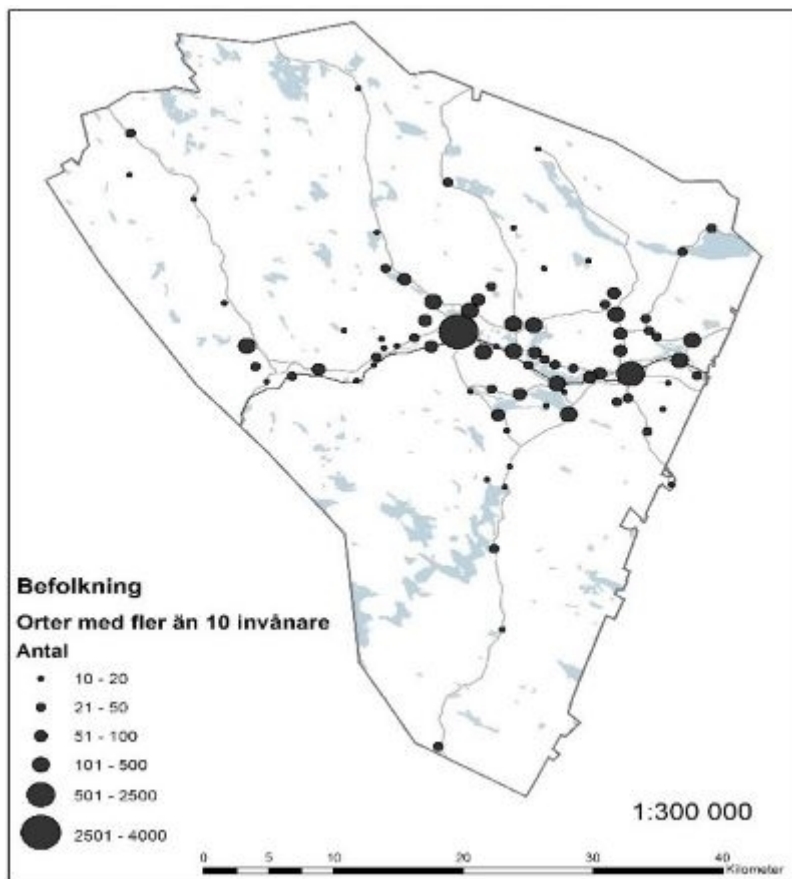
SKR:s prognoser har sedan december 2017 utgått från att högkonjunkturen skulle kulminera 2018 och följas av vikande sysselsättning någon gång under 2019 och 2020. Signalerna blir nu allt tydligare på att konjunkturen mattas av, det framgår både av förtroendeindikatorer och sysselsättningsstatistiken. SKR räknar nu med att Sverige går in i en mild lågkonjunktur under 2020 och att den kommer att fortsätta under 2021. SKR:s bedömning är att BNP ökar med strax över 1 procent både i år och nästa år och att arbetslösheten stiger till drygt 7 procent, trots att arbetskraftsdeltagandet sjunker något. Sverige har de senaste åren gynnats av stark export, bland annat tack vare kronförsvagningen. Nu börjar dock världskonjunkturen vika, på grund av den osäkerhet som råder kring bland annat Brexit och handelskrig. Detta drabbar i särskilt hög grad den svenska exportmarknaden, vilket innebär att tillväxten inte har samma förutsättningar att få ett positivt stöd från exporten.

Kommunerna går nu in i ett allt svårare ekonomiskt läge och arbetar med effektiviserings- och besparingsplaner för att få ihop budget och plan för perioden 2020–2022. Redan 2019 är ett tufft år för många kommuner, och ett nittiotal kommuner beräknas redovisa underskott i år. Utmaningarna är i år störst inom individ- och familjeomsorg, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende. Inom alla dessa verksamhetsområden räknar mer än hälften av kommunerna med att de kommer att ha ett underskott på mer än 1 procent av årets budget. I debatten framförs ofta att kommunerna redan dragit ned på resurserna till skolorna. I statistiken fram till 2018 går det dock inte att hitta någon grund för att detta generellt skulle vara fallet. Under 2000-talet har kostnaderna per elev i stället ökat, liksom lärartätheten. Förutom trycket från demografin, framförallt det växande antalet äldre och yngre, måste kommunerna hantera konsekvenserna av att staten drar ned på sina resurser på ett sätt som övervältrar ansvaret till kommunerna.

Befolkningsutveckling

Hur kommunens befolkning är sammansatt påverkar planeringen av service i en kommun. Det handlar bland annat om hur många invånare kommunen har i förvärvsarbetande ålder, andelen äldre, antalet barn, antalet kvinnor och män, geografisk spridning och om befolkningen ökar eller minskar.

I Ovanåkers kommun är befolkningen koncentrerad till Voxnans dalgång och de kringliggande byarna. Nästan 70% av kommunens befolkning bor i tätorterna Edsbyn och Alfta.

Det föds runt 120 barn varje år i kommunen, 2019 föddes det totalt 132 barn. Det är dock fortfarande fler som dör än som föds vilket leder till ett så kallat negativt födelseöverskott. Under år 2019 avled 133 personer och födelseunderskottet var -1.

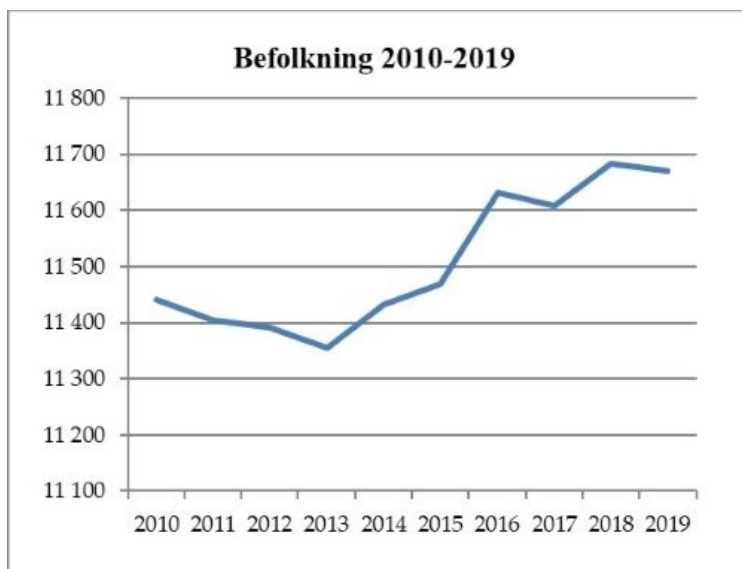
De senaste åren har inrikes inflyttning till kommunen legat på 300-400 personer. Utflyttningen har varit något högre. År 2019 var det ett inrikes nettoflyttningsunderskott på 50 personer. 435 inrikes utflyttningar och 385 inrikes inflyttningar till kommunen. Under 2019 invandrade 45 personer och utvandrade 15 personer, vilket ger ett invandringsöverskott på 30 personer under 2019. År 2019 blev vi totalt 11 670 invånare. Vilket är en minskning med 14 personer jämfört med föregående år.

Åldersstrukturen i Ovanåkers kommun skiljer sig från riket. Vi har en högre andel äldre och vi ser att antalet äldre också kommer att fortsätta öka i framtiden. Största ökningen ser vi kommer

ske runt år 2020 och fram till 2035. Denna befolkningsstruktur påverkar den framtida välfärden.

Befolkningen har mellan 1990 och 2019 minskat med 1888 personer till nuvarande 11670 invånare. Enligt befolkningsprognos antas invånarantalet öka med 160 personer fram till 2040. Mellan 1990 och 2013 minskade befolkningen varje år medan befolkningen mellan 2013 och 2019 ökat fyra av sex år.

En demografisk utmaning för kommunen ligger i att antalet 80 år och äldre antas öka med 431 personer (+51%) mellan 2019 och 2030. Det är en grupp där flera är i behov av kommunala insatser i form av hemtjänst eller särskilt boende. Mellan 2030 och 2040 är ökningen i gruppen 80 år och äldre inte så stor men en omfördelning sker inom gruppen där antalet 90 år och äldre blir 126 fler (+67%).

Arbetsmarknad

Näringslivet i Ovanåkers kommun utmärks av en mycket stark industri- och småföretagartradition. Tillväxten i det lokala näringslivet i Ovanåker har varit mycket god under hela 2000-talet. Det beror dels på den starka företagartraditionen kombinerat med en god förmåga till förnyelse och investeringsvilja. Några av länets största privata arbetsgivare finns i Ovanåkers kommun. Andelen företagsamma i Ovanåker ligger över länssnittet. En framtida utmaning är att rekrytera kvalificerad arbetskraft för att företagen ska fortsätta utvecklas. Det kan även uppstå brist på arbetskraft de närmaste åren pga. stora pensionsavgångar.

Rent generellt så kan man säga att Ovanåker som många andra har en ökad mängd arbetslösa. Arbetsmarknaden mätas generellt då konjunkturen går neråt och kommunens företag upplever att det är kortare cykler på beställningarna, deras kunder har inte lika lång framförhållning. Kommunen har fått tagit ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor när staten minskar arbetsförmedlingens kontor i landet samt minskad statlig ersättning till arbetsmarknadspolitiska program. Kommunens arbetsmarknadsenhet jobbar med att upprätthålla en god dialog med företagen i kommunen samt med Arbetsförmedlingen.

Ovanåkers kommun hade i december 2019 497 personer inskrivna arbetslösa, vilket motsvarar 8,8% av den registrerade arbetskraften 16-64 år. Föregående år var motsvarande andel 6,6 %, alltså en ökning med 2,2 procentenheter. Arbetslösheten är något lägre bland kvinnor, 8,5 % (222 personer), jämfört med män 9,1 % (275 personer).

Ungdomsarbetslösheten var i december 2019 16,8 % (103 ungdomar). Föregående år var andelen 10,6 %, alltså en ökning med 6,2 procentenheter, vilket motsvarar 43 personer. Arbetslösheten bland unga män var 18,1 %, att jämföra med september 2018 då siffran var 9,4 %. I målgruppen ungdomar var 39,3 % utrikesfödda.

Arbetslösheten bland utrikesfödda var i december 2019 38,5 % (föregående år 40,5 %).

Bostadsmarknad

I kommunens Översiktsplan och i den Bostadspolitiska strategin står bla att målet är att ge förutsättningar för att skapa bostadsmiljöer som passar alla. Man utgår då från befolkningsstrukturen och en ökad befolkningstillväxt. I Översiktsplanen finns även de numerära målen med 100 lägenheter till år 2030 och ca 50 nya trygghetsboenden till år 2020.

Strategin kan verka generellt hållen men ger en bra bild över hur kommunens befolkning ser ut och vilka krav det indirekt ger på boendemiljöerna. Kommunen har haft en befolkningstillväxt de senaste åren, och i kommunen bor många äldre och många barnfamiljer. Då de äldre ofta bor i villor och på gårdar, både i och utanför tätorterna, spås en ökad flyttrörlighet framöver. Det blir lediga villor/gårdar dit yngre söker sig medan äldre vill ha ett bekvämare och enklare boende. Behovet kommer att vara på olika typer av bostäder för att möta efterfrågan.

Sedan Översiktsplanen tillkom år 2017 har Aefab byggt 37 nya lägenheter och 62 st lägenheter som också är trygghetsboende. Bedömningen är att detta är väl anpassat mot marknaden, efterfrågan. Antalet ködagar för att få en lägenhet, i Aefabs marknadssystem, har ökat mellan åren 2018 och 2019. Aefabs marknadsavdelning bedömer dock att efterfrågan minskat något under slutet av år 2019, från en hög efterfrågan till en något mer balanserad efterfrågan. Aefab har dock i princip fullt uthyrt i alla bostadsområden. Bedömningen är att bolaget måste göra ytterst noggranna marknadsbedömningar innan de påbörjar nybyggnationer för att inte riskera att få tomma lägenheter. I planen för år 2020 ligger dock att Aefab bygger om det sk Backa området i Edsbyn, 2 hus, till ca 30 st lägenheter med trygghetsboende.

Hållbarhet

Ovanåkers kommun har under lång tid drivit arbetet med att utses till Biosfärområde. Under 2019 beslutade Unesco att Biosfärkandidat Voxnadalen blir ett Biosfärområde. Biosfärområde Voxnadalen ska verka som ett modellområde för hållbar utveckling, med fokus på alla tre aspekter av hållbarhet: ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Under 2019 anordnade Ovanåkers kommun en heldag med fokus på Agenda 2030 för tjänstemän och politiker. Förmiddagen bestod av föredrag från en av ledamöterna i Agenda

2030-delegationen samt från lokala företag och organisationer som berättade om deras hållbarhetsarbete. Eftermiddagen ägnades åt gruppdiskussioner om hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030 och hållbarhetsfrågorna.

Ovanåkers kommun tillsammans med övriga kommuner i Gävleborg startade upp ett arbete under 2019 med att ta fram nya avfallsplaner, som i framtiden kommer att heta kretsloppsplaner. Kretsloppsplanerna kommer att ha ett större fokus på cirkulära flöden och på att minimera avfallet innan det uppstår. Den nya kretsloppsplanen kommer att utgå från Agenda 2030 och koppla de globala hållbarhetsmålen till de mål och åtgärder som finns i den nya planen.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen som arbetsgivare. För att möta utmaningen har kommunen fortsatt att arbeta utifrån kompetensförsörjningsplanen, under 2019 med ett särskilt fokus kring attrahera och rekrytera. Arbetet fortsätter 2020 med lanseringen av "Tycker om" som är det sätt som kommunens yrken ska presenteras i annonsering och synliggörande utåt. Särskilt svårrekryterade tjänster är legitimationsyrkena arbetsterapeut och fysioterapeut och vissa ämneskombinationer hos lärare. Hög medelålder finns bland omvårdnadspersonalen, och inom legitimationsyrket förskollärare står arbetsgivaren inför stora pensionsavgångar de kommande åren.

Kommunen har ett fastighetsbestånd som till stor del byggdes på 60- och 70-talet. Under de senaste åren har kommunen beslutat om att renovera och förnya fastighetsbeståndet. Ett åldrande fastighetsbestånd innebär risk för akuta underhåll, ökade investeringsvolymerna leder till ökat upplåningsbehov och en ränterisk.

Utbildning

Den demografiska utvecklingen visar att kommunens elevvolymerna kommer att vara relativt konstanta framöver. Nativiteten (antal folkbokförda barn 2019 var 135) överstiger dock tidigare gjorda prognoser och antalet barn i förskola är därför fler än de platser som finns i centralorternas förskolor. Fler platser måste beredas för att fortsatt kunna erbjuda god kvalitet.

Personalbrist kan skönjas då legitimerade lärare saknas i vissa ämnen i grundskolan. Kommande pensionsavgångar aviseras framför allt i förskolan där bristen på förskolelärare kommer att märkas. Den allmänna bristen på lärare i hela samhället kan också komma att påverka, siffror visar att det kommer att saknas 35-40 000 lärare 2030, vilket kan leda till högre löner och ökad rörlighet mellan kommuner. Detta kan komma att påverka både ekonomi och framtida kvalitet.

En fortsatt utmaning gäller utlandsfödda elevers möjlighet att få nationell behörighet till gymnasium efter avslutad grundskola. Elever som är utlandsfödda behöver generellt mer stöd och stöttning vilket också påverkar skolans kostnader negativt.

Vår kommun har också en utmaning i skolans kompensatoriska uppdrag då andelen elever från

studieovana hem överstiger riksandelen. Detta märks bl. a på rådande betygsskillnader mellan pojkar och flickor.

Implementeringen av förskolans läroplan samt införandet av obligatorisk förskoleklass i grundskoleverksamheten innebär nya utmaningar vilket påverkar gällande organisation, personalsamverkan och samarbete.

Ombyggnation av grundskola- och ev. byggnation av ny förskola kommer att ställa krav på planering, logistik och ekonomi under 2020-2023. Byggprojekten kan också påverka elever och personal negativt om verksamheten ska pågå parallellt.

Långtidssjukskrivningar utgör en allt större del av den totala sjukfrånvaron vilket oroar. Här har ett särskilt arbetsmiljöarbete påbörjats för att tydligt identifiera de områden i våra olika skolformer som har förbättringspotential, men stigande ålder på personal och större barngrupper kan vara en del av svaret.

Vård och omsorg

Inom vård och omsorg medför den demografiska utvecklingen med avsevärt fler äldre att verksamheten måste ställa om arbetssättet för att klara den framtida omsorgen, vilket kan få effekten att kvaliteten tvingas sänkas då det inte kommer att finnas personal att tillgå i samma omfattning som idag.

Svårigheten att rekrytera personal, främst legitimerade (arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor) men även socialsekreterare och chefer, medför risk för att inte kunna upprätthålla en rättssäker vård och omsorg med hög kvalitet.

Omställning till god och nära vård tillsammans med utvecklingen av mer avancerad vård i hemmet kommer att ställa krav på väl utbildad personal – både inom den legitimerade personalen men också personal som kan ta emot delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter med bibehållen patientsäkerhet.

Förebyggande insatser främst för barn och unga kommer kräva avsevärda behov av resurser framöver, både på kort och lite längre sikt.

Förmågan och viljan till samverkan, både intern och externt, måste stärkas för att klara framtida behov. Kanske en av de viktigaste förmågorna hos chefer och medarbetare framöver.

Finansiella risker

Ovanåkers kommuns fullmäktige har beslutat om en Finanspolicy (reviderad kf 2019-11-25). Syftet med finanspolicyen är att ange ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering. För förvaltningen av kommunens pensionsmedel finns en särskild policy fastställd av kommunfullmäktige, Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel för Ovanåkers kommun (reviderad kf 2016-11-21).

Kommunens bostadsbolag AEFAB antog en finanspolicy 2013-12-18 som reglerar de finansiella

riskerna som bolaget har. Räntesäkring sker åtskilt från kapitalbindning via ränteswappar. Samtliga lån finns hos Kommuninvest och all räntesäkring hos Nordea. Vid nyupplåning och omsättning av lån tas 2 anbud in.

Ränterisk

För att begränsa ränterisken, risken för att förändringar i räntenivån påverkar negativt genom ökade räntekostnader, skall räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Löptid		Min	Max
0 - 1 år	25%	0%	50%
1 - 3 år	20%	0%	40%
3 - 5 år	20%	0%	40%
5 - 7 år	20%	0%	40%
7 - 10 år	20%	0%	40%
Snitträntebindning (år)	4,2		

Räntebindningen för kommunen är 4,34 år. Genomsnittlig ränta för 2019 är 0,20 %.

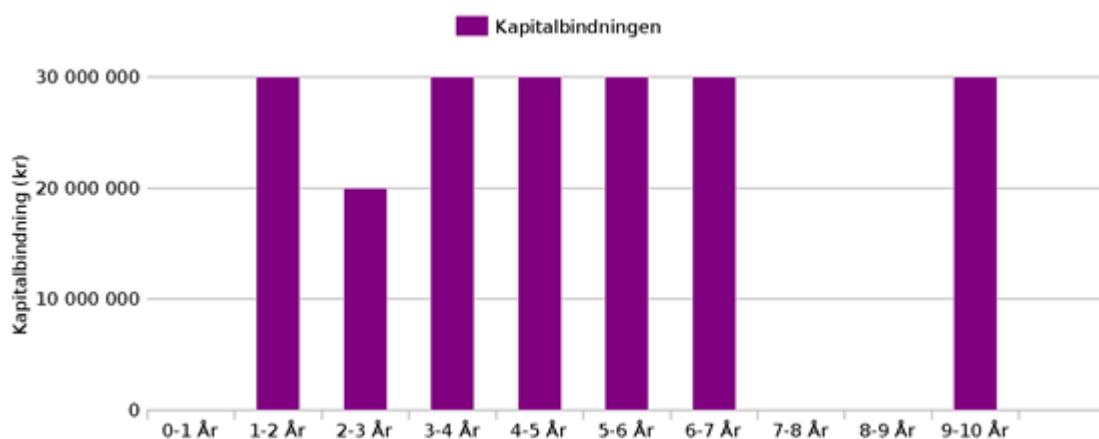
Räntebindning för AEFAB uppgår till 3,59 år (policy 2-5 år). Genomsnittlig ränta för 2019 är 2,03 %.

Finansieringsrisk

För att minska finansieringsrisken skall kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj. Finansieringsrisken består i att kommunen vid varje givet tillfälle inte får tillgång till nödvändig finansiering för befintliga eller nya lån eller att refinansiering endast kan ske med kraftigt ökade kostnader som följd. Finansieringsrisken ökar om en större del av skuldportföljen förfaller vid ett eller några enstaka tillfällen.

Kapitalbindning	0-1 år	1-3 år	3-5 år	5-7 år	7-10 år
Maximalt	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Minimalt	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Kapitalbindningen för kommunen är 5,0 år, fördelad enligt bild nedan.

Kapitalbindning för Aefab uppgår till 2,8 år. Max förfall ett enskilt år uppgår per 19-10-23 till 38 % vilket är högre än policyns 30 %. Detta avser 3 lån som skall omsättas under 2023. Anpassning i förfalldagar vid kommande omsättningar bör ske med 30 mkr under 2023 för att helt följa policyn.

Kredit- och likviditetsrisk

Kommunen skall ha tillgångar i kassa och bank som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 betalningsdagar samt tillgängliga likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 60 betalningsdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfällig - utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap - skall användas för att amortera kommunens låneskuld. Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i räntebärande värdepapper hos den bank som kommunen vid tillfället har avtal med. Placerade medel skall kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Placeringspolicyn gällande förvaltning av pensionsmedel (Kf 20161121 §92)

Ovanåker kommun skall på ett effektivt och säkert sätt förvalta de finansiella medel som kommunen förfogar över. Ovanåkers kommun har avsatt kapital för att minska likviditetsmässiga påfrestningar som kommer av framtida åtaganden vad gäller pensionsförpliktelser. För att minska risken i förhållande till åtagandet kommer en relativt stor del av pensionsfondens tillgångar att placeras i en matchande förvaltning. Placeringspolicyn utgör ett regelverk för pensionsmedelsförvaltningen samt likviditetsförvaltning med en bedömd löptid över ett år.

Målet med de avsatta medlen är att nå en årlig real avkastning om 2% sett över rullande femårsperioder. Detta definieras som det övergripande förvaltningsmålet. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 15 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad). I lägen då andelen aktier minskas placeras detta kapital i övriga tillgångsslag.

Pensionsfondens medel får placeras i nedan angivna tillgångsslag. En detaljerad beskrivning över tillåtna tillgångsslag återfinns i policyn.- Likvida medel i svenska kronor - Svenska räntebärande värdepapper - Svenska aktier, aktiefonder och aktierelaterade instrument - Utländska aktiefonder och aktierelaterade instrument - Alternativa tillgångar

Pensionsförpliktelser

Ett av de största åtaganden som kommunkoncernen har är pensionsåtagandet. Pensioner intjänade före 1998 skuldförs inte utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen och Ansvarsförbindelsen är den beräknade framtida skuld som kommunkoncernen har för pensioner.

Avsättningen för pensioner för kommunkoncernen inkl. löneskatt uppgår till 67 441 tkr (64 244 tkr). Avsättningen inkl. löneskatt för kommunen uppgår till 65 350 tkr (62 154 tkr), vilket innebär en ökning med 3 196 tkr.

Ansvarsförbindelsen för pensioner inkl. löneskatt uppgår till 259 197 tkr (268 003 tkr), en minskning av ansvarsförbindelsen med 8 806 tkr.

Pensionsutbetalningarna från dessa skulder beräknas öka framöver och därför har kommunen avsatt medel för att dämpa den likvida påfrestningen. Tanken har varit att bygga upp en buffert och spara medel som ska användas för de framtida pensionsutbetalningar som skattekraften inte täcker. Marknadsvärdet av de förvaltade pensionsmedlen är vid årets utgång 70 355 tkr, anskaffningsvärdet 62 578 tkr.

Återlånade medel är skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel. Konsolideringsgrad är den andel av pensionsförpliktelser som täcks av förvaltade pensionsmedel.

Pensionsförpliktelse

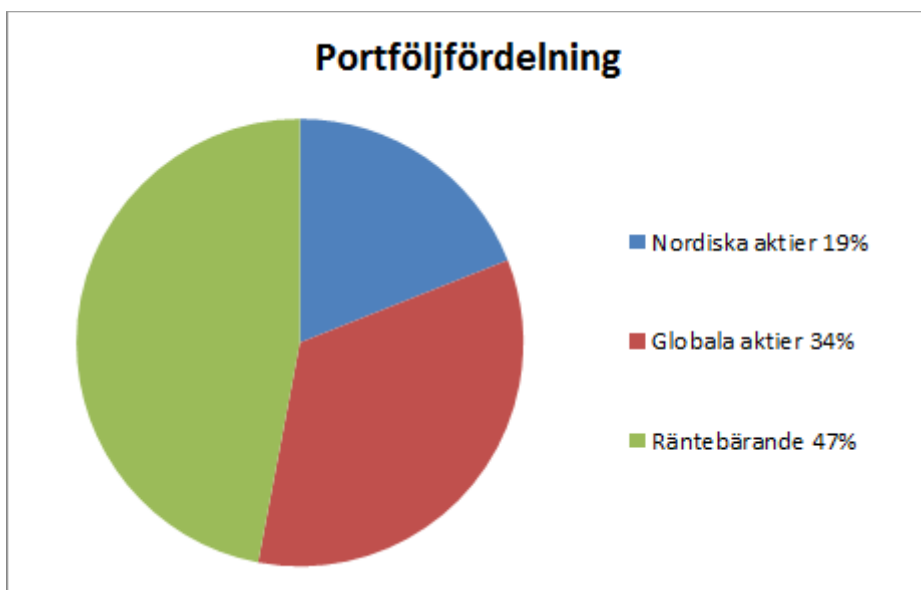
Pensionsförpliktelse	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Avsättningar inkl löneskatt	65 350	62 154	67 441	64 244
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	259 197	268 003	259 197	268 003
Summa pensionsförpliktelser	324 547	330 157	326 638	332 247
Finansiella placeringar av pensionsmedel - marknadsvärde	70 355	62 690	70 355	62 690
Återlånade medel	254 192	267 467	256 283	269 557
Konsolideringsgrad	27,7 %	19,0 %	29,7 %	18,9 %

Kommunens övergripande förvaltningsmål med de förvaltade pensionsmedlen är att nå en real avkastning om 2 % sett över en rullande femårsperiod. Med real avkastning avses nominell

avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI). Den reala avkastningen för den senaste femårsperioden är 3,6 % och för innevarande år uppgår den till 10,6 %. Under 2018 var det en negativ avkastning med -2,8 %. Under året har det skett 14 transaktioner vid fyra tillfällen. Syftet med transaktionerna har varit att öka andelen aktier och minska andelen korträntefonder med syfte att öka risken i enlighet med den dynamiska riskstrategin.

De förvaltade pensionsmedlen är placerade i en portfölj bestående av olika tillgångsslag (se diagrammet nedan). Söderberg & Partner bistår kommunen med portföljbevakning och rapporter samt ger rekommendationer utifrån kommunens placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel.

Risker i skatteintäkter och statsbidrag

När denna årsredovisning skrivs har regeringen och riksdagen förslagit som ger ökade statsbidrag till kommuner och regioner. Det stora Coronautbrottets följder är svåra att överblicka men den medför en ökad risk för sämre skatteintäkter.

Regeringen och samarbetspartierna i januariöverenskommelsen har föreslagit en statsbidragsökning på 5 miljarder kronor (varav 3,5 miljarder till kommunerna och 1,5 miljarder till regionerna) i vårändringsbudgeten. Riksdagen förväntas ta beslut om förslaget i juni. Den 19 februari fattade riksdagen beslut om en höjning av det generella statsbidraget med 2,5 miljarder kronor (varav 1,75 miljarder kronor till kommunerna och 0,75 miljarder till regionerna). Pengarna kommer att betalas ut, som en engångsutbetalning i kronor per invånare.

Coronautbrottet får ekonomiska konsekvenser för kommuner och regioner, samhället i stort och den globala ekonomin. Det ekonomiska läget är dock högst osäkert.

Händelser av väsentlig betydelse

2019 har präglats av att det genomförts stora investeringar i kommunen och de kommunalägda

bolagen, totalt har det investerats för mer än 270 mnkr. Alla större investeringar är inte avslutade utan kommer att fortgå under kommande år. Några av de största investeringsobjekten är en samlad Celsiusskola F-9, demensboende, Fölets förskola med lägenheter på övervåning, fiberutbyggnad till bostads- och företagsfastigheter samt ny kontors- och personalbyggnad på Sävstaås avfallsanläggning. Som en konsekvens av dessa större investeringar har koncernen ökat sina långfristiga låneskulder från 523 mnkr till 665 mnkr vid årets slut.

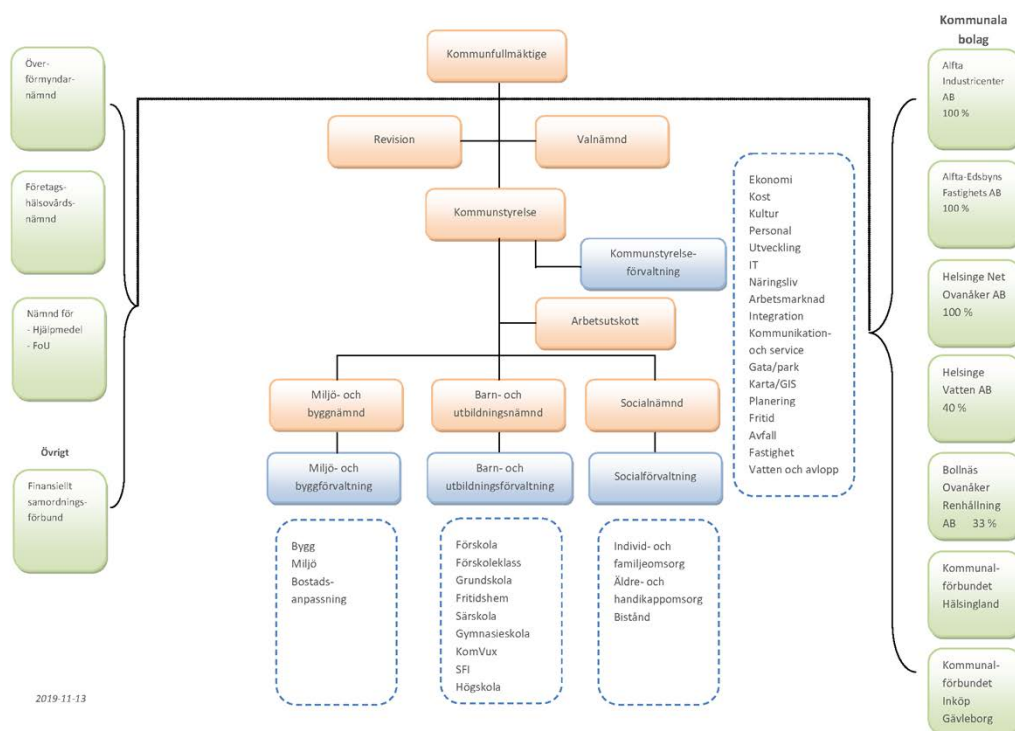
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

De styrande organen i Ovanåkers kommunkoncern avser kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser. I förvaltningsberättelsens avsnitt Den kommunala koncernen återfinns ett organisationsschema som visar hur koncernen är strukturerad. I detta kommande avsnitt beskrivs strukturen för styrning och uppföljning inom Ovanåkers kommun.

Ansvarsstruktur

De politiskt styrande instanserna i kommunkoncernen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna samt de kommunala bolagsstyrelserna.

Tjänstemannaorganisationen stödjer de politiska instanserna och genomför verksamheten i enlighet med uppsatta mål och riktlinjer. Nedan följer en beskrivning över de olika politiska instanserna.

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunstyrelsen, kommunens nämnder, och de kommunala bolagen.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige efter valet 2018:

<i>Parti</i>	<i>Antal efter val 2018</i>	<i>varav antal kvinnor</i>	<i>varav antal män</i>
S	12	5	7
C	10	5	5
SD	4	1	3
KD	4	1	3
M	3	2	1
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	15	20

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvara för samordningen inom den kommunala koncernen. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen. I kommunstyrelsens ansvar ingår uppsiktsplikten över de kommunala bolagen och att leda, planera och följa upp den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser är ansvariga för att verksamheterna bedrivs enligt lagar och riktlinjer, och att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och att målen uppnås. Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen.

Tjänstemannaorganisationen står för sakkunnigheten och bereder ärenden för de politiska instanserna. Tjänstemännen driver den operativa verksamheten i enlighet med den vision och de mål som är uppsatta av de politiska instanserna.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

För Ovanåkers kommun utgår styrning och uppföljning först och främst från mål med verksamheten. Kommunfullmäktige sätter budgetramar och koncernövergripande mål för verksamheterna i budgetarbetet och det är sedan upp till nämnd/styrelse att bedriva verksamheterna så att målen uppnås inom de givna budgetramarna. Verksamheterna följer upp utifrån både ekonomi och måluppfyllelse vid olika tillfällen under året som rapporteras till först

kommunstyrelse och sedan vidare till kommunfullmäktige.

Centrala styrdokument

Ovanåkers kommun använder en rad olika dokument i sin styrning. Planer/program finns för att förtydliga den politiska viljan och handlar om utveckling. En rad policys finns för att skapa ett gemensamt förhållningssätt inom ett visst område som vägleder för att uppnå en önskad nivå eller ett önskat tillstånd. Utöver detta används reglementen och riktlinjer, som är föreskrifter som grundas i lagar och förordningar för att tillse rättssäker hantering.

De mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom koncernen är:

- Översiktsplan

En översiktsplan är en långsiktig vision och visar hur vi vill att kommunen ska utvecklas de kommande 10–15 åren. I översiktsplanen ges riktlinjer för hur mark och vatten ska användas för att skapa en lämplig och hållbar utveckling i kommunen. Efter att översiktsplanen har antagits fungerar den som beslutsunderlag och ett vägledande instrument för kommunkoncernen. Översiktsplanen är även vägledande vid handläggning och överprövningar enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) i frågor som rör mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling.

I maj 2017 antog kommunfullmäktige Ovanåkers kommuns gällande översiktsplan "ÖP 2030".

- Budget och verksamhetsplan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnds- och förvaltningsorganisationen och de kommunala koncernbolagen. Planeringen sker i tre steg:

1. Planeringsförutsättningar - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetramar inför kommande budgetår.
2. Budget- och verksamhetsplan, inkl anpassningsbilaga - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas planerade verksamhet utifrån de tidigare beslutade planeringsförutsättningarna.
3. Detaljbudget - förvaltningarna/nämnderna arbetar fram en budget på konto-, ansvars- och verksamhetsnivå utifrån de beslutade budgetramarna och den beslutade planerade verksamheten.

- Investeringsplan

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren, planen följs upp med prognos vid delårsbokslutet per 31 augusti samt med utfall/avvikelser vid årsbokslutet per 31 december. Eventuell tilläggsbudgetering av investeringar som ej avslutats beslutas av kommunfullmäktige utifrån uppföljningen per helår.

- *Styrkort*

Styrkortet är kommunens modell för målstyrning. Kommunfullmäktige antar ett koncernövergripande styrkort för en "förskjuten mandatperiod". Det innebär att den tillträdde kommunfullmäktige 2019 arbetade fram ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023. Det koncernövergripande styrkortet antas i samband med planeringsförutsättningarna på våren. Normalt ändras inte det koncernövergripande styrkortet under innevarande period.

Nämnderna och de helägda koncernbolagen beslutar sina styrkort inför varje nytt budgetår och dessa beslutas tillsammans med Budget- och verksamhetsplan, inför höstens budgetberedning. De delägda koncernbolagen följer upp sin målstyrning via sina majoritetsägare (i dessa fall Bollnäs kommun).

- *Internkontrollplan*

En övergripande internkontrollplan utifrån gemensamma risker antas av kommunstyrelsen. Nämnderna och de helägda bolagen antar internkontrollplaner utifrån sina verksamhetsrisker. I denna plan finns kontrollpunkter som ska genomföras under året. Uppföljningen på årets kontroller och en sammanfattande rapport antas sedan av nämnd/bolag i slutet av året. Både plan och uppföljningsrapport ska informeras till kommunens revisorer och kommunstyrelsen.

Övriga policydokument

- Personalpolicy
- Finanspolicy
- Kommunikationspolicy
- Miljöpolicy
- Tillgänglighetspolicy
- Upphandlingspolicy

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med styrkort för mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Styrkortet har fokus på mål för verksamhetsstyrning. Politikerna är ansvariga för målstyrningen. Syftet med styrkortet är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och inriktningsmål. Ovanåkers kommun har en gemensam vision som uttrycker ett önskvärt framtida tillstånd för hela koncernen.

För att visionen ska kunna förverkligas har kommunfullmäktige beslutat fyra perspektiv /inriktningsmål för kommunens och de helägda bolagens verksamheter; *Arbete och tillväxt, Trygghet och lärande, Folkhälsa och demokrati samt Hållbar och ansvarsfull resursanvändning.*

Verksamhetsstyrningen har fokus på nutid och framtid med syfte att förtydliga vart vi är, vart vi vill och hur vi ska komma dit. Styrkortsmodellen innebär att ledningen får möjlighet att följa upp verksamheterna som sker dagligen ute i organisationen och påverkar kommunens framtida utveckling.

Kommunfullmäktige sätter effektmål i det koncernövergripande styrkortet. Koncernövergripande styrkortet fördelas och genomförs och följs upp av verksamheterna/bolagen på de tilldelade effektmålen. Utifrån satta effektmål skapas handlingsplan av verksamheterna. Styrkortsarbetet hanteras av respektive nämnd/ bolagsstyrelse som prioriterar effektmål. Utöver de tilldelade effektmålen i det koncernövergripande styrkortet tar nämnder/styrelser fram egna styrkort med effektmål utifrån de givna perspektiven/inriktningarna. I styrkorten från respektive nämnd/bolag uttrycks vilka effektmål nämnderna och bolagen behöver sätta upp för att Ovanåkers kommun ska nå framgång enligt visionen.

Vid tertialuppföljning och delårsrapport utvärderas styrkorts målen både på koncernövergripande nivå och nämnds-/bolagsnivå med analys som ger en prognos för måluppfyllelsen för helår. Helårets utvärdering av årets koncernövergripande styrkort finns under avsnittet *God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning*. Nämndernas och de helägda bolagens analys av den totala måluppfyllelsen återfinns i årsredovisningens del 2 *Verksamhetsberättelser Nämnder och kommunala bolag*, medan analys för enskilda mål inom varje styrkort återfinns i bilagan *Styrkortsuppföljning 2019*.

Ekonomiska ramar

I Ovanåkers kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, fritid) utgår resursfördelningen från tidigare års budgetram med korrigeringar för verksamhetsförändringar och kostnadsökningar. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även befolknings- och skatteunderlagsprognos samt eventuella anpassningsbehov in i det slutgiltiga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budgeterar utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktige ägardirektiv, som ligger till grund för budgetarbetet.

Planering året innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dessa besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Maj: Kommunfullmäktige beslutar om övergripande planeringsförutsättningar för mål, driftsbudget och investeringar.

November: Kommunfullmäktige fastställer budgeten för nästkommande år, och de beslutar då även om eventuella anpassningar och mål för respektive nämnd.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialuppföljning, i delårsbokslutet och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialuppföljningen innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos.

September: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut. Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet någon sammanställd redovisning för koncernen görs ej i delårsrapporten. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen överlämnar rapporten till fullmäktige senast sista oktober och delårsrapporten fastställs därefter av kommunfullmäktige.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljningar. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning.

April: Årsredovisningen antas i Kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april. Kommunfullmäktige fastställer sedan årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt

I Kommunallagens 6:e kapitel regleras kommunens uppsiktsplikt gentemot kommunala bolag. I kommunala bolag ska de kommunala ändamålen med verksamheten framgå av styrdokument, och kommunstyrelsen har i uppgift att ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs av andra (detta gäller både helägda och delägda kommunala bolag, föreningar, stiftelser).

Under Ovanåkers kommuns uppsiktsplikt lyder Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB), Alfta Industricenter AB (AICAB), Helsing Net Ovanåker AB, Helsing Vatten AB, Bollnäs Ovanåker Renhållning AB (BORAB).

Under 2019 reviderades bolagsordningarna och ägardirektiven för Helsing Vatten och BORAB.

Ovanåkers kommuns kommunstyrelse ska en gång per år, i första hand i samband med beslut om årsredovisningen, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna. För de delägda bolagen ska detta samordnas med övriga ägare. Kommunstyrelsen har under

2019 utövat sin uppsiktsplikt vid kommunstyrelsens sammanträde 2019-11-26.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta uppdrag ligger ett ansvar att upprätta en intern kontrollorganisation inom kommunen samt se till att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. En övergripande internkontrollgrupp bedömer gemensamma risker och sätter kontroller och åtgärder inom dessa för kommunens nämnder. Kommunens nämnder och styrelser för helägda bolag ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Den övergripande internkontrollplanen för året beslutas av kommunstyrelsen, medan övriga internkontrollplaner beslutas av respektive nämnd/styrelse vilka informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten. På samma sätt hanteras sedan uppföljningen av den interna kontrollen för året. De delägda bolagens internkontroll hanteras hos majoritetsägaren (i båda fallen Bollnäs kommun) och informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten.

För 2019 har den övergripande internkontrollplanen hanterat och följt upp gemensamma risker kopplade till områdena *politisk måluppfyllelse, ekonomi, it-säkerhet, löner och personal* samt *dokument- och ärendehantering*. Det område där man sett att åtgärder behöver göras är framförallt inom ärendehantering där dokumenterade rutiner saknas inom flera områden. Nämndernas och de helägda bolagens uppföljningsrapporter är inlämnade till kommunstyrelsen och allmänna omdömen om årets interna kontroll har lämnats tillsammans med analyser kopplade till specifika kontroller och åtgärder. Beslut om de delägda bolagens uppföljning har inhämtats.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ovanåkers kommun har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska dock också vara långsiktig god ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet som politiskt beslutats att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa

negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Ovanåkers kommun antar kommunfullmäktige koncernövergripande mål för en fyraårsperiod. Dessa mål följs upp i det koncernövergripande styrkortet.

Kommunallagen säger också att det för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nedan presenteras uppföljning av de koncernövergripande verksamhetsmålen och de finansiella målen för 2019.

Koncernövergripande verksamhetsmål

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra olika perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati, hållbar och ansvarsfull resursanvändning).

Kommunens styrmodell har som syfte att göra målstyrning till en medveten samordning och inriktning av kommunens olika verksamheter mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamheters behov och intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Styrkort på alla nivåer

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige arbetat fram fyra styrande inriktningsmål inom de fyra perspektiven. Dessa inriktningsmål syftar till att ge ett övergripande fokus för de effektmål som sätts av kommunfullmäktige (koncernmål), nämnder (nämndmål) och bolag (bolagsmål).

Kommunfullmäktige har fastställt ett koncernövergripande styrkort för perioden 2016-2019, vilket består av prioriterade mål som tilldelats nämnder och bolag för genomförande och uppföljning. Målen återrapporteras till kommunfullmäktige.

Nämnderna och de helägda bolagen har även antagit egna mål för den aktuella perioden kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen utgörs av följande färgmarkeringar;

Koncernövergripande styrkort 2016-2019

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. För 2019 bedöms 7 mål vara uppfyllda, 5 mål bedöms vara delvis uppfyllda och 3 mål bedöms inte vara uppfyllda. Nedan visas det koncernövergripande styrkortet där varje mål analyserats.

Vision

Ovanåker ska vara en trygg och hållbar landsbygdskommun som växer med hjälp av ett gott företagsklimat, ett engagerat föreningsliv och ett stort medborgaransvar. I vår kommun ska alla människor som bor här eller flyttar hit trivas och känna stolthet över att vara en ovanåkersbo.

ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effektmål	Analys
 Förvaltningarna ska under 2016 arbeta fram en strategi för framtida personalbehov/rekrytering Koncernmål	Under år 2019 har förvaltningarna arbetat fram en strategi för att attrahera och rekrytera medarbetare som heter "Tycker om". Den kommer att lanseras under år 2020. Det fortsatta arbetet utifrån den strategiska planen kommer sedan att handla om att utveckla och behålla medarbetare.
 Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen Koncernmål	Handläggarna är nu fulltaliga på försörjningsstödsenheten, vilket har resulterat i att arbetet på enheten är mer komplett, handläggarna kan arbeta närmare klienterna och individuella åtgärds- och arbetsplaner i form av anpassad praktik och hjälp för att söka andra sociala bidrag/ersättningar hinns med. Samarbetet med arbetsmarknadsenheten har utvecklats och gemensam handlingsplan har upprättats. Möjligheten till statligt finansierade arbetsmarknadsåtgärder har minskats under året vilket medfört att kostnader för försörjningsstöd åter ökat, om än i begränsad omfattning. Det är inte möjligt att från systemet få fram det exakta antalet som uppbär försörjningsstöd långvarigt då inte heller definitionen av "långvarigt" är tydlig, därav görs bedömningen att målet endast delvis är uppnått.

Effektmål	Analys																
<p>● Ovanåkers kommunkoncern ska, i samarbete med näringslivet, erbjuda sommarjobb till kommunens ungdomar. Prioriterad grupp ska vara gymnasiet åk 1.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Kommunen erbjöd sommarjobb till ungdomar under sommaren 2019. Jobben prioriterades till ungdomar som avslutat år ett på gymnasiet. Vi arbetar efter en given struktur så att alla som anmäler intresse kommer någon gång under sin skoltid erbjudas ett jobb.</p>																
<p>● Ovanåkers kommunkoncern ska öka antalet praktikplatser med 10% jämfört med 2016. Prioriterad grupp som ska erbjudas dessa platser utgörs av ungdomar i syfte att underlätta integration.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Generellt så är nivån hög beträffande att erbjuda praktikplatser. Karaktären på praktikplatserna varierar något beroende på verksamhet, allt från studiepraktik och feriearbeten till arbetspraktik och extratjänster. Det är nödvändigt att upprätthålla denna nivå framför allt med tanke på att praktiken är ett steg närmare egen försörjning och därmed minskade kommunala kostnader. Praktikplatser och därmed möjlighet att visa upp våra arbetsplatser är också ett viktigt steg för att lösa framtida personalförsörjning. Noteras bör att kategorin extratjänster upphört och har fasats ut under andra halvåret. Socialförvaltningen erbjuder utöver platser inom äldreomsorgen även platser vid Vändplatsen. Samarbetet mellan socialförvaltningen och arbetsmarknadsenheten har utökats för att hitta bra arbetssätt, flöden och gemensamma processer för framtiden. Socialförvaltningen har även skrivit ett nytt avtal gällande praktikplatser för socionomstuderande vid Högskolan i Gävle, och platserna har utökats från 2 till 3.</p>																
<p>● Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningsorienterat. För att följa upp detta används Svenskt Näringslivs ranking och Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) mätning "Insikt".</p> <p> Koncernmål</p>	<p>I den senast presenterade mätningen av Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet så förbättrade sig kommunen med 1 plats, från plats 164 till 163 perioden 2018 till 2019. Med hänsyn till resultatet av Löpande Insikt anses målet uppfyllt.</p> <p>Kommunen deltar i SKLs undersökning Löpande Insikt. De myndighetsområden som mäts är brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd. Miljö- och byggförvaltningen levererar data till företaget Origo group som gör undersökningar för Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) mätning "Insikt". Data levereras varje månad. De områden som mäts är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygglov • Livsmedelstillsyn • Miljö- och hälsoskydd <p>Mätningen är ännu inte slutförd men nuläget ser ut så här:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Nuläge 2019</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bygglov</td> <td>81</td> <td>63</td> <td>54</td> </tr> <tr> <td>Miljö- och hälsoskydd</td> <td>70</td> <td>70</td> <td>71</td> </tr> <tr> <td>Livsmedel</td> <td>84</td> <td>78</td> <td>88</td> </tr> </tbody> </table> <p>NKI-gradering: 80 eller högre: Mycket högt, 70 till 80: Högt, 62 till 69: Godkänt, 50 till 61: Lågt, 50 eller lägre: Mycket lågt</p> <p>Det nuvarande resultatet är ett kvitto på att miljö- och byggförvaltningen gör ett väldigt bra arbete i myndighetsutövningen. SKR planerar att offentliggöra resultatet för 2019 års mätning den 22 april 2020.</p>		Nuläge 2019	2018	2017	Bygglov	81	63	54	Miljö- och hälsoskydd	70	70	71	Livsmedel	84	78	88
	Nuläge 2019	2018	2017														
Bygglov	81	63	54														
Miljö- och hälsoskydd	70	70	71														
Livsmedel	84	78	88														

Effektmål	Analys
<p> Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Målet bedöms uppnått under perioden. Arbetet pågår för tillskott av trygghetsboende i Alfta vilket tillför 15 nya lägenheter. Färdigställandet sker i mars 2020 med första inflyttning. Detaljplanearbete över kvarteret Svanen i Edsbyn påbörjades 2018 i samarbete med kommunen. Planen syftar till att bygga större hyreshus. Nyproduktion pågår av 9 lägenheter i Edsbyn som är klart för inflyttning i mars 2020.</p>
<p> Ovanåkers kommuns interna hyresgästers Nöjdhetsindex gällande lokaler ska höjas med 2 procentenheter per år. År 2016 ska utgöra referensår.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>NKI för kommunens lokaler uppgår sammanvägt till 82 %. Serviceindex hamnar på 92,5 % för 2019.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effektmål	Analys															
<p> Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Andelen behöriga åk.9 till nationella program</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ovanåkers kommun</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>84,7%</td> <td>84,3%</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>80,9%</td> <td>84,4%</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>79,4%</td> <td>82,5%</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>83,1%</td> <td>87,3%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Andelen behöriga elever i åk.9 vt-19 till nationella program i Ovanåkers kommun var 84,7%. På Celsiusskolan åk.9 var 91,2% av totalt 58 elever behöriga. 5 st elever var inte behöriga varav 1 st av 1 st flerspråkig elev. Motsvarande siffra för Alftaskolan var 75,6% av totalt 41 elever. 10 st elever var inte behöriga till gymnasiet. På Alftaskolan var det endast flerspråkiga elever som var obehöriga, 10 st av 12 st. Vi har svårt att kompensera elevers bristande skolbakgrund när de kommer in sent i skolsystemet. Vi har säkerställt genom handlingsplanen för nyanlända att vi möter dessa elever på ett likvärdigt sätt men ser fortfarande en stor utmaning att på kort tid nå upp till kunskapskraven i alla ämnen.</p>		Ovanåkers kommun	Riket	2019	84,7%	84,3%	2018	80,9%	84,4%	2017	79,4%	82,5%	2016	83,1%	87,3%
	Ovanåkers kommun	Riket														
2019	84,7%	84,3%														
2018	80,9%	84,4%														
2017	79,4%	82,5%														
2016	83,1%	87,3%														

Effekt mål	Analys
<p>■ Ovanåkers kommun ska inom tre år tillhöra de 20 bästa skolkommunerna i SKLs Öppna jämförelser.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>För att Ovanåkers kommun ska ha en möjlighet att tillhöra de bästa 20 skolkommunerna behöver den nationella behörigheten till gymnasiet ligga på runt 95% och meritpoängen bör överstiga rikets. Andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen bör ligga stadigt över 80%. 2019 var den nationella behörigheten 84,7,% (riket 84,3 %) Det vi ser är en förbättring mot föregående år.</p>
<p>◆ Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>I april genomförde Barn- och utbildningsförvaltningen en enkät i förskolan, grundskolan och fritidshemmen. I förskolan svarade vårdnadshavare och pedagoger och i grundskolan samt fritidshemmen svarade elever och pedagoger.</p> <p><i>Förskolan</i> Enkäten till vårdnadshavare gjordes digitalt på nätet. Svarsfrekvensen hos vårdnadshavarna har ökat, 21,2% svarade 2018. 2019 svarade 40,6%. Svaren som kom in visar på att vårdnadshavarna är nöjda med verksamheten i kommunens förskolor. 100% av vårdnadshavarna uppger att barnen trivs och är trygga i förskola vilket är mycket bra. Alla pedagoger, 100% svarade stämmer helt och hållet på påståendet, jag arbetar alltid för att våra barn ska känna trygghet och trivsel på förskolan. Överlag svarade pedagogerna i förskolan mycket positivt på alla påståenden.</p> <p><i>Grundskolan</i> 89% av eleverna i åk.3, 5 och 8 svarar positivt på påståendet "Jag känner mig trygg i skolan". 2018 svarade 94% positivt på frågan. 11%, av eleverna, 40st elever känner sig otrygga i skolan. 2018 var det 20st elever. Av dessa 40st var 19st pojkar och 21st flickor. Trygghet är en grundförutsättning för att lyckas i skolan. Verksamheterna behöver sätta in aktiva åtgärder i sitt trygghetsarbete samt följa elevers utveckling över tid.</p> <p><i>Gymnasieskola</i> Utifrån enkätmaterial fungerar gymnasiet verksamhet väl vilket bekräftas av skolinspektionens senaste undersökning. Vardagen präglas av trygghet och studiero. Personalen arbetar förebyggande med ex. värdegrundsarbete och ev. händelser följs skyndsamt upp utifrån konceptet "nolltolerans". Vår arbetsmiljö präglas av trivsel och närvaron är hög bland elever och personal.</p> <p>Inom kommunstyrelseförvaltningen arbetar man med föräldrastöd, ANDT-förebyggande i olika former, stödgrupper för barn som växer upp i oroliga hem samt ett gott samarbete med vår hälsocentral. Arbetet görs inom Utvecklingsavdelningen och de har jobbat strikt efter sin handlingsplan.</p>

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna medborgardialoger ska ovanåkersborna få inflytande att påverka kommunens utveckling och framtid.

Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Analys
 Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv fritid åt alla invånare.	Kommunstyrelsen har stimulerat föreningslivet utifrån de verktyg och uppdrag vi har inom både projekt och fritidsavdelningens verksamheter, och har med det skapat en möjlighet till ett aktivt fritidsliv. Samarbetet med "föreningar tillsammans" och SISU bidrar fortsättningsvis till stimulerande av föreningsliv och fritidsgårdsverksamhet. Ett exempel under hösten är att "föreningar för alla" samutnyttjat fritidsgården i Alfta under eftermiddagstid för en yngre målgrupp. Antalet verksamhetstimmar är ungefär oförändrat efter minskningen från 2017 till 2018. Någon beräkning av medlemsantalet och könsfördelning i föreningarna har inte gjorts.
 Koncernmål	2019 års kulturföreningsbidrag är utbetalt. Digitalisering av ansökningsförfarandet är under genomförande.
 Ovanåkers kommun ska aktivt arbeta med kunskapsspridning kring omvärldsproblematik för att ge förståelse för individers olika förutsättningar.	Kommunen jobbar på flera plan med detta. Dels mot vuxna medarbetare i kommunen, träffar för skolungdomar samt öppna föreläsningar för allmänheten. Vi har inom bl.a HBTQ haft flera föreläsningar både till personal och ungdomar. Att mäta om målet nåtts är komplicerat men de insatser som görs skapar ett öppnare klimat i skolan.
 Koncernmål	

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå ifrån principerna om etisk och social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.

Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser.

Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effektmål	Analys
 För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet.	Nyckeltalen visar att målet inte nås. Kommunikation- och serviceavdelningen rapporterar att kommunsekreteraren har uppmanat nämndsekreterarna att påminna handläggare. På någon förvaltning är det nämndsekreteraren som skriver alla tjänstemannayttranden.
 Koncernmål	

Effektmål	Analys
<p>◆ Som ett led i arbetet för en hållbar utveckling ska antalet resfria möten öka. Referensår blir 2016.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Enkät har skickats ut i maj och november 2019. De som har ombetts svara på enkäten är kommunchef, förvaltningschefer/VD:ar och verksamhetschefer inom kommunen. Jämfört med november 2016 visar mätningen att antalet resfria möten minskat både i antal och i procent av totalt antal möten. Några tjänster/individer har många resfria möten om en eller flera av dessa inte svarar vid ett mätningstillfälle påverkas det totala antalet möten. Vid de två mätningstillfällena 2019 genomfördes 78 möten av vilka 36,5 eller 47% av mötena var resfria. (svarande omräknat till samma antal som november 2016). November 2016 var motsvarande siffra 235 möten av vilka 188 eller 80% av mötena var resfria.</p> <p>Resfria möten efterfrågas i större omfattning 2019 än november 2016 och erbjuds oftare då kommunen är arrangör av möten. Jämfört med november 2016 är det färre som svarar att de upplever problem med teknik eller saknar kunskap. Det finns fortsatt tekniska problem vid vissa mötesformer, men fler och fler rapporterar att dom under året ofta har använt sig av Skype/Lync för möten.</p> <p>Kommunens förvaltningar arbetar aktivt med att styra sina medarbetare att i första hand välja digitala möten. Inom vissa verksamheter krävs personliga möten med kunder, platsbesök mm.</p>
<p>● Värdet på Ovanåkers kommunkoncerns fastigheter ska över tiden bibehållas eller ökas genom miljö, tillgänglighet, kostnadseffektivitet samt underhållsmässiga åtgärder.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Flera fastigheter förbereds för försäljning. Det är i många fall de sämsta byggnaderna som finns i kommunens bestånd gällande underhållsbehov, energiprestanda och tillgänglighet. De större investeringsprojekten innebär åtgärder för att bland annat förbättra tillgänglighet/utnyttjande och förbättra energieffektiviteten. Därav kommer fastighetsbeståndet totalt sett att öka i värde. Underhåll och reparationer utförs löpande inom fastighetsförvaltningen. Vid enkätundersökning gällande service och underhåll ökar sammanvägt index varje år.</p>

Finansiella mål

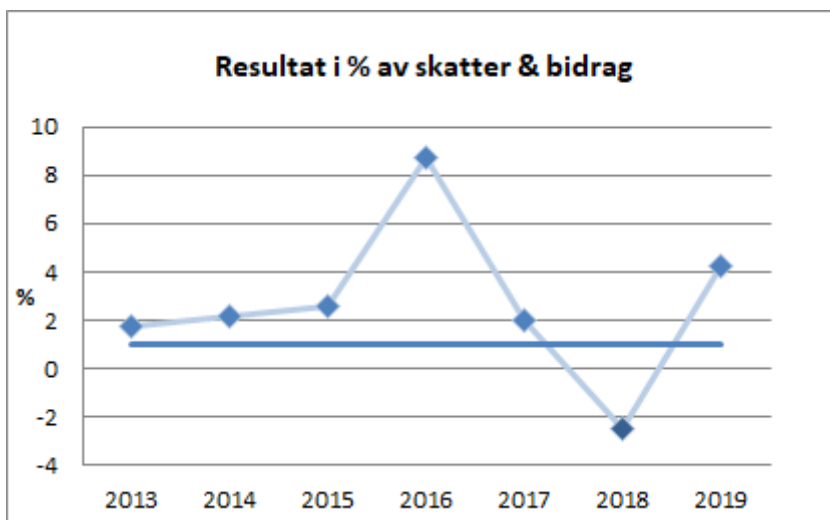
Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2019 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Bedömningen av dessa tre mål är att resultatmålet är uppfyllt, investeringsmålet är delvis uppfyllt och soliditetsmålet är uppfyllt.

1. Hur mycket den löpande verksamheten får kosta (vilka intäkter har vi och vilka kostnader kan vi tillåta oss).

- I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

Målet är uppnått. Målet på 1 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca: 7 mnkr.

Resultatet för 2019 är 29,9 mnkr (4,3 %) och balanskravsresultatet är 7,6 mnkr.

2. Investeringsnivåer och finansiering av dessa

- Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel.
- Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 tkr per invånare.

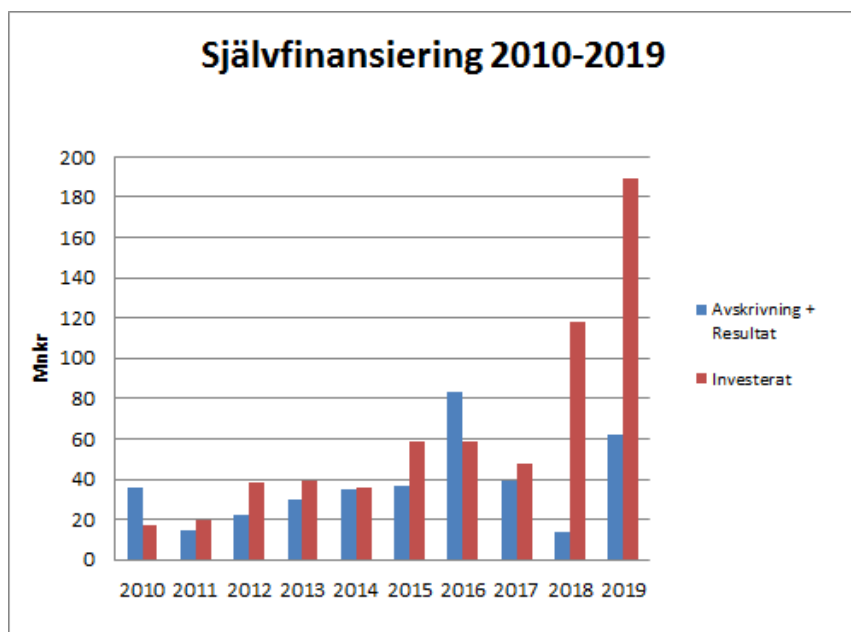
Grundprincipen uppnås inte för 2019. Självfinansieringsgrad 2019: 32,8%

Under året uppgick investeringarna till 189 mnkr (exkl leasingbilar) och avskrivningar och årets resultat till 62 mnkr.

Självfinansiering rullande 10 år (2010-2019): 59,9%.

Under perioden uppgick investeringarna till 623 mnkr medan avskrivningar och årets resultat under samma period var 373 mnkr.

Inlåningen till kommunen uppgick till 19 tkr per invånare 2019-12-31, målet uppnås.

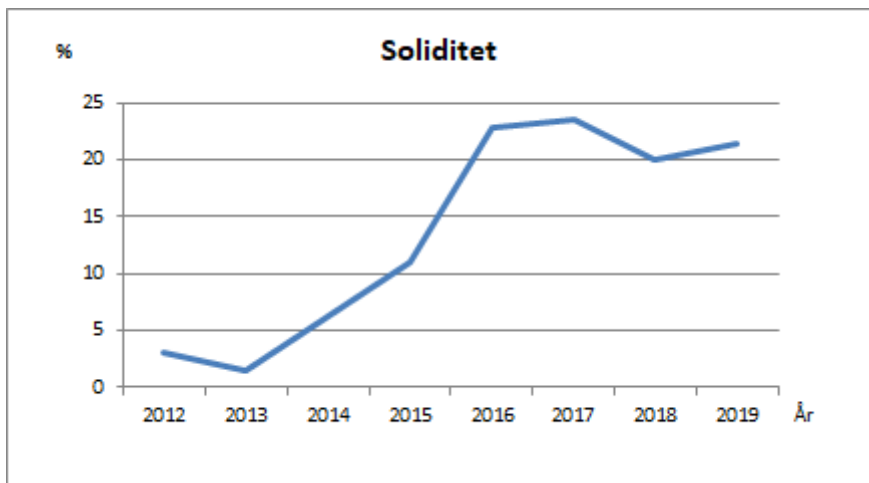

3. Förmögenhetsutveckling

- Soliditeten i Ovanåkers kommun ska vara positiv.

Målet är uppnått. Soliditeten mäts inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner. Soliditeten vid årets slut bedöms bli ca: 21,4 %

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

I kommunens utvärdering av den finansiella ställningen redovisas både kommunkoncernens och kommunens ställning. Uppföljning görs under rubrikerna: resultatutvecklingen, kommentarer på intäkter och kostnader, budgetföljsamhet, investeringsuppföljning, soliditetsutvecklingen samt pensionskulden.

Jämförelseåret 2018 redovisas under de flesta rubriker både före och efter tillämpningen av LKBR.

I och med tillämpning av den nya lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) har en del justeringar av tidigare resultat och jämförelsetal varit nödvändiga. Det framgår av 5 kap 6§ andra stycket och 6 kap. 5§ andra stycket LKBR att om principerna för värdering, klassificering eller indelning i poster eller delposter har ändrats, ska posterna för det närmast föregående räkenskapsåret räknas om eller ändras på det sätt som behövs för att de ska kunna jämföras med räkenskapsårets poster på ett meningsfullt sätt.

För kommunen och kommunkoncernen har det inneburit följande justeringar av 2018 som jämförelse år.

- Återföring av tidigare uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar. Tidigare har uppskrivning gjorts av värdet på andelar i Kommuninvest ekonomisk förening om 4 560 tkr. Med anledning av att LKBR inte medger uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar har dessa nu återförts. Detta har inte påverkat jämförelsetalen för resultaträkningen 2018 men däremot balansräkning och kassaflödesanalys.

- Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument. Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Kommunens kortfristiga placeringar har klassificerats som ett sådant finansiellt instrument och värderas nu till marknadsvärde istället för anskaffningsvärde. För möjlighet till jämförbarhet har 2018 års kortfristiga placeringar räknats om till marknadsvärde. Detta har inneburit förändringar i resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Resultaträkningen har justerats med den värdenedgång som skedde under 2018 med -810 tkr samt realiserade vinster som har justerats ned med -5 000 tkr. Detta leder till ett förändrat årets resultat för kommunen från -16 482 tkr till -22 292 tkr. Jämförelsetal i balansräkningen har förändrats avseende posten kortfristiga placeringar med 603 tkr från 62 087 tkr till 62 690 tkr. Det egna kapitalet för 2018 har förändrats i enlighet med ovan nämnda justeringar samt att det ingående egna kapitalet för 2018 har justerats från 443 378 tkr till 449 791 tkr. I kassaflödesanalysen har jämförelsetal ändrats i enlighet med nytt värde på kortfristiga placeringar samt nytt resultat för året 2018.
- Kommunkoncernens bolagsskatt redovisas från och med 2019 under verksamhetens kostnader istället för på egen rad i resultaträkningen. Detta får till följd att verksamhetens kostnader för koncernen justeras från -951 511 tkr till -953 453 tkr.

Resultatutveckling

Tabellen nedan syftar till att ge en bild av resultatutvecklingen de senaste åren för kommunen och de bolag som ingår i kommunkoncernen. I tabell

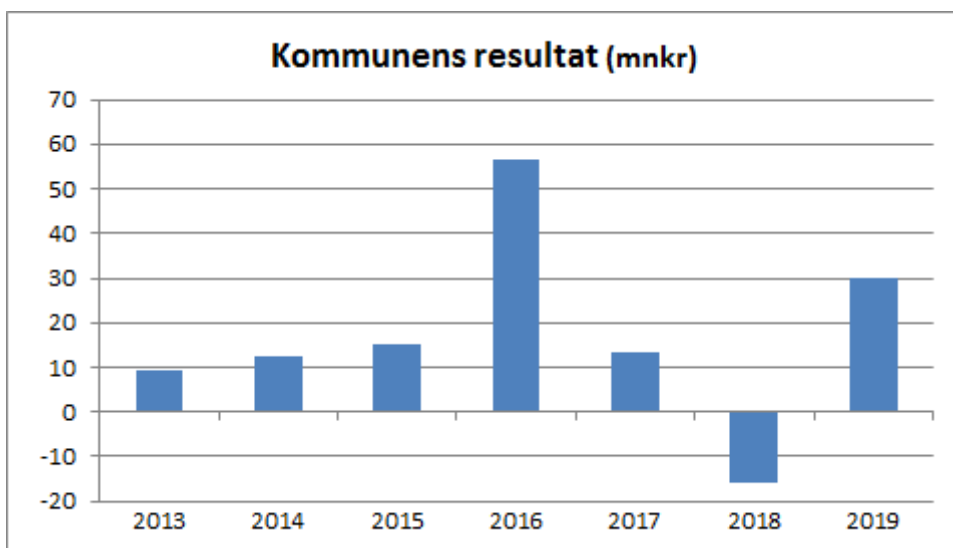
Årets resultat (tkr)

Kommun och kommunala bolag	2019	2018 enl LKBR	2018	2017	2016
Kommunen	29 850	-22 292	-16 482	13 293	56 566
varav VA	-786	-457	-457	-267	525
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	1 579	4 077	4 960	11 436	12 572
Alfta Industricenter AB	803	579	835	674	658
Helsing Net Ovanåker AB	608	635	763	334	1 095
Helsing Vatten AB	0	0	0	0	0
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	446	2 644	3 314	2 357	2 086

Kommunens nettokostnader är 677,1 mnkr, skatteintäkter och generella bidrag är 670 mnkr vilket gör att verksamhetens resultat är 22,9 mnkr. Efter finansnettot på 7 mnkr så blir årets resultat för kommunen 29,9 mnkr. År 2019 och 2018 enl LKBR inkl skatt i tabell.

Ser vi på det årliga resultatet från 2013 till 2019 så har kommunen i snitt ett resultat på 17 mnkr. 2016 var ett år där resultatet påverkades starkt av kommunens flyktingmottagande och att staten samt Migrationsverket gav ett utökad stöd. För 2018 års resultat var det två faktorer påverkade resultatet till att bli -16,5 mnkr, ökade kostnader för placeringar inom Individ- och

familjeomsorg (IFO) för barn & unga samt vuxna men också en större förändring av kommunens pensionsavsättning.

Resultatet för kommunens VA-verksamhet blev även detta år negativt, -786 tkr. Eftersom VA-verksamheten under några år redovisat underskott och ackumulerat har ett underskott på 1 243 tkr ska det finnas en plan för hur detta ska regleras. Från och med 1 januari 2020 höjs förbrukningsavgifterna med 6 %. Höjningen tillsammans med en 1-1,5 % höjning 2021 & 2022 beräknas finansiera aktuellt underskott. Enligt beräkningar ger det ett VA-överskott på 500 tkr år 2020, 430 tkr år 2021 samt 313 tkr år 2022. Därmed är det negativa resultatet återställt.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 3 162 tkr. Det budgeterade resultatet för 2019 var 4 340 tkr, under året har budgeten förändras genom tilläggsbeslut för ökade underhållskostnader, totalt 3 400 tkr vilket ger en årsbudget på 940 tkr. Jämfört med reviderad budget är det redovisade resultatet 2 222 tkr bättre. Större positiva avvikelser noteras för övriga intäkter, 1 492 tkr vilket förklaras av vinst vid försäljning av en maskin och eget arbete på investeringsprojekt. Taxebundna kostnader (värme, el och vatten) är totalt sett 1 268 tkr lägre än budget. Avskrivningar och räntor är totalt 1 646 tkr lägre än budget och förklaras av att det låga ränteläget även bestått under större delen av 2019 samt att investeringarna slutförts senare under året jämfört med budget. Kostnader för fastighetsskötsel och reparationer har kostat 2 811 tkr mer än budget och förklaras av att flera vattenskador och ett större brandtillbud inträffat under året. Sett över den senaste tiden så redovisar Aefab betydligt lägre resultat än under 2016 och 2017.

Alfta Industricenter AB redovisar ett resultat på 1 297 tkr. Jämfört mot budget är detta 790 tkr bättre. I det redovisade resultatet finns en jämförelsestörande post på -520 tkr avseende förlust vid försäljning av fastigheten Idrottsparken i Edsbyn. Större avvikelser mot budget noteras för hyresintäkter, -421 tkr vilket förklaras av minskade intäkter på de fastigheter som sålts. Värme har kostat 510 tkr och el 101 tkr mindre än budget. Avskrivningar är 640 tkr lägre än budget och förklaras av att årets investeringar varit något lägre än budget samt att dessa färdigställts

senare på året jämfört med budget. Årets räntekostnader är 169 tkr lägre än budget. Under året har 3 366 tkr lagts ned på underhåll på bolagets fastigheter. I detta belopp ingår åtgärder för energibesparing som på sikt ytterligare kommer att minska förbrukningen av värme och el. Årets resultat är det högsta under den senaste fyraårsperioden.

Helsinge Net Ovanåker AB redovisar ett resultat på 765 tkr vilket ligger i nivå med föregående år och något högre än budget. Längre grävsträckor per nytt fiberanslutet hushåll fördyrar utbyggnaderna och dämpar resultatet, samtidigt har nya snabbare privatjänster påverkat resultatet i positiv riktning. Resultatutvecklingen i Helsinge Net Ovanåker AB, sett i närtid, är på en stabil nivå.

Helsinge Vatten ABs resultat baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftbidrag från respektive VA kommun mot utfall driftskostnad i verksamheten. VA-verksamhetens resultat blev -786 tkr. VA-verksamheten har vid årsskiftet ett ackumulerat underskott på 1 243 tkr som ska återställas med positiva resultat perioden 2020-2022.

Resultatet för Bollnäs Ovanåker Renhållnings AB är 1,8 mkr och därmed ca 3,6 mkr lägre än budget, Ovanåkers andel av resultatet är 608 tkr. Intäkterna är 0,8 mkr över budget. Krossningstjänsten till BEAB och mottagningsavgifter för verksamhetsavfall överstiger budget medan en låg ersättningsnivå för metallskrot ger minskad intäkt. Taxekollektivens intäkter påverkas av att fler än förväntat väljer att sortera ut sitt matavfall och då belönas med en lägre taxa. Totalt sett är det dock små avvikelser på intäktssidan. Kostnadssidan överstiger budget med ca 4,6 mkr. De största posterna är haveri i kvarnanläggningen i början av året ca 1 mkr, problem med utleveranser av deponi i slutet av 2018 medförde större mängd under 2019, totalt ca 1,1 mkr, ökad kostnad insamling pga fler kärl och kärbyten ca 1,2 mkr, förändring i ledningen av företaget ger högre personalkostnaden, ca 1,4 mkr och kostnad för information lägre än budgeterat +0,8 mkr. Resultatnivån under 2019 har varit betydligt lägre än tidigare år.

Koncernens intäkter och kostnader (tkr)

	2019	2018 enl LKBR	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	332 157	337 674	337 674	331 290	333 349
Verksamhetens kostnader	-939 798	-953 453	-951 511	-912 774	-855 710
Avskrivningar	-56 938	-61 360	-61 360	-49 324	-47 985
Verksamhetens nettokostnad	-664 579	-677 139	-675 197	-630 808	-570 346
Skatteintäkter och statsbidrag	699 986	672 856	672 856	666 030	645 630
Finansnetto	-2 499	-10 262	-4 452	-7 239	-2 303

Verksamhetens intäkter ligger på en relativt stadig nivå på drygt 330 mnkr sett över tid.

Verksamhetens kostnader har ökat men för 2019 minskade kostnaderna pga att kommunen haft lägre personalkostnader samt lägre kostnader för köpt verksamhet. Avskrivningar består av både avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningar har stadigt ökat pga en ökad

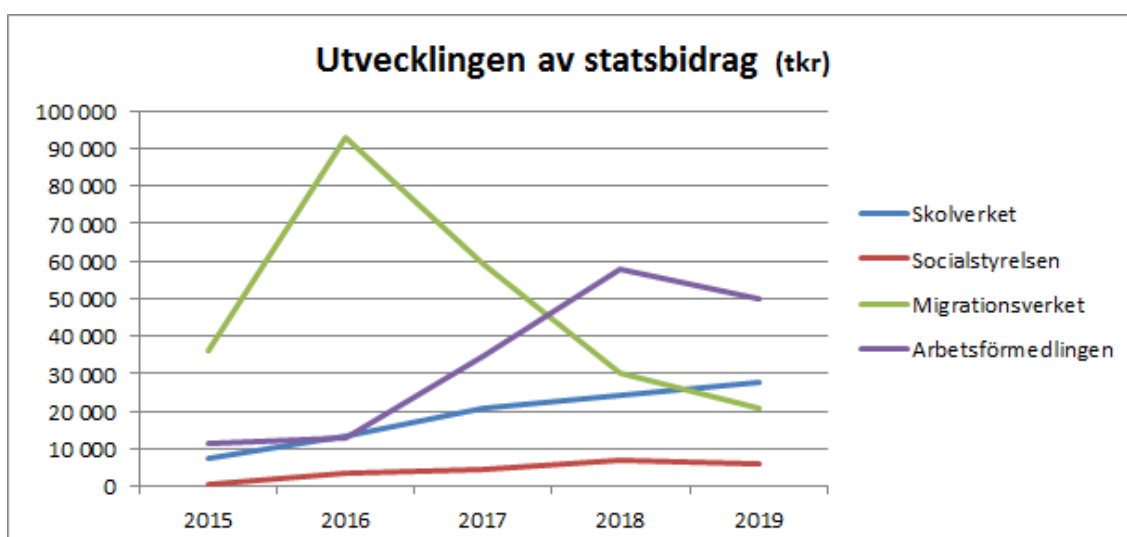

investeringstakt men enskilda år har det gjorts större nedskrivningar tex 2018 gjorde Aefab några större nedskrivningar av fastigheter. Finansnettot varierar tydligt över tid, ränteläget, upplåning och utdelningar påverkar finansnettot lite olika respektive år.

Kommunens intäkter och kostnader (tkr)

	2019	2018 enl LKBR	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	186 015	194 050	194 050	195 004	197 624
Verksamhetens kostnader	-831 620	-859 979	-859 979	-825 410	-769 290
Avskrivningar	-31 503	-28 908	-28 908	-26 318	-26 075
Verksamhetens nettokostnad	-677 108	-694 837	-694 837	-656 724	-597 741
Skatteintäkter och statsbidrag	699 986	672 856	672 856	666 030	645 630
Finansnetto	6 972	-311	5 499	3 987	8 677

Verksamhetens intäkter har under de senaste åren varit stadigt på ungefär 195 mnkr men 2019 syntes en minskning av intäkter. Huvuddelen av kommunens intäkter är bidrag från staten (ca 65%) resterande intäkter består av taxor & avgifter, hyror, försäljningsintäkter samt försäljning av verksamhet och tjänster. Minskade statsbidrag är huvudförklaringen till att intäkterna totalt sett är 8 mnkr lägre än föregående år. Ser vi på de fyra största myndigheterna som ger bidrag till kommunen så syns det tydligt att Migrationsverket går från den högsta utbetalningen på 92,7 mnkr under 2016 till att under 2019 betalat ut 20,6 mnkr till kommunen och att statsbidrag från skolverket stadigt ökar från 7,6 mnkr 2015 till 27,9 mnkr under 2019. Statsbidrag från arbetsförmedlingen är nu det statsbidrag som är störst, under 2019 betalade arbetsförmedlingen ut 50,1 mnkr till kommunen.

Verksamhetens kostnader har minskat med 3,3% mellan 2018 och 2019, kostnaderna var 2018 860 mnkr och är 2109 831,6 mnkr, en minskning med 28,4 mnkr. Den enskilt största kostnadsposten bland verksamhetens kostnader är personalkostnader. Personalkostnaderna har minskat med 19,3 mnkr (-3,3%), från 579,4 mnkr 2018 till 560,1 mnkr 2019, vilket bla

förklaras av att antalet tillsvidareanställda minskat från 954 personer till 927 personer 2019. Kostnader för köp av huvudverksamhet har också minskat, 2018 köpte kommunen huvudverksamhet för 146 mnkr och under 2019 139,2 mnkr, en minskning med 4,6%. På övriga kostnadsposter är förändringarna små. Det är ett tydligt trendbrott sett över de senaste åren där verksamhetens kostnader årligen ökat.

Avskrivningarna fortsätter att öka, vilket är en konsekvens av kommunens relativt höga investeringstakt. Avskrivningarna på byggnader och inventarier uppgick 2019 till 30,5 mnkr och en nedskrivning gjordes under året med 1 mnkr. Under 2018 hade kommunen avskrivningar på 27,1 mnkr och en nedskrivning på 1,8 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader är för 2019 677,1 mnkr, en minskning det senaste året jämfört med tidigare år.

Utvecklingen sett över tid för kommunens finansnetto är svår att följa. Faktorer som påverkar finansnettot är ränteläget, utdelningar, vinster eller förluster på kommunens förvaltade pensionsmedel, samt förändring i redovisningsregler. Under 2019 är den enskilt största förklaringen till det positiva nettot realiserade vinster på kommunens förvaltade pensionsmedel på 7,2 mnkr.

Budgetföljsamhet

Det är viktigt att följa upp resultatet mot den beslutade budgeten. Vi redovisar även nämndernas budgetföljsamhet, en utförligare beskrivning av nämndernas resultat och budget finns under respektive nämnds förvaltningsberättelse.

Koncernens budgetföljsamhet

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	345 795	332 157	-13 638
Verksamhetens kostnader	-951 578	-939 798	11 780
Avskrivningar	-62 780	-56 938	5 842
Verksamhetens nettokostnad	-668 563	-664 579	3 984
Skatteintäkter och statsbidrag	695 089	699 986	4 888
Finansnetto	-15 277	-2 499	12 778
Resultat	11 249	32 909	21 660

Verksamhetens nettokostnader är 664,6 mnkr jämfört med budgeten på 668,6 mnkr så är det en positiv avvikelse på 4 mnkr. Skatteintäkter och generella bidrag är 4,9 mnkr bättre än budgeterat vilket förklaras av ett ökat antal invånare samt en positiv förändring i kommunalekonomiska utjämningen. Finansnettot är 12,8 mnkr bättre än budgeten och är den största avvikelseposten. Några orsaker till avvikelsen är lägre räntekostnader, obudgeterade utdelningar, vinster på kommunens förvaltade pensionsmedel som inte heller varit budgeterat, den realiserade vinsten blev under 2019 7,2 mnkr.

Kommunens budgetföljsamhet

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	195 000	186 015	-8 985
Verksamhetens kostnader	-852 906	-831 620	21 286
Avskrivningar	-30 800	-31 503	-703
Verksamhetens nettokostnad	-688 706	-677 108	11 598
Skatteintäkter och statsbidrag	695 098	699 986	4 888
Finansnetto	-2 423	6 972	9 395
Resultat	3 969	29 850	25 881

Verksamhetens intäkter är 9 mnkr lägre än budget och verksamhetens kostnader är 21,3 mnkr lägre än budget. Den enskilt största intäkten är bidrag från staten från bla Arbetsförmedlingen och Skolverket. När kommunen får en bidragsminskning från staten har så har det gjorts anpassningar i verksamheten. Kostnaden för köp av huvudverksamhet bla för institutionsplaceringar vuxna har blivit lägre än budgeterat.

Avskrivningarna under 2019 uppgår till 30,5 mnkr vilket är något lägre än de budgeterade avskrivningarna på 30,8 mnkr. Under året har det även gjorts nedskrivningar på 1 mnkr. Totalt så är årets avskrivningar och nedskrivningar 31,5 mnkr, 0,7 mnkr lägre än budget.

Verksamhetens nettokostnader är totalt 11,6 mnkr lägre än de budgeterade nettokostnaderna.

Skatteintäkter och statsbidrag blev 4,9 mnkr bättre än budget. Skatteintäkterna blev högre än budgeterat för 2019. Antalet invånare i kommunen, som är en av faktorerna som påverkar skatteunderlaget, blev 25 personer fler än vad som antagits i budgeten. 25 personer motsvarar ca 1,25 mnkr. Resterande del förklaras av att budgeten baseras på SKL:s skatteunderlagsprognos från den 28 september 2018. Då hade riksdagen ännu inte beslutat om anslaget på den kommunalekonomiska utjämningen. När budgetbeslut togs av riksdagen blev nivån på den kommunalekonomiska utjämningen högre vilket i princip förklarar resterande positiva avvikelse.

Finansnettot är 7,0 mnkr jämfört med en budget på -2,4 mnkr, totalt 9,4 mnkr bättre än budget. De största förklaringarna till detta är realiserade vinster på kommunens förvaltade pensionsmedel på 7,2 mnkr, en överskottsutdelning från Kommuninvest på 0,9 mnkr, en förlust vid avyttring av finansiella tillgångar på 1,1 mnkr och att kommunens räntekostnader har blivit 2,3 mnkr lägre än vad som budgeterats pga det låga ränteläget.

Kommunala nämndernas avvikelse

	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1 264	-1 311	-47
Kommunstyrelsen	-132 701	-133 550	-849
VA	0	-786	-786
Miljö- och byggnämnden	-5 139	-3 385	1 754
Barn- och utbildningsnämnden	-260 427	-259 600	827
Socialnämnden	-270 407	-260 625	9 782
Gemensamma kostnader och intäkter	12 032	12 259	227

Kommunstyrelsen gör totalt ett underskott mot årets budget med 0,8 mnkr. Några av orsakerna är att köp av huvudverksamhet är 5 mnkr högre än budgeterat. Under året har förvaltningen gjort nedskrivningar och utrangeringar på 2 mnkr mer än vad som budgeterats samt haft kostnader för avveckling av förvaltningschef med 1 mnkr. Försäljningen av en fastighet samt ökat arbetsmarknadsstöd har genererat 3,5 mnkr mer än budget. Förvaltningen har också haft lägre personalkostnader, minskade lokalhyror och lägre fastighetskostnader på tillsammans 3 mnkr.

Resultatet för kommunens VA-verksamhet blev -0,8. Det innebär ett ackumulerat underskott för VA-kollektivet i Ovanåkers kommun med -1,2 mnkr, ett underskott som enligt plan ska återställas under 2020-2022.

Miljö och byggnämnden redovisar ett överskott mot budget på 1,8 mnkr. Huvudförklaringen till detta överskott beror på vakanta tjänster men även ökade intäkter har påverkat utfallet.

Det totala utfallet för Barn- och utbildningsnämnden är ett budgetöverskott på 0,8 mnkr. Den största orsaken till detta är minskade kostnader för interkommunala ersättningar till externa gymnasieutbildningar med 1,2 mnkr.

Socialnämndens överskott förklaras av att placeringar av vuxna med missbruksproblematik varit 3,2 mnkr lägre än budgeterat, att hyreskostnaderna varit 1,0 mnkr lägre än budget då genomgång av hyreskontrakt har genomförts och vissa hyror har sagts upp. Utöver det redovisar verksamheten för ensamkommande ett överskott på 1,7 mnkr och intäkterna har blivit 3,0 mnkr högre än budgeterat då redan slutredovisade projektmedel har resultatförts.

Gemensamma kostnader och intäkter är budgeterat till 12,0 mnkr och har ett utfall på 12,2 mnkr vilket i sig endast är ett litet överskott på 0,2 mnkr men där avvikelser finns på två större delar. Pensionskostnaderna har blivit 2,2 mnkr högre än budgeterat pga ökad pensionsavsättning. 3,2 mnkr återstår av det budgeterade utrymmet för löneöversynen, medel som är avsatta för kostnadsökningar.

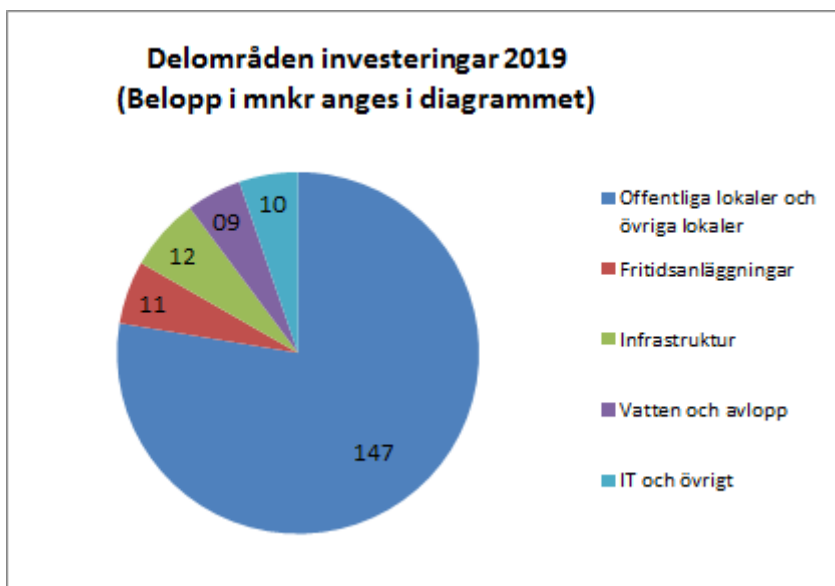

Kommunens investeringar

Årets investeringar uppgår till 189,4 mnkr, exkl. leasingbilar (118,2 mnkr). Investeringsbudgeten för 2019 är 302,9 mnkr. Budgetöverskottet på 113,5 mnkr orsakas av investeringar som inte avslutats under året. I huvudsak har det att göra med tre större investeringsprojekt:

- Alftaskolan ombyggnation F-9: Budget 47,4 mnkr och där årets utgift uppgår till 1,3 mnkr. Investeringen har inte påbörjats som entreprenad ännu. Entreprenaden beräknas starta under 2020 och vara klar 2021.
- Demensboende: Budget 89,2 mnkr och där årets utgift uppgår till 68,2 mnkr. Bygget påbörjades hösten 2018. Färdigställande beräknas till hösten 2020.
- Celsiusskolan samlad F-9: Budget 89,4 mnkr och där årets utgift uppgår till 72,5 mnkr. Hela investeringen beräknas vara färdigställd till höstterminen 2020.

Investeringarna 2019 fördelas enligt några olika delområden, se diagram.

Mer information kring årets investeringar finns på sidan Investeringsredovisning.

De under året avslutade investeringarna redovisar ett budgetunderskott på 4,7 mnkr. De fem största avvikelserna är:

- Gator återinvestering 2019: -1,3 mnkr. Det är fördyrade faktorer som uppkommit under pågående arbete vid fyra delprojekt.
- Alftaskolan fritidsgård: -1,1 mnkr. Blev dyrare under projektets gång. Dels var befintliga dörrar i sämre skick än väntat och dels fanns en vattenskada i golv vid inkommande vattenledning. Asbestsaneringen blev mer omfattande än beräknat.
- Viksjöfors-Alfta 560 m (del i projektet överföringsledning Viksjöfors-Alfta): -0,8 mnkr. Ledningslängden ökade med några 100-tal meter.
- Ombyggnation problemområden 2019: -0,6 mnkr. Omprioritering av investeringsmedel från åtgärder gemensamma med gatuplan.

- Åtgärder gemensamma med gatuplan 2019: +0,8 mnkr. Under 2019 omprioriterades investeringsmedel mellan olika saneringsåtgärder. Investeringsmedel användes till inläckageåtgärder och ombyggnation problemområden 2019.
- Forsparken byte av sarg och glasskydd: +1,5 mnkr. Investeringen kommer inte att utföras.

Budgetavvikelsen för övriga investeringar återfinns inom områdena Fastighet -1,0 mnkr, Infrastruktur -0,3 mnkr, IT -0,1 mnkr, Övrigt -0,5 mnkr och VA -1,2 mnkr,

Kommunens fem största investeringsprojekt

	Nettoutgift 2019	Budget 2019	Nettoutgift totalt	Budget totalt	Avvikelse budget	Status
Alla investeringsprojekt	189 443	302 925	334 636	448 116	113 480	
Celsiuskolan: samlad F-9	72 481	89 371	153 111	170 000	16 889	Pågår
Demensboende 48 platser	68 170	89 188	78 982	100 000	21 018	Pågår
Gator återinvestering 2019	4 025	2 696	5 829	4 500	-1 329	Avslutad
Celsiuskolan: Inredning och teknik	3 609	4 423	3 986	4 800	814	Pågår
Celsius sim- o sporthall: vent SH	2 826	2 837	3 189	3 200	11	Pågår

Koncernbolagens investeringar

Alfta Edsbyns fastighets ABs större investeringar avser 31 740 tkr Fölets förskola och lägenheter, 13 797 tkr underhåll som aktiverats som komponenter, 8 342 tkr avser hyresgäst Anpassningar, Trygghetsboende i Alfta, Junibacken i Edsbyns samt en lokal på Centrumhuset i Alfta samt inventarier och maskiner, 2 262 tkr.

Årets investeringar för Alfta Industricenter AB uppgår till 8 380 tkr och fördelas på byggnader, 7 913 tkr och inventarier, 467 tkr. Årets investeringar är 2 592 tkr lägre än budget och förklaras av att några större projekt kommer att utföras och är med i budget för 2020. Investeringar i byggnader avser främst dessa större poster, nytt ställverk, 1 134 tkr och hyresgäst Anpassningar, 5 114 tkr. I samband med hyresgäst Anpassningar har nya förlängda hyresavtal tecknats.

Helsing Net Ovanåker AB investerar i infrastruktur för datakommunikation. Sedan ett antal år tillbaka ligger fokus på att investera i fiberledningar hela vägen till bostads- och företagsfastigheter. 2019 uppgår investeringarna i bolaget till 17,6 mkr.

En ny kontors- och personalbyggnad på Sävstaås avfallsanläggning har färdigställts och tagits i bruk. Bygget var budgeterat till 17 mkr och slutlig kostnad uppgår till ca 16,5 mkr fördelat på byggnad, markanläggning och inventarier. Övriga större investeringar under året är en sorteringsanläggning för matavfall samt byte av en lastmaskin.

Finansiering och kassaflöde

Kommunens budgeterade kassaflöde utgick ifrån faktiskt beslutad budget för verksamheten och investeringar. För några av de större investeringsobjekten har det skett en förskjutning i tid jämfört med beslutad budget vilket påverkar jämförelsen.

Kassaflöde (mnkr)	Budget	Utfall
Löpande verksamheten	48	45
Investeringsverksamheten	-168	-190
Finansieringsverksamheten	70	122
Periodens kassaflöde	-50	-23

Kassaflödet från den löpande verksamheten har följt budgeten väl. Investeringsverksamheten har blivit något högre än budgeterat. Finansieringen har skett via upplåning i Kommuninvest, vid årets början var lånen 80 mnkr och vid årets utgång hade kommunen lån på 200 mnkr, en ökning av kommunens lån med 120 mnkr. Årets kassaflöde blev -23 mnkr.

Soliditet

Soliditeten för koncernen inkl pensionsförpliktelser uppgår till 20,1%. Soliditeten har under de senaste åren varit runt 20 % och trots en ökad investeringstakt så har minskningen av pensionsförpliktelser gjort att soliditeten inte minskat.

Kommunens soliditet inkl pensionsförpliktelser har sedan 2016 i snitt varit 21,9 % och ökade till 21,4 % vid årets slut från att under 2018 varit 19,7 %. Soliditeten exkl pensionsförpliktelser däremot har stadigt sjunkit från 66,3 % 2015 till 50,0 % 2019. Huvudförklaringen till detta är att vi under perioden har ökat våra anläggningstillgångar avsevärt.

Soliditet

	2015	2016	2017	2018	2019
Koncernen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)		20,3	21,9	19,4	20,1
Kommunen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	11,0	22,9	23,5	19,7	21,4
Koncernen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)		45,6	44,7	39,2	37,2
Kommunen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	66,3	69,6	63,4	53,7	50,0

Pensionsskuld

Den totala pensionsskulden för kommunkoncernen uppgår vid årsskiftet till 326,6 mnkr. Pensionsskulden har minskat från förra året med 5,6 mnkr och prognoser för 2020 och 2021 visar att trenden fortsätter. 2020 bedöms pensionsskulden vara 321,3 mnkr och 2021 317 mnkr.

Total pensionsskuld

	2017	2018	2019	2020	2021
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl särskild löneskatt	45 034	64 244	67 441	70 972	75 317
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	279 025	268 003	259 197	250 344	241 693
Total pensionsskuld	324 059	332 247	326 638	321 316	317 010

Känslighetsanalys

Några poster som visar hur kommunkoncernens resultat påverkas vid en förändring med 1%.

Effekt av en förändring på 1%

Effekten på kostnader och intäkter	+/- 1 %
Statsbidrag	1 mnkr
Skatteintäkter	5 mnkr
Generella statsbidrag och utjämning	2 mnkr
Personalkostnader	6 mnkr
Räntekostnader	7 mnkr

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Om resultatet blir negativt i ett bokslut är huvudprincipen att underskottet ska återställas inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Balanskravet gäller för kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl göra undantag från denna huvudprincip och besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Kommunen kan då ta hänsyn till andra bedömningar som kan anses vara förenliga med god ekonomisk hushållning (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94) och hantera dessa inom ramen för KL:s regler för synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, tex. att den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med underskott, eller att man har öronmärkt tidigare överskott för att användas till avgränsade och tillfälliga kostnadsökningar.

Årets resultat inkluderar VA-verksamheten vilken i år har ett negativt resultat om -786 tkr. Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska underskott inom VA-verksamheten återställas inom tre år vilket det har tagits hänsyn till i VA-verksamhetens kommande budget för åren 2020-2022.

Det finns inga negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa.

Ingen omräkning av jämförelsetalet 2018 har gjorts vad gäller balanskravsutredningen utan det sedan tidigare beslutade resultatet är vad som anges. Detta ger att det resultat utredningen grundar sig på är ett resultat i resultaträkningen på -16 482 tkr. Ett enligt LKBR omräknat resultat hade varit -22 292 tkr.

Avsättning till resultatutjämningsreserv(RUR) är gjort enligt kommunfullmäktiges riktlinjer och är för 2019 14 174 tkr, medel som efter kommunfullmäktiges beslut kan utnyttjas under lågkonjunktur. Resultatutjämningsreserven uppgår därmed till 14 174 tkr vid årsskiftet.

Årets föreslagna användning av reserverade medel för flyktingsituationen är 565 tkr vilket motsvarar de kostnader som kommunen haft för detta ändamål. Kommunen har öronmärkt medel av det tillfälliga statsbidraget för mottagning av flyktingar. Dessa medel är avsedda att användas för beslutade insatser och kommer att ianspråkta inom balanskravsresultatet. Detta är sista året där avsatta medel för detta ändamål kommer att användas.

Balanskravsutredning

	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	29 850	-16 482	13 293
- Samtliga realisationsvinster	-1 503	-745	-468
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-7 173	0	0
+/- Återföring av orealiserad vinst/förlust i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	21 174	-17 227	12 825
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-14 174	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel för flyktingsituationen	565	6 473	11 473
+ Användning av medel för pensionskostnader	0	13 400	0
Årets balanskravsresultat	7 565	2 646	24 298

Väsentliga personalförhållanden

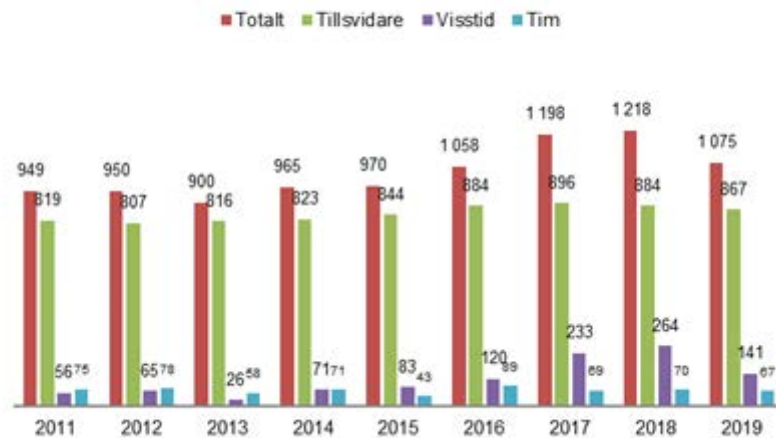
Medelantal anställda

Ovanåkers kommun har, 2019-12-31, 927 tillsvidareanställda inom en mängd olika yrken. Tillsammans ger de kommuninnevånarna service inom skola, vård och omsorg, underhåll av gator mm. Att vara kommunalt anställd innebär ett varierande arbete där man som anställd gör skillnad i människors vardag.

Sett ur rekryteringssynpunkt så är det även viktigt att mäta antalet årsarbetare. Årsarbetare är antalet arbetade timmar utförda av tillsvidareanställda, visstidsanställda och timvikarier i förhållande till heltidsmått. Bland visstidsanställda och timvikarierna har kommunen sitt största rekryteringsunderlag.

Årsarbetare

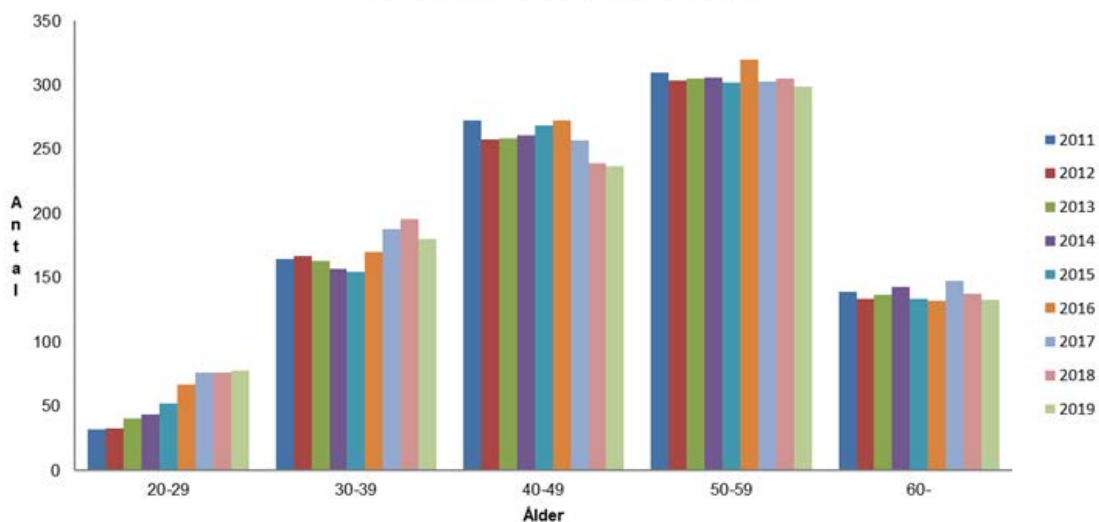

Den stora ökningen av antalet anställda från 2015 är kopplat till flyktingmottagandet. Under 2019 avslutades många av de av arbetsförmedlingen finansierade extratjänsterna vilket har lett till att antalet visstidsanställda årsarbetare nästan har halverats från 2018.

Ålders- och könsfördelning

För att upprätthålla servicen krävs att kommunen kan rekrytera eller utveckla tjänsterna så att medborgarna känner sig nöjda. Detta är en av kommunens största utmaningar när de allra flesta av de anställda finns i åldersspannet 50-59 år. Medelåldern har minskat sedan 2011 då den var 48,3 år till nuvarande 46,9 år.

Tillsvidareanställda åldersgrupp och år

83% av kommunens tillsvidareanställda är kvinnor och 17% är män.

Medelsysselsättningsgraden är ca 91,8% för kvinnor och 96,4% för män. SKL och Kommunal har initierat arbete på lokal nivå för att öka andelen heltidssysselsatta. Noterbart är att även andra grupper än Kommunals medlemmar väljer lägre sysselsättningsgrad. Målsättningen hos kommunen är att alla som vill arbeta heltid ska erbjudas detta. Utifrån forskning och kopplat till

att 85% av de anställda är kvinnor är detta förmodligen en jämställdhetsfråga där kvinnor gör mycket av det oavlönade arbetet i hemmen och därför väljer att arbeta mindre, vilket får konsekvenser för kvinnornas pension.

Sjukfrånvaro

Kommunen mäter hur de anställda mår dels genom medarbetarundersökningar och dels genom sjukfrånvarostatistik. I Ovanåkers kommun mäts det via HME (hållbart medarbetarengagemang) och respektive nämnd ansvarar för att följa upp och vidta åtgärder utifrån de mål som är lagda. Under år 2019 har både medarbetarundersökning och ledarskapsundersökning genomförts. Överlag visar dessa att medarbetarna trivs med sitt arbete och ledarna med sina uppdrag.

Ledarskapsenkäten hade en svarsfrekvens på 86,3 % och 41 av de som svarade anger att de kan rekommendera kommunen som arbetsplats, medan 3 var tveksamma. Inget svarade att de inte kunde rekommendera kommunen som arbetsplats.

Samma fråga på medarbetarundersökningen, som hade en svarsfrekvens på 72,8% (totalt 639 svar), visade att 77,9% kunde rekommendera kommunen som arbetsplats, 19% var tveksamma och 2,9% svarade att de inte kunde rekommendera kommunen som arbetsplats.

När det gäller HME visar kommunens totala resultat för ledarskaps-och motivationsindex att kommunen ligger över målvärdet 80. Index för styrning som tidigare mätningar legat över 80 har 2019 index 74. Normalt när styrningsindex går ner på någon förvaltning är chefsvakanser. 2018 var ett valår och kan ha bidragit till ökning då valet resulterade i en oklar politisk majoritet.

Sjukfrånvaro %	2015	2016	2017	2018	2019
Totalt	6,7 %	5,82 %	5,72 %	6,34 %	6,05 %
varav >60 dagar	56,33 %	48,86 %	47,40 %	50,54 %	46,96 %
Kvinnor	7,0 %	6,25 %	6,06 %	6,87 %	6,58 %
Män	5,5 %	4,13 %	4,53 %	4,77 %	4,49 %
0 -29 år	4,1 %	4,74 %	6,09 %	4,49 %	4,62 %
30 -49 år	6,2 %	5,30 %	5,02 %	6,38 %	6,26 %
50 år+	7,8 %	6,58 %	6,28 %	6,95 %	6,28 %

Sjukfrånvaron för 2019 har minskat något i förhållande till 2018. Rehabverktyget gör det lättare för chefer att arbeta med sjukfrånvaron. Verktöget gör att chefer kan ha kontroll över sjukfrånvarotillfällena och kan arbeta på ett strukturerat sätt för att undvika långa sjuktillfällen och hjälpa den anställda att kunna återgå till sin anställning.

Vid genomlysning av statistik per åldersgrupp och förvaltning har förvaltningarna ungefär lika sjukfrånvaro inom alla åldersgrupper. Procentsatsen varierar dock mellan förvaltningarna. Uppföljning i ett system för det systematiska arbetsmiljöarbetet, som implementeras under 2020, skapar möjlighet för förvaltningarna att tillsammans med sin personal skapa analys av frånvaron.

Förväntad utveckling

Kommunfullmäktige antog i november 2019 en budget och verksamhetsplan för perioden 2020-2022. Ovanåkers kommun budgeterar 2020 ett positivt resultat på 5,4 mnkr. 2021 är det budgeterade resultatet 1,1 mnkr och 2022 är det budgeterade resultatet 6,1 mnkr. Jämfört med 2019 kommer kostnaderna för avskrivningar och räntor att öka med drygt 10 mnkr fram till 2022. Det har att göra med att kommunen valt att genomföra större investeringar i skollokaler och demensboende. Under perioden ökar även antalet barn och äldre i kommunen. Med lagd budget uppnås inte resultatmålet på 1% av skatter och generella statsbidrag, trots kommande anpassningar inom kommunens verksamheter. Det som var en fråga för framtiden men ännu inte klarlagd då budgeten antogs var konsekvenserna av den nya kostnadsutjämnningen. Där indikerade utredningens förslag på mer pengar till Ovanåkers kommun än vad som blev av det beslut som fattades. Riksdagen valde att göra några förändringar i utredningens förslag som innebar väsentligt mindre pengar för bland annat Ovanåkers kommun. Hade regeringen istället fattat beslut i enlighet med utredningens förslag hade troligen resultaten för år 2020 och framåt sett betydligt bättre ut och resultatmålet hade därmed uppnåtts.

I tabellen ges en översikt av den ekonomiska planeringen.

	2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Verksamhetens intäkter (mnkr)	186	190	185	180
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-864	-893	-908	-923
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	700	712	728	752
Finansnetto (mnkr)	7	-3	-4	-4
Årets resultat (mnkr)	30	6	1	5
Investeringar (mnkr)	189	163	21	25
Eget kapital (mnkr)	453	459	460	465
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	21,4	20,2	21,7	23,5
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,3	0,3	2,0	1,8

Det kommunala fastighetsbolaget AEFAB investerar i nya lägenheter, bl.a. byggnation av Fölet, en förskola kombinerat med 9 st lägenheter, slutförs i början av 2020. Ett stort ombyggnadsprojekt är även det nya Trygghetsboendet i Sunnangården, Alfta. Efter att kommunen sagt upp lokalerna har AEFAB valt att satsa på ett boende för vår äldre målgrupp, +65 år. Det blir totalt 62 lägenheter.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Budgeten baseras på en prognos över kommande skatteintäkter och i en prognos finns det alltid osäkerheter. Skatteintäkterna baseras till stor del på utvecklingen av arbetade timmar, inte bara i Ovanåker utan i hela riket. De skatteunderlagsprognoser som SKR gör brukar ofta vara bra, men ju mer osäkerheter det finns i Sverige och omvärlden desto osäkrare är prognoserna. Effekterna av coronabrottet som i skrivande stund inneburit stora varsel i Sverige kommer därför ha negativa effekter på skatteunderlagets utveckling. En annan del är befolkningsutvecklingen där invånarantalet kan utvecklas både bättre och sämre vilket påverkar både intäkter och kostnader för kommunen. På kostnadssidan finns det också osäkerheter. En av dem är hur kommunen kommer att påverkas av omstruktureringen av arbetsförmedlingen och de arbetsmarknadsinsatser som görs. Är det färre i befolkningen som får försörjning via arbete kan det få effekter genom ökade utbetalningar av försörjningsstöd.

Kvantiteter

Kvantiteter	2017	2018	2019	Prognos 2020
Barn och Utbildning*				
Antal inskrivna barn i kommunal förskola, årssnitt	425	447	446	471
Antal inskrivna barn i enskild förskola, årssnitt	98	101	98	98
Antal barn inskrivna vid fritidshem	434	440	423	432
Elevantal förskoleklass	126	130	130	125
Elevantal åk 1-9	1 093	1 103	1 144	1 173
Elevantal gymnasiet	316	330	316	287
Elevantal vuxenutbildning	126	205	182	260
Elevantal SFI	150	168	156	150
Vård och Omsorg**				
Antal platser i särskilt boende	118	104	104	124
Utförda timmar hemtjänst	59 646	62 617	55 837	62 000
Kostnader placeringar* kr/invånare	2 055	2 550	2 393	2 257
Antal platser LSS bostad med särskild service	36	39	42	48
Inskrivna i hemsjukvård	102	113	126	140
Antal beslut Daglig verksamhet	55	57	53	70
Kultur				
Bibliotekslån	80 688	87 325	80 106	85 000
Besökare bibliotek	74 993	74 419	84 936	85 000
Antal skolupplevelser***	3 042	3 169	1 017	2 000
Inskrivna Kulturskola	256	249	301	315
Besökare Hälsingegård Ol-Anders	9 656	10 840	11 300	12 000
Skol- och äldre				
Antal serverade portioner skolmat****	370 498	360 357	360 642	360 000
Antal serverade portioner äldre	155 842	146 336	146 094	144 000

Kvantiteter	2017	2018	2019	Prognos 2020
Gator och vägar				
Gator			72 km	
Gång- och cykelvägar			24 km	
Allmänna lekplatser			21 st	
Belysningsstolpar			3 320 st	

* Barn och utbildning – avser snitt för helår, förskola och fritidshem mätpunkt den 15:e varje månad, grundskola mätpunkt 15:e april och 15:e oktober

**Vård och omsorg- siffrorna avser 31.12 respektive år eller helårssiffror

***Kultur - en skolupplevelse avser ett barns besök vid ett kulturarrangemang (t.ex. skolbio, skolteater).

****Skolmat - antal serverade portioner skolmat inkluderar även förskola.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2019	2018	2019	2018
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>					
Verksamhetens intäkter	1	186 015	194 050	332 157	337 674
Verksamhetens kostnader	2,3	-831 620	-859 979	-939 798	-953 453
Avskrivningar	4	-31 503	-28 908	-56 938	-61 360
Summa Verksamhetens nettokostnader		-677 108	-694 837	-664 579	-677 139
<i>Finansiella poster</i>					
Skatteintäkter	5	495 734	476 290	495 734	476 290
Generella statsbidrag och utjämning	6	204 252	196 566	204 252	196 566
Verksamhetens resultat		22 878	-21 981	35 407	-4 283
Finansiella intäkter	7	10 510	2 135	8 944	770
Finansiella kostnader	8	-3 538	-2 446	-11 443	-11 032
Resultat efter finansiella poster		29 850	-22 292	32 909	-14 545
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		29 850	-22 292	32 909	-14 545

Balansräkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2019	2018	2019	2018
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar				115	153
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	543 356	453 754	1 050 423	952 190
Maskiner och inventarier	10	37 984	34 287	126 655	118 690
Pågående investeringar	11	87 464	23 488	141 550	38 091
Finansiella anläggningstillgångar	12	67 951	69 362	14 092	15 634
Summa Anläggningstillgångar		736 756	580 890	1 332 834	1 124 758
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd, lager och exploateringsmark	13	663	685	941	1 012
Fordringar	14	52 155	66 334	64 489	80 319
Kortfristiga placeringar	15	70 355	62 690	70 355	62 690
Kassa och bank	16	46 605	77 420	51 091	87 676
Summa Omsättningstillgångar		169 779	207 128	186 876	231 697
SUMMA TILLGÅNGAR		906 535	788 018	1 519 711	1 356 456
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	17	452 791	422 940	564 517	531 607
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	65 350	62 154	67 441	64 244
Andra avsättningar	19	3 658	3 658	15 389	15 699
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	20	212 981	92 274	664 931	523 224
Kortfristiga skulder	21	171 756	206 993	207 433	221 684
Summa Avsättningar och skulder		453 744	365 078	955 194	824 851
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		906 535	788 018	1 519 711	1 356 456
<i>Poster inom linjen</i>					
Ställda säkerheter	22			3 265	3 265
Ansvarsförbindelse pensioner	23	259 197	268 003	259 197	268 003
Borgensåtaganden	24	491 052	469 571	2 491	2 011
Leasing	25				
Koncerninterna förhållanden	27				

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2019	2018	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		29 850	-22 292	32 909	-14 545
Justering för ej likviditetspåverkande poster	26	36 401	47 628	60 976	78 644
<i>Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet</i>		66 251	25 336	93 885	64 099
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>					
Förändring kortfristiga fordringar		14 179	926	15 830	-12 967
Förändring förråd och varulager		22	88	71	44
Förändring kortfristiga skulder		-35 237	4 585	-14 250	15 391
Kassaflöde från den löpande verksamheten		45 215	30 935	95 535	66 567
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-192 246	-125 077	-273 624	-196 161
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 764	745	5 920	3 570
Investering i finansiella tillgångar		326	-712	325	-713
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-190 156	-125 044	-267 379	-193 304
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring långfristiga skulder		120 707	84 762	141 707	117 762
Förändring långfristiga fordringar		1 085	-947	1 217	-902
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		121 792	83 815	142 924	116 860
PERIODENS KASSAFLÖDE					
Likvida medel och kortfristiga placeringar IB		140 110	150 404	150 366	160 244
LIKVIDA MEDEL OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR UB		116 961	140 110	121 446	150 366

Noter (tkr)

NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Försäljningsintäkter	5 550	5 556	34 500	37 062
Taxor och avgifter	42 417	40 773	46 284	44 435
Hyror och arrenden	6 310	6 806	119 850	114 867
Bidrag från staten	120 395	133 025	120 395	133 158
EU-bidrag	607	177	607	177
Övriga bidrag	1 407	580	1 407	580
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	7 826	6 388	6 476	5 179
Försäljning av anläggningstillgångar	1 503	745	2 488	2 215
Försäkringsersättningar	0	0	150	0
SUMMA	186 015	194 050	332 157	337 674

NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Löner och sociala avgifter	-518 583	-529 442	-571 566	-578 912
Pensionskostnader	-41 521	-50 014	-46 093	-53 508
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	0	0	-3 519	-3 056
Bränsle, energi och vatten	-3 157	-3 046	-34 254	-33 359
Köp av huvudverksamhet	-139 221	-145 995	-101 421	-107 825
Lokal- och markhyror	-15 189	-18 454	-5 623	-6 676
Övriga tjänster	-27 384	-33 097	-21 542	-28 324
Lämnade bidrag	-22 373	-22 249	-22 373	-22 249
Realisationsförluster och utrangeringar	-3 206	-195	-3 726	-195
Förändring avsättning deponi	0	0	2 511	86
Övriga kostnader	-60 986	-57 487	-129 785	-117 492
Bolagsskatt	0	0	-2 407	-1 942
SUMMA	-831 620	-859 979	-939 798	-953 453

NOT 3 REVISIONSKOSTNADER	Kommunen	
	2019	2018
Total kostnad för räkenskapsrevision	-80	-80
Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	-73	-73

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2019.

NOT 4 AVSKRIVNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar			-38	-38
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-22 197	-19 145	-42 453	-38 555
Avskrivningar maskiner och inventarier	-8 321	-7 932	-15 924	-15 208
Nedskrivningar	-985	-1 831	-11 985	-9 831
Återföring av nedskrivning			13 462	2 271
SUMMA	-31 503	-28 908	-56 938	-61 360

NOT 5 SKATTEINTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Preliminär kommunalskatt	500 470	478 710	500 470	478 710
Preliminär slutavräkning innevarande år	-5 009	-708	-5 009	-708
Slutavräkningsdifferens föregående år	273	-1 712	273	-1 712
SUMMA	495 734	476 290	495 734	476 290

NOT 6 GENERELLA STATS BIDRAG, UTJÄMNING	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Inkomstutjämningsbidrag	154 652	153 843	154 652	153 843
Kommunal fastighetsavgift	21 872	21 469	21 872	21 469
Kostnadsutjämningsbidrag LSS	-1 188	306	-1 188	306
Kostnadsutjämningsbidrag	12 837	4 838	12 837	4 838
Regleringsbidrag	8 180	1 825	8 180	1 825
Statsbidrag, regeringsbeslut flyktingsituationen	7 469	10 831	7 469	10 831
Statsbidrag för ökat bostadsbyggande		732		732
Statsbidrag för långtidsarbetslösa		1 906		1 906
Statsbidrag för ensamkommande asylsökande	430	816	430	816
SUMMA	204 252	196 566	204 252	196 566

NOT 7 FINANSIELLA INTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Utdelningar aktier och andelar	1 330	689	1 022	549
Ränteintäkter	116	230	156	221
Orealiserade marknadsvärden	7 173		7 173	
Avkastning avseende förvaltade pensionsmedel	593		593	
Övriga finansiella intäkter	1 298	1 216		
SUMMA	10 510	2 135	8 944	770

NOT 8 FINANSIELLA KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Räntekostnader	-660	-219	-8 565	-8 805
Ränta på nyintjänad pensionsskuld	-1 728	-1 417	-1 728	-1 417
Förlust avyttring finansiella anläggningstillgångar	-1 150		-1 150	
Orealiserade marknadsvärden		-810		-810
SUMMA	-3 538	-2 446	-11 443	-11 032

NOT 9 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	788 674	684 203	1 611 077	1 449 350
Inköp	115 734	104 652	125 940	142 968
Omklassificeringar			19 821	20 277
Övrig rättelse Aefab				323
Försäljningar	-15 304		-22 964	
Utrangeringar	-20 403	-181	-20 847	-1 841
Utgående anskaffningsvärde	868 701	788 674	1 713 027	1 611 077
Ingående ack. avskrivningar	-333 089	-314 031	-583 356	-545 291
Försäljningar	15 224		18 372	
Utrangeringar	15 702	87	15 702	490
Årets avskrivningar	-22 197	-19 145	-42 453	-38 555
Utgående ack. avskrivningar	-324 360	-333 089	-591 735	-583 356
Ingående ack. nedskrivningar	-1 831		-75 531	-68 203
Årets nedskrivningar/återföringar	846	-1 831	4 663	-7 328
Utgående ack. nedskrivningar	-985	-1 831	-70 868	-75 531
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	543 356	453 754	1 050 423	952 190
<i>Avskrivningstider (genomsnittliga)</i>	<i>38</i>	<i>40</i>	<i>40</i>	<i>41</i>
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar utom för deponi varav</i>				
Markreserv	19 005	17 605	19 410	21 187
Verksamhetsfastigheter	335 246	259 839	746 735	670 826
Fastigheter för affärsverksamhet	87 803	82 393	108 525	98 262
Publika fastigheter	95 317	87 553	95 317	87 553
Fastigheter för annan verksamhet	3 646	3 987	3 646	3 987
Övriga fastigheter	2 339	2 377	76 790	70 375

NOT 10 MASKINER OCH INVENTARIER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	104 807	100 911	242 665	221 622
Inköp	12 536	9 314	24 345	27 158
Omklassificeringar			60	
Försäljningar	-101		-825	
Utrangeringar	-7 705	-5 418	-7 910	-6 115
Utgående anskaffningsvärde	109 536	104 807	258 335	242 665
Ingående avskrivningar	-70 521	-67 905	-123 976	-114 682
Försäljningar	35		759	
Utrangeringar	7 254	5 316	7 459	5 914
Årets avskrivning	-8 321	-7 932	-15 924	-15 208
Utgående ack. avskrivningar	-71 553	-70 521	-131 681	-123 976
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	37 984	34 287	126 655	118 690
<i>Avskrivningstider (genomsnittliga)</i>	13	13	16	16
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>				
varav				
Maskiner	1 073	1 357	3 988	2 869
Inventarier	25 156	19 900	30 844	25 835
Bilar och andra transportmedel	1 761	2 345	4 509	5 229
Leasingbilar	6 955	7 618	6 955	7 618
Konst	2 096	2 042	2 096	2 042
Övriga maskiner och inventarier	943	1 025	78 262	75 097
NOT 11 PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	23 488	12 377	38 091	32 654
Ingående bokfört värde	23 488	12 377	38 091	32 654
Årets nettoförändring	63 976	11 111	103 458	5 438
Utgående bokfört värde	87 464	23 488	141 550	38 091
varav				
Verksamhetsfastigheter	84 809	19 975	128 104	29 177
Fastigheter för affärsverksamhet	656	626	3 832	6 027
Publika fastigheter	1 627	1 852	1 627	1 852
Inventarier	371	1 035	7 987	1 035

NOT 12 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Aktier				
Alfta Industricenter AB (andel 100%)	20 000	20 000		
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (andel 100%)	31 000	31 000		
Helsing Net Ovanåker AB (andel 100%)	50	50		
Helsing Net Ovanåker AB (aktieägartillskott)	3 000	3 000		
Helsing Vatten AB (andel 40%)	160	160		
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB (andel 33%)	200	200		
DELSUMMA	54 410	54 410		
Övriga aktier och andelar				
Förenade Småkommuners Försäkrings AB (andel 4,3%)	2 300	2 300	2 300	2 300
Kommunassurans Syd Försäkrings AB (558 aktier)	782	782	782	782
Edsbyn Arena AB (20 aktier)	10	10	13	13
Kommentus AB (23 aktier)	2	2	2	2
Inera AB (5 aktier)	43	43	43	43
Kommuninvest (12 623 andelar)	5 762	5 762	5 762	5 762
Inköp Gävleborg		326		326
Norrskan AB (ägarandel 1%)			16	16
HBV, insats			40	40
DELSUMMA	8 899	9 225	8 959	9 284
Långfristiga fordringar				
Kommuninvest, förlagslån	2 700	2 700	2 700	2 700
Långfristiga fordringar	1 942	3 027	2 433	3 650
DELSUMMA	4 642	5 727	5 133	6 350
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	67 951	69 362	14 092	15 634

NOT 13 FÖRRÅD, LAGER OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Lager	29	51	307	378
Verkligt värde exploateringsmark på balansdagen	634	634	634	634
SUMMA	663	685	941	1 012

NOT 14 FORDRINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Kundfordringar	3 929	4 316	8 409	11 233
Diverse kortfristiga fordringar	9	16	2 769	2 615
Statsbidragsfordringar	3 577	12 922	3 577	12 922
Skattefordringar	15 063	15 539	15 399	15 734
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	29 577	33 541	34 334	37 814
SUMMA	52 155	66 334	64 489	80 319

NOT 15 KORTFRISTIGA PLACERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Förvaltade pensionsmedel	70 355	62 690	70 355	62 690
Anskaffningsvärde förvaltade pensionsmedel	62 578	62 087	62 578	62 087

NOT 16 KASSA OCH BANK	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Koncernkonto (exkl. kommunens utnyttjade checkkredit)	46 553	74 131	46 553	74 131
Kassa	52	90	52	90
Bank			4 486	10 256
Depåkonto LOS Energy		3 199		3 199
SUMMA	46 605	77 420	51 091	87 676

NOT 17 EGET KAPITAL	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående eget kapital enligt balansräkningen	422 939	449 791	531 607	550 728
Byte av redovisningsprincip, verkligt värde ny lagstiftning		-5 810		-5 810
Byte av redovisningsprincip, anskaffningsvärde fin omsättningstillg		-4 560		-4 560
Justering uppskjuten skatt AICAB				-16
Periodens resultat	29 850	-16 482	32 909	-8 735
SUMMA	452 790	422 939	564 517	531 607
Varav VA kollektivets andel av eget kapital	-1 243	-457		

Årets reservering av resultatutjämningsreserv (RUR)

14 174

Ingående avsättning för framtida pensionskostnader

55 176

68 576

Periodens föreslagna avsättning för framtida pensionskostnader

-13 400

Varav avsättning för framtida pensionskostnader	55 176	55 176
<i>Ingående avsättning för flyktingsituationen</i>	1 360	7 833
<i>Periodens föreslagna användning av medel för flyktingsituationen</i>	-565	-6 473
Varav avsättning för flyktingsituationen	0	1 360
<i>Ingående avsättning för avveckling ensamkommandeverksamhet</i>	0	2 100
<i>Periodens föreslagna avsättning för avveckling ensamkommandeverksamhet</i>		-2 100
Varav avsättning för avveckling ensamkommandeverksamhet	0	0
Varav övrigt eget kapital	384 683	366 860

NOT 18 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Specifikation - Avsatt till pensioner				
Särskild avtals-/ålderspension	336	331	336	331
Visstidspension	2 752	4 200	2 752	4 200
Förmånsbestämd/kompl pension	32 121	28 325	34 212	29 913
Ålderspension	16 563	16 587	16 563	16 587
Pension till efterlevande	819	577	819	577
Summa pensioner	52 591	50 019	54 682	51 608
Löneskatt	12 759	12 135	12 759	12 637
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	65 350	62 154	67 441	64 244
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	2	2	2	2
Tjänstemän	0	1	0	1
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättningar pensioner	62 154	42 886	64 244	45 034
Nya förpliktelser under året	6 437	21 869	6 438	21 811
Varav				
<i>Nyintjänad pension</i>	1 645	19 824	1 646	19 824
<i>Ränte- och basbeloppsuppräknings</i>	2 147	1 417	2 147	1 417
<i>Övrigt</i>	2 644	628	2 644	570
Årets utbetalningar	-3 241	-2 601	-3 241	-2 601
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	65 350	62 154	67 441	64 244
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %

NOT 19 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Avser avsättning för återställande av deponi*				
Redovisat värde vid årets början	3 658	3 658	8 946	9 032
lanspråktaga avsättningar			-2 511	-86
Utgående avsättning	3 658	3 658	6 435	8 946
Avsättning för uppskjuten skatt			8 954	6 753
SUMMA	3 658	3 658	15 389	15 699

*Avsättningen avser undersökning, ev åtgärder av deponier samt mark med diverse föroreningar av olja mm.
För koncernen avser avsättningen även BORABs beräknade kostnader för att täcka och återställa huvudeponin.

NOT 20 LÅNGFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Lån Kommuninvest	200 000	80 000	200 000	80 000
Lån Kommuninvest AEFAB			344 000	323 000
Lån Kommuninvest AICAB			50 000	50 000
Lån Kommuninvest Helsing Net Ovanåker			53 000	53 000
Lån Kommuninvest BORAB			4 950	4 950
Finansiella leasingavtal (långfristig del)	5 002	5 821	5 002	5 821
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	5 305	3 722	5 305	3 722
Nya investeringsbidrag under året	1 350	1 711	1 350	1 711
Resultatförda investeringsbidrag	-172	-128	-172	-128
Förutbetalda investeringsbidrag, utgående värde	6 484	5 305	6 484	5 305
Återstående antal år	31	31	31	31
Förutbetalda anslutningsavgifter ingående värde	1 148	889	1 148	889
Nya anslutningsavgifter under året	409	306	409	306
Resultatförda avgifter	-63	-47	-63	-47
Förutbetalda anslutningsavgifter, utgående värde	1 494	1 148	1 494	1 148
Återstående antal år	18	18	18	18
SUMMA	212 981	92 274	664 931	523 224

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut:

Lån för Ovanåkers kommun är amorteringsfritt, genomsnittlig kapitalbindning på 5,0 år (1,0 år) och genomsnittlig ränta är 0,20% (-0,17%).

Lån för Aefab är amorteringsfritt, genomsnittlig kapitalbindning på 2,8 år (2,8 år) och genomsnittlig ränta är 2,03% (1,57%) Samtliga AEFABs låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. Ränteswappar används i säkringssyfte för att uppnå önskad räntebindning samt att variationer i räntekostnader kan förutses och budgeteras i god tid.

Ränteswapparna värderas inte under löptiden då de endast innehas i säkringssyfte. Intäkter och kostnader för ränteswapparna redovisas under räntekostnader. På balansdagen finns ränteswappar med nominellt värde 235 000 tkr. Marknadsvärdet, ej redovisat i balansräkningen, är negativt och uppgår till -24 108 tkr (-24 477 tkr).

Lån för AICAB är amorteringsfritt, genomsnittlig kapitalbindning på 4,2 år (1,9 år) och genomsnittlig ränta är 1,03% (1,96%).

Lån för BORAB är amorteringsfritt, genomsnittlig kapitalbindning på 1,7 år (2,7 år) och genomsnittlig ränta är 0,45% (0,45%).

Lån för Helsing Net Ovanåker är amorteringsfritt, genomsnittlig kapitalbindning på 1,9 år (1,9 år) och genomsnittlig ränta är 0,72% (1,50%).

NOT 21 KORTFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Finansiella leasingavtal (kortfristig del)	1 953	1 797	1 953	1 797
Skuld koncernbolag, koncernkonto	15 124	38 677	5 244	6 277
Leverantörsskulder	42 738	44 320	62 130	64 973
Mervärdesskatt			5 877	4 660
Källskatt, arbetsgivaravgifter och löneskatt	17 141	18 480	19 012	20 289
Övriga kortfristiga skulder	832	830	1 162	1 271
Upplupna löner	4 350	3 662	4 823	4 196
Upplupna semesterlöner	23 315	25 334	26 230	27 970
Upplupna sociala avgifter	11 360	10 833	11 629	11 087
Upplupen pensionskostnad individuell del	17 320	16 859	17 320	16 955
Upplupen löneskatt individuell del	4 202	4 090	4 307	4 090
Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter	33 421	42 110	47 746	58 119
SUMMA	171 756	206 993	207 433	221 684

NOT 22 STÄLLDA SÄKERHETER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Fastighetsinteckningar (AEFAB)			3 100	3 100
Bankgaranti (BORAB)			165	165
SUMMA			3 265	3 265

NOT 23 ANSVARSFÖRBINDELSE PENSIONER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående ansvarsförbindelse	268 003	279 025	268 003	279 025
Ränte- och basbeloppsuppräknig	8 610	6 440	8 610	6 440
Övrig post	1 120	685	1 120	685
Årets utbetalningar	-18 536	-18 147	-18 536	-18 147
Utgående ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt	259 197	268 003	259 197	268 003

NOT 24 BORGENSÅTAGANDEN	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Borgensåtagande Alfta-Edsbyns Fastighets AB*	344 000	323 000		
Borgensåtagande kreditsäkerhetsförbindelse Nordea	35 000	35 000		
Borgensåtagande pensionsskuld Alfta-Edsbyns Fastighets AB	2 091	2 090		
Borgensåtagande Alfta Industricenter AB**	50 000	50 000		
Borgensåtagande Helsing Net Ovanåker AB***	53 000	53 000		
Borgensåtagande Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB	4 950	4 950		

Borgensåtagande Kommunalförbundet Hälsingland	2 000	1 500	2 000	1 500
Borgensåtagande Egna hem, 9 st lån	11	31	11	31
Borgensåtagande Fastigo			480	480
SUMMA	491 052	469 571	2 491	2 011

Ovanåkers kommuns borgensåtagande för bolag inom koncernen uppgår per 2019-12-31 till 489 041 tkr vilket ryms inom den totala ram för borgensåtagande om 596 000 tkr som har beslutats av kommunfullmäktige.

Ovanåkers kommun har i december 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ovanåkers kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 tkr och totala tillgångar till 460 364 563 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 728 089 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 727 931 tkr.

NOT 25 LEASING	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Finansiella leasingavtal över 3 år, maskiner och inventarier				
Totala minimileasingavgifter	6 955	7 618	6 955	7 618
Nuvärde minimileasingavgifter	6 684	7 299	6 684	7 299
Därav förfall inom 1 år	1 923	1 771	1 923	1 771
Därav förfall inom 1-5 år	4 760	5 528	4 760	5 528

NOT 26 EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Avskrivningar och nedskrivningar	31 503	28 908	56 938	61 360
Avsatt till pensioner	3 196	19 268	3 197	19 210
Övriga avsättningar	0	0	2 201	452
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	0	0	-2 511	-86
Redovisat resultat försäljning anläggningstillgångar	1 703	-550	1 238	-2 020
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-1	2	-87	-272
SUMMA	36 401	47 628	60 976	78 644

NOT 27 KONCERNINTERNA FÖRHÅLLANDEN	Försäljning		Borgensavgift och räntor	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Kommunen	6 515	59 665	1 308	
AICAB (ägarandel 100%)	729	2 895		157
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	44 743	7 281		969
Helsing Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	623	217		162
Helsing Vatten AB (ägarandel 40%)	16 419	2 947		
BORAB (ägarandel 33%)	4 127	151		20

BORAB har under 2019 haft en utdelning på 376 tkr till kommunen.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR)

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och från 2017 redovisas överuttag som skuld till VA-kollektiv.

Förändrade redovisningsprinciper

Från och med 2019 tillämpas LKBR vilket innebär att följande ändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper:

- Återföring av tidigare uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar. Tidigare har uppskrivning gjorts av värdet på andelar i Kommuninvest ekonomisk förening om 4 560 tkr. Med anledning av att LKBR inte medger uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar har dessa nu återförts. Detta har inte påverkat jämförelsetalen för resultaträkningen 2018.
- Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument. Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på dessa tillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde. Under 2018 har jämförelsetalen i resultaträkningen justerats med den värdenedgång som skedde under 2018 med -810 samt realiserade vinster har justerats med -5 000 tkr. Jämförelsetal i balansräkning har förändrats avseende posten kortfristiga placeringar för 2018 med 603 tkr

Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna.

I not 17 Eget kapital framgår effekten på eget kapital av de ändrade redovisningsprinciperna.

- Kommunkoncernens bolagsskatt redovisas från och med 2019 under verksamhetens kostnader istället för på egen rad i resultaträkningen. Detta får till följd att verksamhetens kostnader för koncernen justeras från -951 511 tkr till -953 453 tkr.

Intäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den prognos som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerar i december räkenskapsåret används vid beräkningen av årets skatteintäkt.

Övriga intäkter som investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kortfristiga placeringar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen placeringspolicy, Kf § 92/2016.

I enlighet med LKBR värderas kommunens kortfristiga placeringar till verkligt värde.

Pensioner

Pensioner som intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse. Utbetalningen av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS19. Grundbokföringen av pensionsutbetalningarna administreras av KPA.

Semester-, uppehålls- och ferielöneskuld

Semesterlöneskulden, uppehållslöneskuld och ferielöneskulden motsvarar de anställdas fordran på kommunen i form av sparade semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid, flexitidsskuld(flisa) och därpå upplupna arbetsgivaravgifter redovisas dessa som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är satt till 21 tkr.

Pågående investeringar

Så länge investeringen inte är tagen i bruk bokförs den som pågående investering, vid aktiveringen bokförs investeringen som anläggningstillgång.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna tagits i bruk och beräknas linjärt, dvs. lika stora belopp varje år. Följande avskrivningstider tillämpas i kommunen:

3, 5, 10, 20, 25, 30, 33, 40, 50, 70, 100 år. Kapitalkostnader är den samlade benämningen på intern ränta och avskrivning.

Komponentavskrivning

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade tom 2014 som då hade en kvarvarande nyttjandeperiod på mer än 10 år och ett bokfört värde på mer än 500 tkr har delats upp i komponenter.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella tillgångar sker om det verkliga värdet är lägre än det bokförda värdet och värdenedgången antas vara bestående.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen omfattar Ovanåkers kommun samt de företag där kommunen har en ägarandel som överstiger 20 %

Detta innebär att Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB, Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB, Helsing Net Ovanåker AB och Helsing Vatten AB ingår i kommunens sammanställda redovisning. Kommunens sammanställda redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Särredovisning

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Särredovisningen finns tillgänglig hos

- Ovanåkers kommun, telefon 0271-57000 www.ovanaker.se

Driftredovisning

Driftredovisning del 1

	Intäkter (tkr)**	Kostnader (tkr)**	Årets resultat (tkr)**	Årsbudget (tkr)*	Avvikelse (tkr)
DRIFT					
Kommunfullmäktige, revision och valnämnd	239	-1 550	-1 311	-1 264	-47
Kommunstyrelsen	55 301	-195 189	-139 887	-137 341	-2 546
VA	21 137	-21 923	-786	0	-786
Miljö- och byggnämnden	2 490	-5 875	-3 385	-5 139	1 754
Barn och utbildningsnämnden	35 863	-285 652	-249 788	-251 237	1 449
Socialnämnden	31 665	-295 200	-263 535	-270 407	6 872
Summa drift nämnder	146 696	-805 388	-658 693	-665 388	6 695
PROJEKT					
Summa projekt (internt- /blandfinansierade)	75 793	-76 356	-563	-4 550	3 987
GEMENSAMMA KOSTNADER & INTÄKTER					
Kommunstyrelsens föfogande (kvarvarande medel)	0	0	0	-134	134
Kostnadsökningar (kvarvarande medel)	0	0	0	-3 233	3 233
Pensionskostnader	0	-25 106	-25 106	-22 908	-2 198
Kapitalkostnader	7 243	31 504	38 747	38 307	440
Övriga centrala kostnader	-430	-952	-1 382	0	-1 382
Summa gemensamma kostnader/intäkter	6 813	5 446	12 259	12 032	227
Avskrivningar	0	-31 504	-31 504	-30 800	-704

* inklusive tilläggsbudgeteringar

** inklusive interna transaktioner

Driftredovisning del 2

	Intäkter (tkr)**	Kostnader (tkr)**	Årets resultat (tkr)**	Årsbudget (tkr)*	Avvikelse (tkr)
<i>forts Driftredovisning</i>					
SKATTER & GENERELLA BIDRAG					
Skatteintäkter	500 470	0	500 470	495 076	5 394
Inkomstutjämning	154 652	0	154 652	153 437	1 215
Kommunal fastighetsavgift	21 872	0	21 872	21 507	365
Kostnadsutjämning	12 837	0	12 837	13 461	-624
Regleringsavgift/bidrag	8 180	0	8 180	5 111	3 069
Strukturbidrag	0	0	0	0	0
Kostnadsutjämning LSS	-1 188	0	-1 188	-1 406	218
Slutavräkning	-4 735	0	-4 735	0	-4 735
Regeringsbeslut flyktingsituationen	7 469	0	7 469	7 581	-112
Statsbidrag långtidsarbetslösa	0	0	0	331	-331
Statsbidrag för ökat bostadsbyggande	0	0	0	0	0
Statsbidrag för ensamkommande asylsökande	430	0	430	0	430
Summa skatter och generella bidrag	699 987	0	699 987	695 098	4 889
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER					
Finansiella intäkter	10 465	0	10 465	1 675	8 790
Finansiella kostnader	0	-373	-373	-2 706	2 333
Finansiell kostnad pensionsskuld	0	-1 728	-1 728	-1 392	-336
Summa finansiella intäkter och kostnader	10 465	-2 101	8 364	-2 423	10 787
SUMMA DRIFTREDOVISNING					
	939 754	-909 904	29 850	3 969	25 881
Resultatmål 1%				6 951	
Återföring avsättning	0	565	565	570	-5
Övriga balanskravsjusteringar		-22 850	-22 850	0	-22 850
SUMMA BALANSKRAVSRESULTAT					
	939 754	-932 189	7 565	4 539	3 026

* inklusive tilläggsbudgeteringar

** inklusive interna transaktioner

Budgetförändringar

	Budget 2019-01-01	Förändring under året	Budget 2019-12-31
Kommunstyrelsen	-84 185	-57 706	-141 891
<i>- varav de största posterna består av tekniska nämnden omflytt -56 694 tkr, Löneöversyn 2019 - 1184 tkr, -150 tkr Helsingeskogen, -88 tkr Leader utveckling Hälsingebygden, Feriearbeten till SOC +538 tkr, -128 tkr medel från kommunstyrelsens förfogande</i>			
varav projekt inom Kommunstyrelsen	-4 550		-4 550
Miljö- och byggnämnden	-5 052	-87	-5 139
<i>- varav de största posterna består av löneöversyn 2019 -87 tkr</i>			
Tekniska nämnden	-56 694	56 694	0
<i>-varav de största posterna består av tekniska nämnden omflytt 56 694 tkr</i>			
Barn- och utbildningsnämnden	-244 046	-7 191	-251 237
<i>- varav de största posterna består av -3832 tkr löneöversyn 2018, löneöversyn 2019 -3 359 tkr</i>			
Socialnämnden	-266 788	-3 619	-270 407
<i>-varav de största posterna består av löneöversyn 2019 -3081 tkr, Feriearbeten -538 tkr</i>			
Kommunstyrelsens förfogande	-500	+366	-134
<i>- varav de största posterna består av +150 tkr Helsingeskogen, +88 tkr Leader utveckling Hälsingebygden, +128 tkr medel till kommunstyrelsen</i>			
Kostnadsökningar	-14 776	11 543	-3 233
<i>- varav de största posterna består av löneöversyn 2019 7711 tkr och löneöversyn 2018 bun 3832 tkr</i>			

Investeringsredovisning

Avslutade investeringar

	<i>Totalt beviljad budget*</i>	<i>Totalt nettoinv.</i>	<i>Avvikelse</i>	<i>Budget 2019**</i>	<i>Nettoinv 2019</i>	<i>Avvikelse</i>
INVESTERINGAR EXKL VA						
Fastigheter	8 790	9 454	-664	2 797	3 460	-663
Offentliga lokaler	4 290	5 734	-1 444	-1 444	-1 548	-105
Fritids- anläggningar	4 500	3 178	1 322	1 322	4 345	3 023
Övriga lokaler	0	542	-542	-542	0	542
Infrastruktur	13 520	15 102	-1 582	5 575	7 157	-1 582
Gator, gång- och cykelvägar	12 050	13 611	-1 561	5 342	6 903	-1 561
Broar	520	541	-21	33	54	-21
Gatubelysning	950	950	0	200	200	0
Mark	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	0
IT	2 792	2 851	-59	2 432	2 491	-59
IT-administration	454	454	0	94	93	1
IT i skolan	2 338	2 398	-60	2 338	2 398	-60
Övrigt	1 372	1 909	-537	1 140	1 677	-537
Summa inv exkl VA	26 474	29 316	-2 842	11 944	14 785	-2 841
INVESTERINGAR VA						
Vatten och avlopp	16 200	18 035	-1 835	5 458	7 294	-1 836
Vattenverk	3 500	3 797	-297	2 562	2 859	-297
Vattenledningar	12 700	14 239	-1 539	2 896	4 435	-1 539
Summa inv VA	16 200	18 036	-1 836	5 458	7 294	-1 836
SUMMA AVSLUTADE INV TOTALT						
	42 674	47 352	-4 678	17 402	22 079	-4 677

Pågående investeringar

	Totalt beviljad budget*	Totalt nettoinv.	Avvikelse	Budget 2019**	Nettoinv 2019	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA						
Fastigheter	366 770	269 914	96 856	251 176	154 319	96 857
Offentliga lokaler	336 230	241 560	94 670	241 315	146 645	94 670
Fritids- anläggningar	11 040	8 183	2 857	10 532	7 674	2 858
Övriga lokaler	19 500	20 171	-671	-671	0	-671
Infrastruktur	12 495	7 391	5 104	10 276	5 171	5 105
Gator, gång- och cykelvägar	4 495	2 730	1 765	4 447	2 682	1 765
Broar	0	0	0	0	0	0
Gatubelysning	1 250	526	724	1 250	526	724
Mark	6 400	3 916	2 484	4 229	1 744	2 485
Övrigt	350	219	131	350	219	131
IT	3 982	2 207	1 775	3 422	1 646	1 776
IT-administration	3 982	2 207	1 775	3 422	1 646	1 776
IT i skolan	0	0	0	0	0	0
Övrigt	12 355	4 909	7 446	11 637	4 191	7 446
Summa inv exkl VA	395 602	284 421	111 181	276 511	165 327	111 184
INVESTERINGAR VA						
Vatten och avlopp	9 840	2 863	6 977	9 012	2 036	6 976
Vattenverk	2 600	429	2 171	2 588	418	2 170
Vattenledningar	7 240	2 434	4 806	6 424	1 618	4 806
Summa inv VA	9 840	2 863	6 977	9 012	2 036	6 976
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT						
	405 442	287 284	118 158	285 523	167 363	118 160

Revisionsberättelse

Revisorerna i Ovanåkers kommun

2020-04-23

Till
Fullmäktige i Ovanåkers kommun
organisationsnummer 212000-2304

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmanrevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Revisorerna konstaterar att målet om investeringsnivåer uppnås delvis då målet om att investeringar ska finansieras av egna medel inte uppnås medan målet om inlåning till kommunen uppnås. Utfallet påverkas av kommunens planering av investeringar och särskilt när verksamhet kräver att större investeringar genomförs. Resterande tre finansiella mål uppnås för år 2019.

När det gäller verksamhetsmål används en modell med koncernövergripande styrkort med fyra perspektiv. Totalt finns 15 effektmål kopplat till de fyra perspektiven på koncernövergripande nivå och dessa har följts upp under perioden.

Vissa av effektmålen är inte utformade på ett sätt som gör det möjligt att tydligt mäta om målen uppnås eller inte. I vissa fall anges att ett utfall ska öka eller minska men det anges inte något värde. Ett mål är markerat som uppfyllt trots att mätningen inte är slutförd för året. Totalt för verksamhetsmålen del har sju av målen uppfyllts, fem har delvis uppfyllts och tre av målen har inte uppfyllts.

Eftersom varken finansiella mål eller verksamhetsmål har uppnåtts helt och hållet är det revisorernas bedömning att resultatet i årsredovisningen inte är förenligt med vad fullmäktige har fastställt.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Ovanåkers kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Ovanåkers kommun, april 2020

Ulf Odenmyr

Eije Jonsson

Calle Ringbo

Tommy Henriksson

Kerstin Näslund

Ord och begrepp

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda att stadigvarande innehas.

Avskrivningar

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital respektive hur kapitalet har anskaffats.

Borgensåtagande

Ett åtagande, vanligen i samband med ett lån, att dela betalningsskyldigheten med en annan person/bolag i det fallet att denna inte kan fullgöra sina förpliktelser.

Eget kapital

Kommunens totala kapital består av anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar mm), rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansnetto

Skillnaden mellan kommunens finansiella intäkter och finansiella kostnader.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnad

Benämningen av internränta och avskrivning som verksamheter erlägger till finansförvaltningen som ersättning för de medel som finansierat en investering.

Kassaflödesanalys

Visar varifrån kommunens pengar har kommit och vad de använts till. Kassaflödet under perioden ska vara lika stort som förändringen mellan likvida medel vid årets början och årets slut.

Tkr

Tusen kronor, dvs 1 tkr = 1000 kronor.

Mnkr

Miljoner kronor, dvs 1 mnkr = 1 000 000 kr

Koncern

Kommunens nämnder och bolag, kommunalförbund, intressebolag samt stiftelser.

Kortfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Kortfristiga skulder

Skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid).

Långfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Långfristiga skulder

Skulder som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Omsättningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda att omsättas under kort tid.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisnings-perioder de tillhör.

Resultaträkning

Visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det egna kapitalets förändring kan även utläsas av balansräkningen.

RIPS19

Riktlinjer för beräkning av pensionsskulder.

Soliditet

Anger hur stor andel av de totala tillgångarna som kommunen själv äger.

Politiska organ

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktiges ordförande:	Yoomi Renström (S)
Valnämndens ordförande:	Åke Jonsson (S)
Revisionens ordförande:	Ulf Odenmyr (C)

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunens nämnder, styrelsen och bolag.

Mandatfördelning

Parti	Antal efter val 2018	varav antal kvinnor	varav antal män
S	12	5	7
C	10	5	5
SD	4	1	3
KD	4	1	3
M	3	2	1
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	15	20

Valnämnden

Valnämnden är lokal valmyndighet och ansvarar för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun och landsting, val till europaparlament, samt kommunala folkomröstningar.

Valnämnden ansvarar bl.a. för:

- Röstning inom kommunen
- Vallokaler
- Valmaterial
- Hantering av förtidsröster
- Preliminära rösträkningen
- Onsdagsräkningen
- Föreslå ändringar i valdistrikt till kommunfullmäktige

Valnämnden har nio ledamöter och lika många ersättare.

Revisionen

Kommunens revisorer har under 2019 genomfört revision inom ramen för god revisionsred. För revisorerna gäller förutom god sed, kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna årligen i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt ledamöterna i dessa.

För att skapa sig ett underlag för bedömningen om ansvarsfrihet har revisorerna genomfört fyra fördjupade granskningar inom områdena upphandling, investeringar, äldreomsorg och social omsorg. Förutom fördjupade granskningar har man genomfört presidie möten med nämnder och avstämningsmöten med vissa tjänstemän. Revisionen har även genomfört studiebesök i flera verksamheter.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har under året fattat fler strategiska beslut. Bland annat:

- **Förändrad nämndstruktur - sammanslagning av Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden**

Kommunfullmäktige beslutade att lägga ner tekniska nämnden, frågorna som tidigare ålagts tekniska nämnden tillförs kommunstyrelsen.

- **Försäljning av fastigheten Södra Edsbyn 11:12**

Kommunfullmäktige beslutade att sälja Edsbyns Hotell vid sitt sammanträde i mars.

- **Införande av E-förslag**

Kommunfullmäktige beslutade att E-förslag ska ersätta dagens medborgarförslag. När det finns en e-tjänsteplattform och den har riggats för hanteringen av E-förslag kommer de vanliga medborgarförslagen att fasas ut.

- **Gävle kommuns begäran om utträde ur Inköp Gävleborg samt reviderad förbundsordning för Inköp Gävleborg**

Kommunfullmäktige beviljade Gävle utträde ur Inköp Gävleborg vid sitt sammanträde i september.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni hölls en utbildning från SKR (dåvarande SKL) om hat, hot och våld mot förtroendevalda.

Valnämnden

Valnämnden har förrättat val till Europaparlamentet.

- Valnämnden har efter uppföljningen av valet kommit fram till att ändra vissa processer i valet för att hindra att missöden gör att förtroendet för valprocessen skadas.
- Under mellanperioden behöver Valnämnden överväga hur valdistrikten ska uppdelas i framtiden, det finns ett behov av att utöka antalet distrikt då många ligger på maxantal.

Revisionen

Förutom grundläggande och fördjupad granskning har revisorerna deltagit i nätverksträffar, utbildningar och andra aktiviteter i syfte att förbättra kunskaperna i kommunal verksamhetsrevision. Deltagandet utgör också en del i revisorernas omvärldsbevakning.

Revisionen genomförde även en upphandling av nytt sakkunnigt biträde eftersom avtalet med KPMG AB löpte ut under 2019. Vinnare i upphandlingen var PwC som är revisionens nya sakkunniga biträde från och med år 2020.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Kommunfullmäktige	16	-454	-438	-420
Valnämnd	223	-237	-14	-112
Revision	0	-860	-859	-732
Totalt	239	-1 551	-1 311	-1 264
Överskott + /Underskott -				-47

Årets resultat

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige påvisar ett mindre underskott, 18 tkr. En osäkerhetsfaktor i resultatberäkningen är de varierande majoritetsförhållandena som kan göra sammanträdena längre.

Valnämnden

Valnämnden har enbart använt 14 tkr av sina anvisade medel, i stort har valnämndens arbete finansierats via statsbidrag.

Revisionen

Årets resultat om 859 tkr ger ett underskott jämfört budget med -127 tkr. Detta motsvarar revisionens prognos om ett underskott om 130 tkr som gjordes i delårsbokslutet. Anledningen till underskottet är att årets budget inte utökades trots extra kostnader i samband med valet.

Dessutom har revisionen varit värd för en årligt återkommande konferens som samlar revisorsgrupperna från tre olika kommuner i Gävleborgs län, vilket har inneburit ökade kostnader för konferenser. För att komma till rätta med underskottet gjorde revisorerna

omprioriteringar avseende de fördjupade granskningarna. Revisionen bedömde redan i delårsboks slutet att den åtgärden inte skulle räcka och äskade därför om mer medel från fullmäktige. Fullmäktige beslutade dock att inte tillmötesgå äskandet.

Framtid

Kommunfullmäktige

Mycket talar för att de oklara majoritetsförhållandena kommer göra kommunfullmäktige mer vitalt under mandatperioden.

Valnämnden

Valnämnden kommer behöva arbeta med valdistrikten inför kommande val. De överskott som har gjorts tidigare år kommer avta med anledning av detta.

Revisionen

Revisionens arbete grundar sig på en risk- och väsentlighetsanalys som aktualiseras flera gånger per år. Revisionen kommer att fortsätta granska all kommunal verksamhet i enlighet med uppdraget.

Förutom fördjupade granskningar kommer revisionen också att arbeta med grundläggande granskning och granskning av årsbokslut/årsredovisning för 2020 och delårsrapport för 2020.

Kommunstyrelsen

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Håkan Englund (S)
Förvaltningschef/VD:	Christer Engström t.o.m 2019-11-30 Fredrik Pahlberg fr.o.m 2019-12-01
Antal anställda:	118 tillsvidareanställda (191231)

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningen skall stödja kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med allmän ärendeberedning och service. Förvaltningen ska även ge kommuninvånarna och kommunens förvaltningar god service och bidra till att det koncernövergripande styrkortet uppfylls.

Inom förvaltningen finns verksamheter med inriktning mot kultur, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism, fysisk planering, mark och exploatering, energirådgivning, infrastruktur, fastigheter, fritid, GIS, trafik och kollektivtrafik mm.

Service- och tjänsteleveranser ska präglas av kunskap, omvärldskännedom och lyhördhet gentemot kommuninvånarnas och förvaltningarna behov. Förvaltningsintern service ges inom områdena IT, växel och reception, information, ekonomi och personaladministration.

Förvaltningen ska vara normbildare för kommunens administrativa rutiner.

Kommunchefen har det yttersta ansvaret för att lägga förslag till och verkställa kommunstyrelsens beslut.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2018	Utfall T3 2019
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	3,99 %	5,13 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	23,36 %	26,78 %

Fd Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mätetal	Utfall T3 2018	Utfall T3 2019
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	8,52 %	6,99 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	69,1 %	61,62 %

Sedan en tid tillbaka är ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna utlagt på avdelningscheferna och en gemensam plan har lagts för att förbättra arbetsmiljön. Som underlag för att finna förbättringsområden så genomförs även den medarbetarundersökning i år som görs vartannat år.

I statistiken ingår även de arbetsmarknadsåtgärder vilka innebär anställning i olika form i kommunen. Dessa har en något högre sjukfrånvaro. Den förändringen jämfört med förra årets första tertial som uppvisades har trendmässigt stabiliserats. Avsedd fördjupad analys av orsaken har inte ännu genomförts. Till denna får föras det förhållande att den f d samhällsbyggnadsförvaltningens medarbetare uppvisar högre sjuktal.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME index per verksamhetsområde	2019	2017
Kommunstyrelsen	81	-
Infrastruktur och skydd	78	80

Resultatet av medarbetarundersökningen vari HME-mätningen ingår är för närvarande ute på avdelningarna för analys och förslag till åtgärder. En handlingsplan upprättas förvaltningsövergripande för alla resultat av medarbetarundersökningen som inte uppvisar bra eller mycket bra (eller motsvarande värde).

Viktiga händelser

Kommunen har antagit en digitaliseringsstrategi vid kommunfullmäktigesammanträdet den 4 mars och lämnat uppdraget till kommunstyrelsen att ta fram en handlingsplan för densamma.

Nytt arkiv har projekterats och anbudstiden går ut i september. Beräknad byggstart årsskiftet 2019/2020 med ca 1 års byggtid. Inför flytt till det nya arkivet digitaliseras all förteckning över arkiverat material.

Det omfattande arbetet med överföringsledningen av dricksvatten från Viksjöfors till Alfta är avslutat och vattenledningen är invigd.

Färdigställande av ombyggnaden på Celsiusskolan och demensboendet på Näskullen pågår och beräknas vara klart till höstterminen respektive hösten 2020.

En ny lagstiftning avseende obligatorisk e-faktura till upphandlande myndigheter trädde i kraft 1 april. Nya rutiner har arbetats fram för att informera leverantörer som skickar pappersfakturor fortsätter och en e-fakturaportal för leverantörer som själva inte har möjlighet att skicka e-fakturor kommer att lanseras under 2020.

Årliga matsvinnmätningar har gjorts under en vecka per år. Analyser av dessa mätningar har visat ett tydligt mönster då svinnet har minskat med 50% sedan mätningens början samt att det största svinnet kommer ifrån köken ca 70%. Från och med HT 2019 kommer mätning av kökssvinn ske varje dag dvs allt som kastas och inte kan tas tillvara mäts. Svinnet i våra matsalar kommer kostenheten fortsätta att mäta en vecka per år.

Alla Barns Dag har genomförts i Alfta för första gången. Arrangemanget förlades till Ol-Anders och det blev mycket lyckat, ca 1500 besökare.

Som en del av arbetet mot en hållbar utveckling har Kostenheten infört utflyktsmat till alla friluftsdagar och skolutflykter.

UNESCO har utsett Voxnadalen till Biosfärområde.

Satsningen tillsammans med Trafikverket för säkrare skolvägar pågår och kommer att färdigställas i västra Alfta 2019.

Rekrytering av kommunchef, tillträde 191201, och HR-chef, tillträde 200101, har avslutats.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
KS Övrigt	125	-7 020	-6 895	-5 771
Kommunchef	15	-2 045	-2 030	-2 136
Personalavdelning	169	-6 981	-6 812	-7 049
Ekonomiavdelning	892	-19 163	-18 271	-18 723
Kommunikation- och serviceavdelning	373	-6 426	-6 053	-6 160
IT-avdelning	280	-8 506	-8 226	-8 489
Kulturavdelning	1 971	-16 110	-14 139	-14 181
Kostavdelning	9 548	-24 132	-14 584	-14 046
Utvecklingsavdelning	272	-3 853	-3 581	-4 241
Förvaltningsledning f.d Samhällsbyggnad	0	-756	-756	-1 588
Planeringsavdelning	1 337	-4 106	-2 769	-2 798
Gatuavdelning	3 841	-43 479	-39 638	-36 663
Fritidsavdelning	131	-8 077	-7 946	-7 749
Fastighet	36 348	-44 535	-8 187	-7 747
Totalt	55 302	-195 189	-139 887	-137 341
Överskott + /Underskott -				-2 546
LX-projektet	46 187	-48 743	-2 557	-4 000
Life-projektet	0	0	0	-150
Energiprojektet	192	-343	-151	-150
Biosfär steg 2	1 396	-1 646	-255	-250
Flyktingprojektet 706	10 830	-1 531	9 300	9 190

Årets resultat

Kommunstyrelsen gör ett underskott på -2,5 mnkr, inkl projekt är underskottet ca -800 tkr pga överskott för LX-projektet.

Förvaltningen gör underskott för inköp av huvudverksamhet på -5 mnkr pga högre kostnader för överförmyndarverksamhet (-500 tkr), driftbidrag fritidsanläggningar (-1,3 mnkr), färdtjänst (-700 tkr) samt högre kostnader för förvaltningsuppdraget (-2,2 mnkr). Kostnader pga nedskrivningar och utrangeringar är 2 mnkr högre än budgeterat (avseende framförallt Stallet i Svabensverk och det utbytta växelsystemet). Förvaltningen har också haft kostnad för avvecklande av förvaltningschef (-1 mnkr).

Intäkter har under året varit högre än budgeterat +2 mnkr framförallt pga försäljning av Västergården (+1,1 mnkr) och mer bidrag från AMS (+800 tkr). Personalkostnaderna har under

året varit 1 mnkr lägre än budgeterat pga vakanser och delledigheter. Lägre kostnader för lokalhyror (+1 mnkr) och fastighetskostnader med (+1 mnkr) bidrar till att sänka underskottet.

Värt att notera från avdelningarnas redogörelser är att Kostavdelningen ser en obalans i hur kostnaderna fördelas mellan mat åt äldre och skolmat, där äldrematen gör ett underskott med -1,8 mnkr medan skolmaten gör ett överskott med +1,3 mnkr. Gatuavdelningen rapporterar betydligt högre kostnader för färdtjänst pga fler och mer kostsamma resor. IT-avdelningen ser att investeringen i det nya växelsystemet ger resultat i lägre kostnader för telefoni. Flertalet avdelningar gör överskott pga vakanser och deltider.

Utvecklingsavdelningen har de senaste 3,5 åren drivit ett arbetsmarknadsprojekt i samarbete med Arbetsförmedlingen i syfte att sänka långtidsarbetslösheten i kommunen, det s.k LX-projektet. Projektet bantades under 2019, men har ändå haft omsättning på ca 47 mnkr i personalkostnader och har tagit emot 46 mnkr i arbetsmarknadsstöd och projektstöd från Arbetsförmedlingen. Projektet avslutades vid årsskiftet med ett överskott på 1,5 mnkr, framförallt pga utnyttjat stöd för handledare.

Framtid

Beslut om avveckling av Inköp Gävleborg togs av samtliga medlemskommuner utom Gävle under hösten 2019. Samtidigt, under avvecklingsarbetet, påbörjades ett arbete kring hur framtida upphandlingar i Hälsingland ska utformas i ett konkret avtalsbaserat nätverkssamarbete.

Samarbetet i Hälsingland och de egna upphandlingarna kommer att innebära mer omfattande krav på den egna organisationen och dess processer. På ekonomiavdelningen har det därför anställts två upphandlare och en inköpssamordnare. Ovanåkers egen upphandlingsorganisation kommer att börja verka under första kvartalet 2020.

Hälsingegård Ol-Anders fortsatte att utvecklas. Hälge-utställningen ska byggas klart och invigas under Hälsingegårdsdagarna 2020. Parkerings- och tillgänglighetsproblemet, underdimensionerad parkering och avsaknad av gång- och cykelbana, är under utredning i samverkan med berörda avdelningar.

Fölets förskola kommer att startas upp första kvartalet 2020. Ett uppdrag om att ta fram ett beslutsunderlag för en ny förskola i Alfta, lämnades till barn och utbildningsnämndens förvaltning, att ta fram tillsammans med kommunstyrelseförvaltningens specialister.

Vår näringslivslots har tillsammans med miljö- och byggförvaltningen initierat "en väg in" för bygdens företag. Detta i ett led att förbättra kommunens näringslivsklimat.

Ett planarbete i syfte att lösa tillgången till industrimark i Edsbyn initierades under hösten 2019.

Det stora LIFE-projekt som Länsstyrelsen har jobbat med beviljades, vilket kommer att innebära mycket positiva åtgärder för de akvatiska miljöerna inom Voxnans Natura-2000 områden.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningssmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</p>	 <p>1 2 9 </p>
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</p>	 <p>1 4 </p>
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna medborgardialoger ska ovanåkersborna få inflytande att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</p>	 <p>3 3 3 </p>
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå ifrån principerna om etisk och social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</p>	 <p>2 2 3 </p>

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningssmål

Arbete och tillväxt

Av de tolv målen för detta perspektiv bedöms nio uppfyllda. Två av de som inte uppfylls handlar båda om att andelen som uppbär ekonomiskt bistånd ska minska. Orsaken kommer troligen att finnas i att det framgångsrika arbetsmarknadsarbetet som bedrivits inte längre kommer att kunna genomföras då arbetsförmedlingen avslutat stora delar av de nuvarande bidragsformerna. Går inte åtgärder att finansiera ökar andelen som uppbär ekonomiskt bistånd. Därutöver har målet om att kommunen ska ha 30 hektar planlagd mark för handel och industri som rent tekniskt uppfylls tonats ned då delar marken kan betraktas som olämplig.

Trygghet och lärande

Ovanåkers kommun upplevs som en mycket trygg kommun att leva i. Ett fokus ligger här på olika stödinsatser som riktar sig främst mot barn och unga men även till föräldragrupper. Inom kulturområdet så bedrivs aktivt arbete med att nå fler målgrupper. Perspektivets måluppfyllelse är mycket bra trots att andelen grundskoleelever som känner sig otrygga ökat något.

Folkhälsa och demokrati

Folkhälsoarbetet har ett fokus på barn och unga och till viss del äldre. En framgångsfaktor här är det goda samarbetet med hälsocentralen. Andelen livsmedelsinköp som är ekologiska eller närproducerade har avstannat till att ligga runt 50 %. Här berörs såväl barn i förskola och skola som de äldre. Beträffande delaktighet och inflytande så är kommunen framgångsrik i arbetet mot unga och tar fram en plan för att utveckla delaktighet och inflytande för de äldre. När en strategi utvecklats och om antalet mötesformer mellan politiker och medborgare ökas så bedöms måluppfyllelsen öka från bra till mycket bra för perspektivet.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Perspektivet har förutsättningar att få en mycket bra måluppfyllelse även om vi inte riktigt är där än. Matsvinn minskas, förutsättningar för resfria möten ökar, omfattningen av olika samarbeten är betydande och en gemensam plattform för samverkan mellan Hälsinglands kommuner har skapats genom Hälsingesamverkan ekonomisk förening. Alla nämnder/förvaltningar behöver bli bättre på att följa upp att perspektiven Hållbarhet, Jämställdhet och Barn som ska beaktas i varje beslut som påverkar dessa.

VA-verksamheten

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Håkan Englund
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedebäck Lindberg
Antal anställda:	

Verksamhetsbeskrivning

VA-verksamheten hos Ovanåkers kommun bedrivs av Helsinge Vatten AB, ett driftbolag som kommunen äger tillsammans med Bollnäs kommun. VA-anläggningarna ägs av respektive kommun medan driftbolaget har arbetsgivaransvaret för all VA-personal. Kommunens VA-verksamhet levererar dricksvatten från 6 vattenverk och renar avlopp i 11 reningsverk.

Verksamheten är finansierad via VA-taxan.

Stora insatser har lagts på läckagesökning och läckagelagning under året vilket inneburit ökade driftskostnader. Det positiva är att mängden ej debiterbart vatten minskade till 5,01 m³/km ledning och dygn.

Under 2018 kom det större inläckagemängder under snösmältningen i maj, därefter var sommaren torr med små mängder tillskottsvatten. Under 2019 har det kommit mycket mer nederbörd under sommarhalvåret, vilket också märks i inläckagemängderna för Ovanåker. Erfarenheter av detta tas med i planeringen av ledningsnätsåtgärder framöver.

Viktiga händelser

I april togs den nya överföringsledningen för dricksvatten mellan Viksjöfors och Alfta i drift. I och med det används inte längre Raskes vattenverk. Under våren 2020 kommer förslag på vad som ska hända med Raskes vattenverk att hanteras politiskt.

Investeringen i ny slamavvattare i Alfta avloppsreningsverk har genomförts under 2019. Under 2020 fortsätter upprustning där med byte av värme och ventilation.

Det nya ägardirektivet som antogs 2019 innebär höjda nivåer på saneringsgraden av ledningsnät. Detta kommer självklart att märkas på investeringsbudgeten och på kommande kapitalkostnader och därmed taxenivåer.

Under vintern 2019/2020 påbörjades utbyggnaden av VA-ledningar i Knåda vilket kommer att pågå i ca två år. Det är 27 fastigheter med utdömda enskilda avlopp eller dåligt dricksvatten som så småningom kommer att bli anslutna till det kommunala ledningsnätet.

Ekonomi

Resultaträkning

Resultaträkning (belopp tkr)	Periodens utfall	Årsbudget
------------------------------	------------------	-----------

Verksamhetens intäkter	21 137	20 564
Förändring av kortfristig skuld till VA-kollektiv		
Verksamhetens kostnader	-17 322	-16 306
Avskrivningar	-3 401	-3 698
Summa Verksamhetens nettokostnader	414	560
<i>Finansiella poster</i>		
Finansiella intäkter		
Finansiella kostnader	-1 200	-1 350
PERIODENS RESULTAT	-786	-790

Balansräkning

Balansräkning	2019-01-01 - 2019-12-31	2018-01-01 - 2018-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	84 400	78 472
Omsättningstillgångar	9 938	3 767
Summa Tillgångar	94 338	82 239
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	-1 243	-457
Långfristig skuld Kommunen	91 393	80 120
Långfristiga skulder	1 494	1 148
Kortfristiga skulder	2 694	1 428
Summa Eget kapital och skulder	94 338	82 239

Årets resultat

Budgeten för 2019 var -790 tkr. Resultatet blev -786 tkr, alltså +4 tkr jämfört med budget. Det innebär ett ackumulerat underskott för VA-kollektivet i Ovanåkers kommun med -1 243 tkr.

De totala VA-intäkterna hamnade 572 tkr över budget. Förbrukningsavgifterna blev 110 tkr över budgeterat. Anslutningsintäkterna blev 444 tkr högre på grund av några stora anslutningar.

Dessa medförde dock även kostnader mot driften på 272 tkr.

Driftskostnaderna blev 865 tkr mer än budgeterat. Förklaring till budgetavvikelse är :

- 240 tkr i högre elkostnad då mycket nederbörd i kombination med otäta spillvattenledningar bidrar till höga elkostnader för avloppspumpstationer och avloppsreningsverk.
- 360 tkr i ökad kostnad för utredningsavdelningen då 5 % högre andel än budgeterat bokats mot VA-Ovanåker för genomförda projekt som Knåda ledningsarbete, extra

riskanalyser för vattenverk samt utredning Lobonäs vattenskyddsområde.

- 200 tkr i högre kostnad för asfaltsåtgärder i samband med läckor.

REDOVISNING AV ACKUMULERADE NEGATIVA RESULTAT

Enligt god redovisningssed och lagen om allmänna vattentjänster ska underskott regleras inom 3 år. Från och med 1 januari 2020 höjdes bruksavgifterna med 6 %. Höjningen tillsammans med en 1-1,5 % höjning 2021 & 2022 beräknas finansiera aktuellt underskott. Enligt beräkningar ger det ett VA-överskott på 500 tkr år 2020, 430 tkr år 2021 samt 313 tkr år 2022. Därmed är det negativa resultatet återställt.

År	Plan					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
IB ackumulerade resultat VA	1 278	1 011				
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat			-457	-1 243	-743	-313
- varav från 2017	-267					
- varav från 2018		-1 467				
- varav från 2019			-786			
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom 3 år		-457	-1 243			
Återställs 2020				500		
Återställs 2021					430	
Återställs 2022						313

Framtid

I samband med översynen av Helsinge Vattens organisation läggs mer fokus på förebyggande och sammanhängande ledningsrenoveringar. Detta finns också medtaget i den investeringsplan som är antagen i Ovanåkers kommunfullmäktige. I det arbetet finns mer kontroll av inläckage i avloppsnätet och genomgång av både vatten- och spillvattennätet områdesvis. Det är ett viktigt arbete för att minska risken för att behöva bredda orenat avlopp ut i vattendrag. Det är också viktigt för elbesparing och för att inte pumpa upp mer grundvatten än nödvändigt.

Socialnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Einar Wängmark (S)
Förvaltningschef/VD:	Marita Lindsmyr
Antal anställda:	432

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. SoL är det yttersta skyddsnetet i samhället och ska tillgripas först när alla andra möjligheter till hjälp eller annat bistånd är uttömda. Enligt lagen ska socialtjänsten främja en utveckling som syftar till social och ekonomisk trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, deltagande, självbestämmanderätt och integritet. Den ska vidare öka den enskildes möjligheter att ta del av samhällets gemenskap, begränsa den enskildes behov av stöd och hjälp, frigöra och utveckla enskildas egna resurser. I alla sammanhang där socialtjänsten involveras och där barn direkt eller indirekt påverkas ska alltid barnperspektivet beaktas, vilket innebär att barnets bästa alltid ska sättas främst.

Individens självbestämmande och integritet betonas i samtliga lagstiftningar som styr förvaltningen. Det innebär att samtliga verksamheter inom socialförvaltningens område ska motivera och främja förändringar som på längre sikt kan förbättra livet för individen. Förändringarna kanske inte alltid stämmer överens med individens tankar och åsikter men är ändå en del av socialt motivations- och förändringsarbete som kräver mycket resurser.

Socialtjänsten ska också delta i samhällsplaneringen.

Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2018	Utfall T3 2019
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	9,05 %	7,36 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	54,29 %	49,24 %

Det har under början av året varit mycket korttidsfrånvaro, främst inom äldreomsorgen, till följd av influensa och magsjuka. Enhetscheferna jobbar aktivt med samtal i samband med upprepad korttidsfrånvaro men det upplevs svårt att hitta åtgärder som minskar frånvaron. Sjukfrånvaron följs kontinuerligt inom samtliga enheter och dialog för att hitta insatser som främjar frisknärvaron pågår. Den totala sjukfrånvaron ligger lägre än motsvarande tid förra året men

något högre än vid tertialuppföljningen. Orsaken till den längre frånvaron är oftast inte arbetsrelaterad. Det systematiska arbetsmiljöarbetet har tagit fart. Med hjälp av ny modul i Stratsys för arbetsmiljöarbetet från 2020 kommer systematiken att underlättas.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME index per verksamhetsområde	2019	2017
Särskilt boende	77	71
Hemtjänst	79	81
Omsorg om personer med funktionshinder	83	82
Individ- och familjeomsorg	85	68

Individ- och familjeomsorgen har gjort ett fantastiskt resultat jämfört med föregående mätning och uppnår nu målet med index 80 eller över. Även omsorgen om personer med funktionshinder ligger över målet.

Samtliga enheter arbetar tillsammans med medarbetarna för att ta fram handlingsplaner för fortsatt arbete. De enheter som uppnår målet tar fram handlingsplaner för att bibehålla det goda resultatet och de enheter som ligger något under målet tar fram handlingsplaner för att få ett bättre resultat vid nästa mätning - allt i syfte att ha en god arbetsmiljö som främjar hälsan.

Vissa arbetsgrupper har ett ganska lågt svarsdeltagande och arbete för att motivera medarbetarna till att svara på enkäten inför nästa gång pågår.

Viktiga händelser

Öppenvårdsenheten har delats i två arbetsgrupper, ena mot barn och familjebehandling, den andra riktad mot vuxna, för att effektivisera och förbättra stödinsatserna. Det har varit mindre behov av vuxenplaceringar pga ökat stöd via öppenvården och ökat utbud av behandling via beroendemottagningen. Det har också fortsatt arbetats med att rekrytera egna familjehem för att minska behovet av konsulentstöttade familjehem.

Inom omvårdnad och omsorg har Arbetsmiljöverket haft tillsyn på tre enheter. Ett schemaplaneringssystem har införskaffats och en handlingsplan har tagits fram för det fortsatta arbetet med heltidsresan (att få flera av våra medarbetare att gå in i heltidstjänster).

I november beslutades att avveckla Backa som särskilt boende. Arbetet med det nya demensboendet Näskullen har fortskridit.

Inom hälso- och sjukvårdsenheten har man haft svårt med bemanning, framförallt inom rehab. Konsulter har använts. Man konstaterar också att antalet inskrivna i hemsjukvården har ökat.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)

Nämnd och stab	753	-18 444	-17 691	-18 714
Individ- och familjeenhet	3 967	-54 795	-50 828	-54 685
Omsorgsenhet	5 683	-49 632	-43 949	-43 709
Omvårdnadsenhet	12 939	-165 746	-152 807	-153 299
Ensamkommande	8 323	-6 619	1 740	0
Totalt	31 665	-295 236	-263 535	-270 407
Överskott + /Underskott -				6 872
Projekt				
Psykiskt funktionsnedsatta	2 177	-488	1 688	0
Stödgruppen	594	0	594	0
Statligt bidrag äldreomsorg	559	-81	478	0
Övriga projekt	348	-198	150	0

Årets resultat

Socialnämnden redovisar ett budgetöverskott, inkl. projekt och ensamkommande, med ca 9,8 mnkr. Verksamheten (exkl projekt), som specificeras ytterligare nedan, redovisar ett budgetöverskott med ca 5,1 mnkr. Verksamheten för ensamkommande redovisar ett budgetöverskott med ca 1,7 mnkr och projekt som avslutats under året redovisar budgetöverskott med ca 2,9 mnkr.

Staben redovisar ett budgetöverskott på ca 1,0 mnkr vilket till stor del förklaras av att hyreskostnaderna är lägre än budgeterat då genomgång av hyreskontrakt har genomförts och vissa hyror har sagts upp. Personalkostnader och vissa övriga kostnader redovisar budgetöverskott medan kostnader för drift av verksamhetssystem redovisar budgetunderskott på grund av fler tilläggsmoduler för och ett ökat underhåll.

Individ och familjeenheten redovisar ett budgetöverskott på ca 3,9 mnkr. På barn- och ungdomsenheten överskrider kostnaderna för placeringar budget. På vuxnenheten är kostnaderna mindre. Personalkostnaderna är lägre än budget, vilket förklaras av att vissa vakanser inte kunnat bemannas, samt att vikarielönen är lägre än ordinarie personals lön.

Institutionsplaceringarna vid vuxnenheten redovisar ett budgetöverskott med 3,2 mnkr. Placeringsdygnet och dygnspriset har varit färre och lägre. Även kostnader för köpta tjänster från annan anordnare (tex annan kommun) har minskat. Detta beror på att vi idag har ett bredare utbud av behandling via vår egen beroendemottagning samt att de placeringar som behövt göras har gjorts på HVB-hem med lägre dygnskostnad. Enheten har idag två socialsekreterare istället för tidigare en, vilket möjliggör ett mer intensivt arbete på hemmaplan där institutionsplaceringar kan undvikas i större utsträckning. Ärendeflödet har dock inte minskat under året, snarare ökat.

Placeringskostnaderna på barn- och ungdomsenheten har överskridit budget med 1.3 mnkr och förklaras av ett fåtal kostsamma institutionsplaceringar (föräldrar- och barnplaceringar) under året. Dessa placeringar är väldigt kostsamma och påverkar därmed resultatet. Att placera barn

och föräldrar tillsammans kan dock ses som en investering ur ett långsiktigt perspektiv.

Under året har ett antal placeringar på HVB-hem avslutats, vilket innebär att kostnaderna för institutionsvård har minskat under året. Det pågår ett aktivt arbete med att följa upp de HVB-placeringar som kvarstår.

Omsorgsenheten redovisar ett budgetunderskott på 0,2 mnkr. Främst är det daglig verksamhet som kostat mer än budgeterat då fler brukare har gjort att mer personal än budgeterat har behövts men även kostnader för personlig assistans har ökat. Korttidsvistelse/korttidstillsyn redovisar ett budgetöverskott då möjlighet har funnits att bedriva verksamheten med lägre bemanning.

Omvårdnadsenheten redovisar ett budgetöverskott på 0,5 mnkr. Hemtjänst och särskilda boenden inkl. korttids och dagverksamhet har bedrivit verksamheten inom ram.

Personalkostnaderna har kunnat hållas nere genom aktiv personalplanering och kostnader för förbrukningsmaterial har minskat. Hälso- och sjukvården redovisar ett budgetunderskott då konsulter tagits in för att säkra bemanning.

Framtid

Flertalet projekt pågår för att digitalisera verksamheterna, bl.a. uppdatering av verksamhetssystem, investering i infrastruktur som ger tillgång till wifi i alla verksamheter och digitaliserad handläggning av ekonomiskt bistånd.

Att ändra arbetssätt för överensstämmelse med LOV, kommer att innebära ökad arbetsbelastning på biståndsenheten.

I och med statliga beslut om minskat arbetsmarknadsstöd samt förändringar inom arbetsförmedlingen befaras en ökning av kostnaderna för försörjningsstöd framöver.

Det nya demensboendet Näskullen beräknas öppna i september 2020. Arbetet med att planera för bemanning pågår.

Hälso- och sjukvårdsenheten ser fortsatt utmaningar att anställa och behålla legitimerad personal.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.</i> <i>Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.</i> <i>Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 1 2

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 3
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna medborgardialoger ska ovanåkersborna få inflytande att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 1
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå ifrån principerna om etisk och social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 2

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Strategin är framtagen och arbetet för att stärka kommunens varumärke pågår. Kostnaderna för försörjningsstöd minskade avsevärt under 2018 men för innevarande har vi inte uppnått målet med ytterligare minskningar. Orsaken till detta är främst att staten ändrar förutsättningar för fortsatt samarbete med arbetsförmedlingen. Antalet praktikplatser i olika former har ökat och medför att målet är nått.

Trygghet och lärande

Förvaltningen bidrar till barn och ungdomars trygghet genom ett gott bemötande. Öppenvården erbjuder vid behov stöd till familjer och därigenom ökas tryggheten för målgruppen. Den senaste brukarundersökningen gällande äldreomsorg påvisas att 96,5% av brukarna är nöjda med personalens bemötande (99% inom hemtjänst och 94% inom SÄBO). För att driva en verksamhet med hög kvalitet krävs tillgång till rätt kompetens och arbets- och fysioterapeuter har vi inte lyckats rekrytera under året vilket medför att vi inte fullt ut har bedrivit önskvärd kvalitet inom alla verksamhetsområden. Resultat från HME undersökningen visar att en högre andel av personalen kan rekommendera kommunen som arbetsgivare än föregående undersökning (från 59,2% 2017 till 69,4% i år).

Folkhälsa och demokrati

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att ha dialog med kommunens medborgare och arbetar även aktivt med att få in fler synpunkter på verksamheten. Resultatet av arbetet har inte påvisat mätbara ökning av medborgarengagemanget så vi har inte fullt ut uppnått målet.

Förutsättningarna för att jobba förebyggande har ökat och planering för att ytterligare öka tidiga insatser pågår inom öppenvården.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Den ekonomiska kunskapen ökar bland enhetschefer. Uppföljningssystemet underlättar och tydliggör. Både resfria möten och utbildning via webben fortsätter att öka. Riktlinjer för att i första hand delta på utbildningar, möten och föreläsningar via dator är framtagna. Målet är uppnått.

Barn- och Utbildningsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Jan-Åke Lindgren (S)
Förvaltningschef/VD:	Christer Andersson
Antal anställda:	371

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, särskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, SFI samt högskola/lärcentrum. För varje skolform och för fritidshemmen gäller skollag och läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer. I samtliga verksamheter ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund, vara icke-konfessionell samt vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (med barn och elever menas barn i förskolan och elever i de övriga skolformerna ovan, dvs barn och ungdomar samt vuxna). Utbildningen har en kompensatorisk roll i att uppväga skillnader i barnens och elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att, i samarbete med hemmen/vårdnadshavare upp till 18 års ålder, främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Grundskolan har från hösten -18, tio årskurser, då förskoleklassen blev obligatorisk. Det finns 17 obligatoriska ämnen samt språkval och modersmål. Varje ämne har en läroplan och betyg sätts från åk 6. Elever som befaras att inte nå målen i något ämne har rätt till särskilt stöd. Alla elever har rätt till god arbetsmiljö, trygghet och arbetsro. Nyckeltal för lärartäthet är 8,0 lärare per 100 elever. Till stöd för elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola finns elevhälsa. Den omfattar medicinska, psykologiska och psykosociala insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande där elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I kommunen finns även en enskild förskola för vilken nämnden har tillsynsansvar.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2018	Utfall T3 2019
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	4,78 %	5,1 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	57,15 %	55,45 %

Sjukskrivningstalen är fortsatt låga men har ökat något inom vår förvaltning. En analys pågår om vilka faktorer som skulle kunna förklara denna ökning.

Verksamheten redovisar en något minskad sjukfrånvaro jämfört med årets första mätning (T1) 5,3 % vilket kan tyda på att tidigare ökning har avstannat. Långtidssjukskrivningar utgör dock en allt större del av den totala sjukfrånvaron vilket oroar. Här har ett arbetsmiljöarbete påbörjats för att tydligt identifiera de områden i våra olika skolformer som har förbättringspotential.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME index per verksamhetsområde	2019	2017
Förskola	85	87
Grundskola	84	87
Gymnasium	83	90

Jämfört med föregående medarbetarundersökning så är utfallet något sämre. Riktmärket på HME-index 80 överträffas dock. En förklaring till något sämre utfall kan kanske korreleras till ökad sjukfrånvaro i våra verksamheter. Fler vikarier alternativt att man tillfälligt tar över arbetskollegors arbetsuppgifter i samband med sjukskrivningar ökar belastningen på befintlig personal. En annan faktor är Vuxenutbildningens övergång till semestertjänster där lärarna uttryckte tydlig oro i medarbetarundersökningen. En uppföljning av denna har skett som visar att deras oro var obefogad.

Viktiga händelser

Lagändringar med påverkan på grundskolan läsåret 2018/2019:

- Obligatorisk prao åk 8-9 .
- Moderna språk ska erbjudas från åk 6. Vilket innebär att lärare ska sätta betyg utifrån kunskapskrav i årskurs 6.
- Skyldighet att erbjuda lovskola för åk 8-9 för de som riskerar att inte bli behöriga till gymnasiestudier efter årskurs 9.
- Obligatorisk förskoleklass, elever i förskoleklass har rätt till minst 525 undervisningstimmar per läsår.
- Digitalisering i skolan, en nationell strategi.

100% av eleverna ska uppnå godkända betyg i åk 6 och alla elever i åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. Grundskolan och Skolverket har arbetat tillsammans i tre år för ett ökat kunskapsresultat. 2019 visar att 84,7 % erhöll nationell behörighet. Huvudmannen ser dock skillnader i pojkars och flickors resultat. Pojkarnas resultat är lägre än rikets.

Statsbidrag ger möjlighet till fokus på likvärdig utbildning och stöd till utvecklande insatser inom skolan. IT-strategi och har bl. a anställts. Riktade insatser för att minska skillnader mellan pojkar och flickors resultat samt insatser för att öka nyanländas behörighet till nationella program har beslutats. Elevhälsan har centraliserats och tiden har utökats för psykolog, skolsköterska och specialpedagogisk kompetens. Kollegialt lärande och språkutvecklande arbetssätt är andra pedagogiska satsningar.

Andelen elever på gymnasiet som får examensbevis är högre än i riket. En majoritet på gymnasiets introduktionsprogram är fortfarande elever med utländsk bakgrund. Bandyakademin i samarbete med EIF Bandy har utvecklats och genererar nordiska elever. Riktade yrkesutbildningar inom Vuxenutbildningen har etablerats inom vård, barnomsorg, svets och träsektor.

Digitaliseringsaktiviteter har påbörjats för att underlätta för vårdnadshavare, personal och elever. Lifecare, e-tjänst för förskola och vårdnadshavare har införts.

Byggnation av Celsiusskolan pågår och kommer att avslutas inför ht-20 och nya förskolan Fölet är igång sedan jan-20.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd & Kontor	24	-4 673	-4 649	-5 025
Förskoleverksamhet	8 202	-70 605	-62 403	-61 788
Grundskola & Skolbarnomsorg	15 983	-130 765	-114 782	-113 420
Elev & skolhälsovård	1 042	-4 840	-3 798	-3 874
Gymnasiet & vuxenutbildningar	10 613	-74 769	-64 156	-67 130
Totalt	35 864	-285 652	-249 788	-251 237
Överskott + /Underskott -				1 449
Projekt undervisning nyanlända	1 211	-11 022	-9 811	-9 190

Årets resultat

Det totala utfallet för Barn- och utbildningsnämnden är ett budgetöverskott på 1 400 tkr.

Barn och utbildningskontorets utfall är 380 tkr lägre än budget. Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett budgetunderskott på 20 tkr vilket förklaras av utbildningsinsatser för nya politiker i början av året. Barn- och utbildningskontoret redovisar budgetöverskott på 400 tkr vilket till stora delar förklaras av avslutad anställning.

Förskoleverksamheten redovisar totalt sett ett underskott jämfört med budget på 615 tkr.

Personalkostnaderna har blivit marginellt högre än budgeterat, 140 tkr. Maxtaxa och föräldrantäkter har ett utfall som är 240 tkr bättre än budgeterat. Prognos för helår beräknades till 200 tkr baserat på att det är fler barn i förskolor. Bidraget till enskilda förskolor visar ett budgetunderskott på 530 tkr. Det är för perioden fler barn placerade i enskilda förskolor än vad som har budgeterats och behovet där har ökat under året. Prognosen för helåret var ett budgetunderskott på 500 tkr.

Grundskola och skolbarnomsorg redovisar ett budgetunderskott på 1 400 tkr. En

förklarande post är högre personalkostnader inom högstadieskolorna. En annan del i utfallet är övriga kostnader som är 650 tkr högre än budgeterat. Detta förklaras av ökade kostnader för läromedel, driftinventarier samt rektorsadministration. En viss del förklaras av ökad kostnad för kapitaltjänst för Celsiusskolan.

Elev och skolhälsovård redovisar ett budgetöverskott på 80 tkr. Föräldraledighet samt intäkter i form av statsbidrag gör att personalkostnaderna är lägre än budgeterat.

Gymnasiet och vuxenutbildningar visar på ett budgetöverskott på 3 000 tkr. Förklaringar till detta är minskade utgifter för interkommunala ersättningar (IKE) till externa utbildare med 1 200 tkr. Vuxenutbildningen visar ett överskott på ca 900 tkr då medel tillfördes budget under senhösten. Personalkostnader för gymnasiet visar ett överskott på ca 400 tkr. Inför hösten bl.a så ersattes inte en specialpedagog som lämnade oss. I övrigt kan nämnas att gymnasiesärskolan visar ett underskott på 300 tkr pga av ökade kostnader för skolskjutsar.

Projekt undervisning nyanlända redovisar ett underskott för perioden på 620 tkr. Underskottet förklaras av ökade kostnader inom Alfta-grundskoleområde och vuxenutbildningen-SFI. Budgetunderskottet är möjligt att göra eftersom även projektets totala intäkter har blivit högre än budgeten.

Framtid

Barn-och utbildningsförvaltningen har höga förväntningar. Vår målsättning är att barn, elever och studerande ska ha de bästa förutsättningarna för en trygg skolgång med hög måluppfyllelse. Vårt uppdrag är att möta den nationella målsättningen och ett flertal olika uppdrag som är obligatoriska. Det gäller ex. grundskolans digitalisering, prao i åk 8-9, obligatorisk förskoleklass, moderna språk från åk 6 mm. Förskolans läroplan har nu reviderats och där pekas bl. a digitalisering och undervisning ut.

För att stärka likvärdighet och kunskapsutveckling inom grundskolan har ett arbete påbörjats för att utveckla elevhälsan. Detta ska kompensera elever från sämre socioekonomiska förhållanden. Tillsammans med ökad digitalisering utgör det en viktig del i skolans kompensatoriska uppdrag. En översyn av vår organisation för sarskolan blir ytterligare ett steg. Med fler barn i verksamheten finns faktorer som pekar på en större möjlighet för samordning som gynnar likvärdighet, ett ökat kollegialt lärande och en allokering av specifik kompetens.

Teknik ger förutsättningar för en lärmiljö som är både framtidsinriktad och motiverande. Den nationella strategin för skolans digitalisering belyser detta och vi kommer fortsatt att utveckla vår IKT-verksamhet.

Gymnasiet kommer att vara oförändrat i storlek om sökbilden bibehålls. Vuxenutbildningen kommer fortsatt att växa för att sedan plana ut om några år. Ett flertal yrkesutbildningar utöver ordinarie utbud har skapats. SFI-verksamheten är idag ansträngd då tillströmningen av nya elever är fortsatt stor. Gymnasieverksamheten är konkurrensutsatt och farhågor finns hur kvalitet och attraktionskraft kan komma att påverkas utifrån kraven på ev. ekonomisk

anpassning. Målsättningen är att fortsatt vara i framkant när det gäller forskning och pedagogiska satsningar i samarbete med högre lärosäten. Undervisningen ska hålla hög kvalitet och fler utbildningar knutna till bristyrken ska skapas inom vuxenutbildningen.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</p>	 <p>1 4 </p>
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de alla bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</p>	 <p>4 2 </p>
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna medborgardialoger ska ovanåkersborna få inflytande att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</p>	 <p>1 </p>
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå ifrån principerna om etisk och social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</p>	 <p>1 2 </p>

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Vi har goda förutsättningar att inför framtiden stärka vår måluppfyllelse. Elever lämnar gymnasieskolan med mycket goda resultat vilket ger möjlighet till högre studier eller arbete direkt. Inom ramen för vuxenutbildningen bedrivs ett antal utbildningar mot branscher där arbetsutsikterna är goda. Nämnas kan vård, förskola, svets och trä.

Trygghet och lärande

Målet högt uppsatt med ett krav på 100% resultat vad gäller att alla elever ska uppnå godkända betyg i åk 6 och att alla elever åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. 84.7% av eleverna nådde kunskapskraven 2019. En analys av elevers kunskapsresultat visar att verksamheten behöver utveckla sitt kompensatoriska uppdrag så att även elever vars föräldrar har en förgymnasial eller gymnasial utbildning når högre meritvärden. Här har pojkar och

nyanlända elever lägre resultat. Alla barn och ungdomar ska uppleva 100% trygghet i skolan. Detta är en utmaning och i nuläget uppger långt över 90 % av eleverna att de är trygga i skolan.

Folkhälsa och demokrati

Målet uppfyllt. Föräldraråd och elevråd finns i alla verksamheter.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Medarbetarundersökning genomförs vartannat år. En ny undersökning har genomförts under 2019. I undersökningen från 2019 finns inte frågeställningen - hur nöjd är du med din arbetsmiljö? En tolkning av resultatet ger bedömningen att målet är uppfyllt utifrån att 261 av 263 svarande svarar ja på frågan -kan du rekommendera din arbetsplats samt att 260 av 263 redovisar att de ser fram att gå till arbetet och att 261 av 263 svarande upplever att deras arbete känns meningsfullt. I övrigt så ser budgetutfallet för 2019 ut att vara i paritet med tilldelad ram.

Verksamheterna har till stora delar miljöanpassad kärl- och sophantering. I övrigt så ser budgetutfallet för 2019 ut att vara i paritet med tilldelad ram.

Miljö- och Byggnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Per Helgesson (S)
Förvaltningschef/VD:	Mattias Bergström
Antal anställda:	8 st tillsvidare tjänster + 1 st visstidstjänst till årsskiftet. 1 st tjänst har hållits vakant året ut.

Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och byggnämndens uppdrag är huvudsakligen att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet och bostadsanpassningsbidrag.

Miljö- och byggnämnden är även den kommunala nämnd som avses i fastighetsbildningslagens 4:e kapitel 15§.

Nämnden är kommunens naturvårdsorgan. I naturvårdsärenden av principiell karaktär, av ekonomisk vikt eller annars av stort allmänt intresse, företräder dock kommunstyrelsen kommunen.

Nämnden har budgetansvaret inom kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Arbetet utförs av Kommunalförbundet Hälsingland.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2018	Utfall T3 2019
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	8,52 %	6,99 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	69,1 %	61,62 %

Avser hela samhällsbyggnadsförvaltningen. Långtidssjukskrivningar påverkar förvaltningens sjukfrånvaro.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME index per verksamhetsområde	2019	2017
Infrastruktur och skydd	78	80

Avser området "Infrastruktur och skydd" som härleds till tidigare samhällsbyggnadsförvaltningen i sin helhet.

Fritidsområdet ingår inte 2017 på grund av uteblivna svar och för 2015 vägdes de tillsammans med kulturområdet.

Ser vi till 2019 års värde och viktat det tillsammans med infrastruktur och skydd har värdet blivit

något lägre än önskat sedan förra mätningen 2017. På miljö- och byggförvaltningen har resultatet på årets medarbetarundersökning diskuterats på en arbetsplatsträff. I diskussionerna framkom det att stress är en viktig faktor att jobba med för att öka medarbetarengagemanget.

Viktiga händelser

Miljö- och byggavdelningen har efter en omorganisation blivit en egen förvaltning. Namnet på förvaltningen är Miljö- och byggförvaltningen.

En miljöinspektör har rekryterats vilket innebar att bemanningen av miljöinspektörer blev komplett.

En revidering i plan- och bygglagen har trätt i kraft från 1 januari 2019 som ger sökanden reducerad avgift om handläggningstiden går över 10 veckor för bygglovsärenden och 4 veckor för anmälningsärenden.

Processen för att upprätta en funktion som kommunjägare startade under 2019.

Miljö- och byggförvaltningen har tillsammans med Bollnäs- och Söderhamns kommun påbörjat diskussioner om ett utökat samarbete. Bland annat inom området e-tjänster.

Den nya miljö- och byggnämnden har introducerats till miljö- och byggnämndens verksamhetsområde. En gemensam lunch-till-lunch-konferens för politiker och tjänstemän genomfördes i syfte att utbilda i nämndens ansvarsområde. Utbildningar i plan- och bygglagen, miljöbalken och livsmedelslagstiftningen har också genomförts för politiker tillsammans med Bollnäs, Söderhamns och Ljusdals kommuner. Det har också genomförts två studiebesök hos företag som varit i kontakt med nämndens myndighetsutövning.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Miljö- och byggnämnd	36	-366	-329	-319
Miljö- och byggkontoret	10	-4 712	-4 702	-5 937
Bygg	1 000	-7	993	697
Miljö och hälsa	1 445	-156	1 289	1 179
Bostadsanpassning	0	-458	-458	-575
Alkoholhandläggning	0	-178	-178	-184
Totalt	2 491	-5 876	-3 385	-5 139
Överskott + /Underskott -				1 754

Årets resultat

Årets resultat har uppgått till -3 385 tkr och det innebär ett överskott på 1 754 tkr i jämförelse med budget.

Faktorer som bidrar till att miljö- och byggnämnden ligger under budget är bland annat två stycken vakanta tjänster, tjänsterna gällde en miljöinspektör och en bygglovshandläggare. Miljö- och byggnämndens största utgifter är personalkostnader och då två tjänster inte varit fullt

tillsatta blir det synligt i budgeten. En miljöinspektör anställdes dock från och med september.

En annan faktor som bidrar till det ekonomiskt positiva resultatet är en korrigerig för en intäkt på en bygglovsavgift från 2018 som upptäcktes 2019. Förutom denna korrigerig är intäkterna på bygg 55 tkr mer än budgeterat. En anledning till detta kan vara att inkommande bygglov är större något större i antal än förra året. Även om totalt antal ärenden är färre än förra året är byggloven mer komplexa än exempelvis anmälningsärenden, vilket kan resultera i större intäkter.

I övrigt ligger intäkterna något över budget inom både miljö- och hälsoskydd och livsmedel, vilket också påverkar det positiva resultatet.

Det kan även tilläggas att utgifterna för bostadsanpassningsbidrag landade på 117 tkr under budget.

Framtid

Miljö- och byggförvaltningen planerar att ta ytterligare steg i den digitala utvecklingen. En inköpsprocess för en e-tjänsteplattform har påbörjats inom Ovanåkers kommun. Samverkan kommer att ske tillsammans med Bollnäs- och Söderhamns kommun för att ta fram e-tjänster. Förhoppningen är att arbetet med e-tjänster kan påbörjas första kvartalet 2020.

Ett processkartlägningsprogram kommer att implementeras 2020 för hela Ovanåkers kommun vilket kommer underlätta förvaltningens processkartläggning och hantering av riktlinjer och rutiner.

Miljö- och byggförvaltningen kommer att se över Sveriges kommuner och regioners (SKR) nya modell för en behovsutredning och eventuellt behovsstyrd taxa gällande tillsyn inom miljöbalkens- och livsmedelslagstiftningens område. En samverkan gällande detta kommer att ske tillsammans med Bollnäs- och Söderhamns kommun.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 5
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 4

Perspektiv/Inriktning	Målopplifelse
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna medborgardialoger ska ovanåkersborna få inflytande att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 2 ●
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå ifrån principerna om etisk och social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 ● 2 ●

Analys av målopplifelse per perspektiv/inriktning

Arbete och tillväxt

Deltagande på branschträffar och emottagande av en praktikant/extra tjänst har genomförts med fokus på både miljö och bygg.

Arbetet med en strategi för framtida personalbehov/rekryteringar är antagen.

Den positiva trend beträffande antalet bygglov som behövdes kompletteras från 2018 har hållit i sig. Resultatet från delårsrapporten 2019 har dock försämrats från 16,5% till 21,74%.

Svenskt näringsliv och SKRs NKI-undersökning Insikt har aktualiserats igen med ett hittills positivt resultat.

Trygghet och lärande

Tillsynsarbetet i miljöer där barn och ungdomar vistas har genomförts. I år har det genomförts tillsyn vid offentliga bassängbad och vattenprovtagning för strandbad.

En miljöinspektör har anställts under hösten vilket nu betyder att avdelningen är fullt bemannad.

Under 2019 köptes ett processkartläggningsprogram in för Ovanåkers kommun. Detta kommer underlätta hanteringen av bland annat ärendehanteringsrutiner.

Folkhälsa och demokrati

Miljö- och byggavdelningen har genomfört en kampanj om Radon under Folkhälsoveckan.

Två studiebesök inom nämndens verksamhetsområde har genomförts 2019.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

En planering finns för åtgärder kring de bristfälliga avloppen. Just nu driver miljö- och byggavdelningen 68% av de inventerade bristfälliga avloppen.

Vid de två mätningstillfällena av resfria möten 2019 genomfördes 78 möten av vilka 36,5 eller 47% av mötena var resfria. (svarande omräknat till samma antal som november 2016).

November 2016 var motsvarande siffra 235 möten av vilka 188 eller 80% av mötena var resfria. Resfria möten efterfrågas i större omfattning 2019 än november 2016 och erbjuds oftare då kommunen är arrangör av möten. Merparten av avdelningens resor görs i form av tillsyn eller platsbesök. De resor som kan påverkas är huvudsakligen vid utbildningstillfällen och nätverksträffar.

Kunskapsuppbyggande för tillsyn av dagvatten har genomförts 2018 genom utbildning.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mikael Jonsson (m)
Förvaltningschef/VD:	Hans-Peter Olsson
Antal anställda:	62 (fg år 62)

Verksamhetsbeskrivning

Alfta-Edsbyns Fastighets AB (Aefab) är ett helägt fastighetsbolag som ägs av Ovanåkers kommun. Aefab har idag 1 605 lägenheter varav 950 finns i Alfta och 955 finns i Edsbyn. Dessa lägenheter består tillsammans av ca 100 000 kvm. De flesta bostadsbestånd i Alfta och Edsbyn är byggda under 1960-1980 talet. Vi förvaltar och underhåller även verksamhetslokaler och andra fastigheter åt Ovanåkers kommun, totalt 67 500 kvm verksamhetslokaler förvaltas åt kommunen. Förvaltning sker även av det kommunala fastighetsbolaget Alfta Industricenter AB:s lokaler. Aefabs anställda arbetar med administration, fastighetservice och energi/driftsfrågor.

Viktiga händelser

I december stod Nya Fölet färdigt i Edsbyn. En helt ny förskola med tre avdelningar, och nio nybyggda lägenheter på övervåningen. Det är vårt första helt rökfria hus. Under året har vi också färdigställt de första 24 lägenheterna, och de gemensamma lokalerna, i trygghetsboendet Sunnangården i Alfta. När allt är färdigt kommer vi att ha 62 lägenheter. I september satte vi igång bygget av ett LSS-boende i ett hus på Backaområdet, kallat Junibacken i Edsbyn, som när det står färdigt kommer att hyras av Ovanåkers kommun. Under 2019 färdigställde vi stamreoveringar på Stallgatan i Edsbyn.

Under 2019 har drift och underhåll arbetat med att rusta upp och förbättra uteplatser och att göra nya planteringar. Under 2019 köpte vi in våra första robotgräsklippare som nu används på några av våra områden.

Vi är anslutna till Allmännyttans Klimatinitiativ med målsättningen att spara 30 procent energi till 2030 jämfört med 2007. En av de viktigaste insatserna har varit att vi fortsatt byta ut belysningen i utemiljöer och i allmänna miljöer som tvättstugor, trapphus och källare. Vi har också installerat mätare för inomhustemperatur i våra lägenheter.

Vi jobbar i ett projekt för att få in arbetet med systematiskt brandskyddsarbete i ett digitalt system och under 2019 anslöt vi oss också till Allmännyttans Digitaliseringsinitiativ.

Inom förvaltningsuppdraget för Ovanåkers kommun har vi tagit fram nya utrymningsplaner och gjort en översyn av hänvisningsarmaturer på Gyllengården i Edsbyn. I Runemo havererade en värmekulvert under 2019 och då valde vi att installera bergvärme. En fuktskada i Rotebergs skola ledde till att skolan fick upprustad dusch och omklädningsrum, och på Gyllengården byttes golvbeläggningen ut i delar av fastigheten.

Under våren lanserades nya aefab.se, en ny och modernare extern hemsida. Ett antal filmer med information och instruktioner på flera språk har köpts in och finns också på webben.

Inför 2019 gjordes en översyn av lokalvården eftersom det på politisk nivå efterlystes en nedskärning av kostnaderna. Genom att samarbeta med lärare och personal, och genom att förändra rutiner, kunde vi dra ner på antalet städtimmar utan att det gick ut över kvaliteten på städningen. Under hösten gjordes gällande att hälften av vår lokalvård skulle upphandlas och till en början såg det ut som att vi inte skulle kunna lägga ett anbud. Strax före årsskiftet ändrades beslutet och det har lett till en lugnare och mer positiv anda. Olika sätt att digitalisera delar av arbetet, är något vi tittar på inför framtiden. Omvärldsbevakning och att hitta bra nätverk för att hålla oss uppdaterade är viktigt och det fortsätter vi med även framåt.

Ekonomi

Resultaträkning

	2019 -01-01 - 2019-12-31	2018 -01-01 - 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	145 744	142 773
Verksamhetens kostnader	-119 297	-106 185
Avskrivningar	-15 450	-23 489
Verksamhetens nettokostnader	10 997	13 099
Finansiella intäkter	106	40
Finansiella kostnader	-7 942	-8 179
Bokslutsdispositioner	3 589	425
Skatt på årets resultat	-2 365	-1 181
Periodens resultat	4 385	4 204

Balansräkning

	2019	2018
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	471 771	434 280
Omsättningstillgångar	25 945	29 764
Summa Tillgångar	497 716	464 044
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	107 168	105 427
Avsättningar	7 009	5 587
Långfristiga skulder	344 000	323 000
Kortfristiga skulder	39 539	30 030
Summa Eget kapital och skulder	497 716	464 044

Årets resultat

Aefab redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 3 162 tkr. Det budgeterade resultatet för 2019 var på 4 340 tkr. Under året har budgeten förändras genom tilläggsbeslut för

ökade underhållskostnader, totalt 3 400 tkr vilket ger en årsbudget på 940 tkr. Jämfört med budget är det redovisade resultatet 2 222 tkr bättre. Större positiva avvikelser noteras för övriga intäkter, 1 492 tkr vilket förklaras av vinst vid försäljning av en maskin och eget arbete på investeringsprojekt. Taxebundna kostnader (värme, el och vatten) är totalt sett 1 268 tkr lägre än budget. Kapitalkostnader (avskrivningar och räntor) är totalt 1 646 tkr lägre än budget och förklaras av att det låga ränteläget även bestått under större delen av 2019 samt att investeringarna slutförts senare under året jämfört med budget. Kostnader för fastighetsskötsel och reparationer har kostat 2 811 tkr mer än budget och förklaras av att flera vattenskador och ett större brandtillbud inträffat under året.

I samband med bokslutet har nedskrivningar på fastigheter skett med totalt 11 000 tkr (Ängen, Älvstranden samt Knagga Gård). Efter dessa nedskrivningar är det bokförda värdet på samtliga bolagets fastigheter lika eller större än det bedömda marknadsvärdet. Samtidigt har återföring av tidigare års nedskrivningar skett med 11 000 tkr vilket innebär att någon resultateffekt netto ej uppstår i årets resultaträkning.

Årets större investering avser 31 740 tkr Fölets förskola och lägenheter, 13 797 tkr underhåll som aktiverats som komponenter, 8 342 tkr avser hyresgästanpassningar, Trygghetsboende i Alfta, Junibacken i Edsbyns samt en lokal på Centrumhuset i Alfta samt inventarier och maskiner, 2 262 tkr.

Soliditeten har minskat något och uppgår till 21,5 % (fg år 22,5 %) vilket är enligt ägardirektiv.

Framtid

På Nya Fölet har vi invigning och inflyttning under tidig vår 2020, och ungefär samtidigt startar vårt första trygghetsboende, Sunnangården. Därefter kommer vi att sätta igång med ytterligare ett trygghetsboende: nu väntar ombyggnationer av befintliga lokaler på Backa i Edsbyn. När det står färdigt erbjuder vi 30-35 lägenheter i vårt trygghetsboende där. Ett nytt LSS-boende på Junibacken ska stå färdigt våren 2020. Där blir det kommunen som står som hyresgäst. Under hösten 2020 kommer vi att renovera och hyresgästanpassa Lyckebo i Alfta till ett boende för psykisk rehabilitering. Det blir en privat vårdgivare som kommer att hyra fastigheten och bedriva verksamheten. När detaljplanerna är färdiga kommer vi, om vi bedömer att marknaden tillåter, ett till två punkthus i kvarteret Svanen i centrala Edsbyn. Vårt deltagande i Allmännyttans Klimatinitiativ och Digitaliseringsinitiativ kommer också att leda till förändringar och förnyelse.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.</i> <i>Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.</i> <i>Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 5

Perspektiv/Inriktning	Måluppfyllelse
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna medborgardialoger ska ovanåkersborna få inflytande att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå ifrån principerna om etisk och social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 4

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktning

Arbete och tillväxt

Båda målen inom perspektivet uppfylls under året. Den nyligen fastställda affärsplanen innehåller även mål som bidrar till detta. Ett förtydligande är att i målet står att det skall vara 3 specifika möten per år med företagen för att belysa deras olika behov. Med det menas att det kan vara formella och informella möten med syfte att belysa, och vid behov lösa, de olika behov som finns. Detta har uppfyllts.

Trygghet och lärande

Målet uppnås under året. Företaget deltar på rekryteringsträffar, företagsfrukostar och liknande vilket skapar kontakter mellan bla företag, arbetsledning och arbetssökande.

Folkhälsa och demokrati

Målet uppnås under året. Resultatet av samarbetet med de företag som sponsras följs upp under senare delen av året. Ingen förändrad inriktning på detta jämfört med 2018. Då sponsringen kräver en motprestation så innebär det att Aefab, vilka förvaltar Aicab, under året fick en bra och uppskattad personalaktivitet i samband med vår regelbundna personalinformation.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Resultatmålet uppnås under året. Värdering av fastigheterna har skett i samband med bokslutet vilket visar på totalt sett ökade värden. Till bidrar det underhåll som sker på bolagets fastigheter. Satsningar har skett på utemiljön på våra områden i syfte att öka trygghet och säkerhet för våra hyresgäster.

Alfta Industricenter AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mikael Jonsson (m)
Förvaltningschef/VD:	Hans-Peter Olsson
Antal anställda:	Inga anställda

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun.

AICAB är ett industri hotell om 35 000 m². Uppdraget är att hyra ut och förvalta ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Under år 2019 har i princip allt varit uthyrt. Det är då ca 30 företag som har ca 600 anställda.

I vår roll ingår att ha en bra kommunikation med våra hyresgäster så att vi kan utföra ett snabbt, korrekt och kostnadseffektivt reparations och underhållsarbete. Målet är att vi ska vara så serviceinriktade och kostnadseffektiva att företagen väljer oss som hyresvärd.

Viktiga händelser

Bolaget har en fortsatt hög uthyrningsgrad, det är i princip fullt uthyrt vid 2019 års slut. John Deere flyttar ut i mars 2020 och ett nytt avtal har tecknats för en ny hyresgäst till lokalerna.

Styrelsen har antagit en ny affärsplan. Den gäller för åren 2019-2022 och här finns bland annat företagsövergripande mål som vi avser uppfylla. Ett av målen är att sälja de tre fastigheter som inte ligger inom industriområdet. Alla tre fastigheterna är nu sålda och målet är uppfyllt. I affärsplanen har också slagits fast att vi ska uppnå 30 procents lägre energianvändning till 2030 (räknat från år 2007). Under 2019 kunde vi se att fjärrvärmens minskade normalårskorrigerat med 9 % mot föregående år, vilket motsvarar nästan 500 000 kWh köpt värme. Fastighetsdelen minskade med 13 % mot föregående år, vilket motsvarar ca 130 000 kWh köpt el. På OI-Andersgården minskade elförbrukningen ca 2% mot föregående år. Jämfört med år 2017 har dock elförbrukningen minskat med 25% tack vare installationen av bergvärme.

Under sommaren 2019 byggde vi ett nytt kontor inne i produktionslokalen samt renoverade övriga kontor i en industri på området, och vi avslutade också flera lokalanpassningar och nybyggnationer. Samma sommar bytte vi också ut det sista gamla ställverket på Alfta Industricenter.

Avyttringen av IP gjordes med en bokföringsmässig förlust på 516 tkr, avyttringen av Metallprodukter innebar en bokföringsmässig förlust på 4 tkr.

Vi har isolerat tak på 1000 kvm, där ska det placeras ut solceller under våren 2020.

Ekonomi

Resultaträkning

	2019 -01-01 - 2019-12-31	2018 -01-01 - 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	16 853	17 036
Verksamhetens kostnader	-10 745	-11 166
Avskrivningar	-4 145	-4 105
Verksamhetens nettokostnader	1 963	1 765
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-666	-930
Skatt på årets resultat	-494	-256
Periodens resultat	803	579

Balansräkning

	2019	2018
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	75 556	74 863
Omsättningstillgångar	2 732	3 743
Summa Tillgångar	78 288	78 606
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	24 246	23 443
Avsättningar	1 883	1 390
Långfristiga skulder	50 000	50 000
Kostfristiga skulder	2 159	3 773
Summa Eget kapital och skulder	78 288	78 606

Årets resultat

Alfta Industricenter AB redovisar för 2019 ett resultat före skatt på 1 297 tkr. Jämfört mot budget är detta 790 tkr bättre. I det redovisade resultatet finns en jämförelsestörande post på -520 tkr avseende förlust vid försäljning av fastigheten Idrottsparken i Edsbyn. Större avvikelser mot budget noteras för hyresintäkter, -421 tkr vilket förklaras av minskade intäkter på de fastigheter som sålts. Värme har kostat 510 tkr och el 101 tkr mindre än budget. Avskrivningar är 640 tkr lägre än budget och förklaras av att årets investeringar varit något lägre än budget samt att dessa färdigställts senare på året jämfört med budget. I maj 2019 omsattes ett lån på totalt 30 000 tkr till betydligt lägre ränta än tidigare och vad som var budgeterat, detta gör att årets räntekostnader är 169 tkr lägre än budget. Under året har 3 366 tkr lagts ned på underhåll på bolagets fastigheter. I detta belopp ingår åtgärder för energibesparing som på sikt ytterligare kommer att minska förbrukningen av värme och el. Resultatmålet bedöms som uppfyllt.

Årets investeringar uppgår till 8 380 tkr och fördelas på byggnader, 7 913 tkr och inventarier,

467 tkr. Årets investeringar är 2 592 tkr lägre än budget och förklaras av att några större projekt kommer att utföras och är med i budget för 2020. Investeringar i byggnader avser främst dessa större poster, nytt ställverk, 1 134 tkr och hyresgästpassningar, 5 114 tkr. I samband med hyresgästpassningar har nya förlängda hyresavtal tecknats.

Finansiering av årets investeringar har skett med internt tillförda medel vilket även inkluderar likvider vid fastighetsförsäljning, 2 727 tkr. Totalt uppgår året kassaflöde till -309 tkr och utgående likvida medel (via kommunens koncernkonto) till 1 705 tkr.

Soliditeten har förbättrats något och uppgår till 31,0 %. I samband med bokslutet har en värdering av bolagets fastigheter skett. Denna visar ett marknadsvärde på 81 000 tkr vilket överstiger bokfört värde.

Framtid

En huskropp kommer att få nya ventilationsaggregat som är betydligt mer effektiva. På ett tak på en annan huskropp är en solcellsanläggning inplanerad. Den ska byggas under 2020.

Diskussioner pågår med några företag som fått erbjudande om att hyra lokaler. Vår förhoppning är att förhandlingarna leder till minst en ny hyresgäst.

Under 2020 har det budgeteras för investeringar och hyresgästpassningar för totalt 7 000 tkr. När det gäller hyresgästpassning har nya och förlängda avtal tecknats. Kommande års investeringar beräknas ske helt med egna tillförda medel. Den finansiella situationen ser fortsatt bra ut med låga räntekostnader. Sammantaget har vi ett stabilt ekonomiskt och finansiellt läge.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 2 ●
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 ●
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna medborgardialoger ska ovanåkersborna få inflytande att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 ●

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå ifrån principerna om etisk och social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.</i> <i>Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser.</i> <i>Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 3 ●

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Båda målen inom perspektivet bedöms uppfyllda under året. Den nyligen fastställda affärsplanen innehåller även mål som bidrar till detta.

Trygghet och lärande

Målet uppnås under året. Aktiviteter genomförs och följs upp senast i samband med årsbokslutet.

Folkhälsa och demokrati

Målet uppnås under året. Resultatet av samarbetet med de företag som sponsras följs upp under senare delen av året. Ingen förändrad inriktning på detta jämfört med 2018.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Resultatmålet uppnås under året.

Helsinge Net Ovanåker AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Kent Olsson (L)
Förvaltningschef/VD:	Johan Sigfridsson
Antal anställda:	5

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Net Ovanåker AB ägs till 100 % av Ovanåkers kommun. Bolaget levererar bredband via fibernät och kopparnät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.

Kommunens engagemang i denna verksamhet inleddes redan 1997 genom bildandet av Helsinge Net AB, som ägdes av Ovanåkers och Bollnäs kommuner i lika stora delar. Under 2010 träffades överenskommelse om en uppdelning av Helsinge Net AB i separata bolag för resp. kommun.

Bolaget har tidigare fiberanslutit ett stort antal telestationer i kommunen och kan därigenom leverera bredband genom hyra av kopparledningar från respektive telestation till hushåll och företag, så kallad ADSL-anslutning.

Bolaget är sedan ett antal år inne i en fas där vi flyttat fokus från ADSL-tekniken och istället investerar i fiberledningar hela vägen till bostads- och företagsfastigheter. Fördelningen mellan bolagets anslutningstyper är i dagsläget 90% fiber och 10% ADSL.

Bolagets fiberutbyggnadsmål har hittills varit att 90 % av hushållen och 95 % av företagen ska vara erbjudna en fiberanslutning år 2020. Då vi under innevarande säsong projekt kommer att passera 90 %-målet för hushåll har kommunfullmäktige tagit beslut om att höja målet för antal erbjudna hushåll till 95 %.

Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet ökar kraftigt när vi närmar oss och passerar 90 % erbjudna. Orsak till detta är att avstånden till varje enskilt hushåll ökar. För att kunna bygga vidare med bibehållen hastighet krävs därför tillkommande investeringsbidrag. Då förutsättningarna för sådana bidrag fortfarande är oklara finns just nu inget slutdatum för 95 %-målet.

I dagsläget ligger 90 % av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område.

Viktiga händelser

Verksamhetsåret domineras av investeringar i fiberutbyggnadsprojekt. Investeringarna genomförs med egna medel och med upptagna lån. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdsområden möjliggörs till stor del genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförslägningsprojekt med elbolag.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen Bolaget kommer att fortsätta genomföra

omfattande investeringar i fiberteknik. Mot bakgrund av investeringarnas långsiktiga karaktär kan lönsamhet för ett fiberutbyggnadsprojekt normalt inte påräknas de inledande åren. Från 2020 och framåt finns i dagsläget inga bidragsmedel att söka för bredbandsutbyggnad. Detta kan komma att försvåra/fördröja framtida utbyggnader.

Ekonomi

Resultaträkning

	2019 -01-01 - 2019-12-31	2018 -01-01 - 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	14 214	12 999
Verksamhetens kostnader	-8 909	-8 364
Avskrivningar	-3 984	-3 217
Verksamhetens nettokostnader	1 321	1 418
Finansiella intäkter	4	
Finansiella kostnader	-557	-655
Bokslutsdispositioner	-765	-760
Skatt på årets resultat	-3	-2
Periodens resultat	0	1

Balansräkning

	2019	2018
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	76 922	64 876
Omsättningstillgångar	3 273	5 799
Summa Tillgångar	80 195	70 675
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	9 423	9 420
Avsättningar	3 736	2 971
Långfristiga skulder	53 000	53 000
Kostfristiga skulder	14 036	5 284
Summa Eget kapital och skulder	80 195	70 675

Årets resultat

Årets resultat blir före bokslutsdispositioner och skatt 765 tkr vilket ligger i nivå med föregående år. Längre grävsträckor per nytt fiberanslutet hushåll fördyrar utbyggnaderna och dämpar resultatet, samtidigt har nya snabbare privatjänster påverkat resultatet i positiv riktning. Årets resultat ligger något högre än budgeterat resultat.

Framtid

Fortsatt fiberutbyggnad för att långsiktigt nå målet att 95 % av hushållen och företagen ska kunna erbjudas anslutning till höghastighetsnät.

Fortsatta insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god prestanda.

Bearbetning av redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad anslutningsgrad.

Utveckling av affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 3
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 2
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna medborgardialoger ska ovanåkersborna få inflytande att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 2
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå ifrån principerna om etisk och social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 3

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Under 2019 har c:a 350 nya hushåll anslutits till fibernätet. Efter 2019 års säsong kommer kommunen, vad gäller hushåll som blivit erbjudna fiberanslutning, att ha nått en måluppfyllelse på c:a 91%.

Helsinge Vatten AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Sven-Inge Hallström (S)
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedeback Lindberg
Antal anställda:	37

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Vattens uppdrag är att ansvara för distribution och rening av vatten samt drift, skötsel och underhåll av vatten- och avloppsanläggningar inom Bollnäs och Ovanåkers kommun.

Viktiga händelser

En ny bolagsordning samt ett nytt ägardirektiv har antagits för Helsinge Vatten under året. Överföringsledningen mellan Viksjöfors och Alfta togs i drift i april 2019. Det innebär att ett av Ovanåkers vattenverk inte längre används för dricksvattenproduktion.

Bollnäs kommun har antagit en dagvattenpolicy med tillhörande strategi.

Ett nytt avtal för mottagning och hantering av slam från reningsverk har tecknats mellan Helsinge Vatten och Borab.

Anläggningsavgiften kommer förmodligen behöva justeras de närmaste åren. Den ska återspegla de kostnader som nyanslutningarna innebär under en rullande treårsperiod.

VA-verksamheterna i hela Sverige har de senaste åren fått ökade krav på att arbeta med klimatanpassningsplaner, säkerhetsskyddsarbete etc. Detta innebär att mer resurser krävs för planerings- och utredningsarbete redan det kommande året. Det kommer att påverka kostnaderna framöver, liksom eventuella kostnader för åtgärder enligt dessa planer.

Ekonomi

Resultaträkning

	2019 -01-01 - 2019-12-31	2018 -01-01 - 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	58 149	56 714
Verksamhetens kostnader	-35 053	-35 044
Personalkostnader	-22 879	-21 457
Avskrivningar	-184	-189
Verksamhetens nettokostnader	33	24
Finansiella intäkter	-13	-12
Skatt på årets resultat	-20	-12
Periodens resultat	0	0

Balansräkning

	2019	2018
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	607	510
Omsättningstillgångar	8 464	10 568
Summa Tillgångar	9 071	11 078
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	400	400
Avsättningar		
Långfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	8 671	10 678
Summa Eget kapital och skulder	9 071	11 078

Årets resultat

Bolaget baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftbidrag från respektive VA kommun mot utfall driftskostnad i verksamheten. Regleringen blev 2 251 tkr, som Helsinge Vatten redovisar i ytterligare driftsbidrag för 2019 då kostnaderna blev högre än budgeterat.

Större påverkande kostnadsposter är:

- 400 tkr högre kostnad för kemikalier då injusteringar efter ombyggnad av Häggesta reningsverk samt Alfta reningsverk har dragit mer kemikalier.
- Ökad kostnad för entreprenadtjänster med 1 100 tkr i samband med ombyggnad och reparation av Häggesta reningsverk. Projektet drog ut på tiden och avslutades under 2019 istället för 2018. Totalbudgeten mot driften för ombyggnation av Häggesta på 12 Mkr har överskridits med 900 tkr. Ett krav mot projektören för extra kostnader på grund av felprojektering på 200 tkr har ställts, men är inte färdigbehandlat.
- 950 tkr i ökade kostnader för asfaltering efter att det nya beläggningsavtalet inneburit kraftigt höjda kostnader för beläggning av mindre ytor i Bollnäs samt att mycket läckor bidragit till fler asfaltsåtgärder än beräknat i Ovanåker.
- 700 tkr lägre kostnader för gräventrepenad mot driften då det varit en mindre andel arbeten mot drift och en högre andel mot investering för båda kommundelarna.
- 500 tkr i ökade kostnader för slamhanteringen då ombyggnation av verk innebär mer transporter.

Verksamheten utförde 1 900 fler arbetstimmar mot investering än budgeterat vilket i sin tur ger högre intäkt för fakturerade arbetstimmar mot driften.

Framtid

Det arbete Helsinge Vatten gör med kontroll av inläckage i avlopps nätet och genomgång av

både vatten- och spillvattennätet områdesvis kommer att fortsätta under lång tid och är ett viktigt arbete för att minska risken för att behöva brädda orenat avlopp ut i vattendrag. Det är också viktigt i elbesparingshänseende och för att inte pumpa upp mer grundvatten än nödvändigt.

Vi ser också större krav från mindre byar, där det finns samfälligheter för dricksvatten, som vill ansluta sig till det kommunala ledningsnätet.

Driftbudget och därmed VA-taxan påverkas ekonomiskt av kostnads parametrar som räntenivå och elpris. Då 6 Mkr av Helsinges Vattens totala driftsbudget är elkostnad är det av betydelse att göra åtgärder för minskad elförbrukning för att på sikt inte vara lika känsliga för svängningar i elpriset.

Kommande år blir mycket investeringsintensiva för ledningsnät. Nedlagd tid mot investering beräknas öka med 50 % för att kunna genomföra planerad investeringsplan för ledningsnät samt att uppnå målet på 1% saneringsgrad av ledningsnät per år.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mona Thoresson (s)
Förvaltningschef/VD:	Andreas Åkesson, tf
Antal anställda:	30

Verksamhetsbeskrivning

BORAB's uppdrag är att samla in, transportera, behandla och återvinna kommunernas avfall, samt lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB.

Verksamheten är idag helt inriktad på att öka graden av sortering, återvinning och återbruk hos hushåll och verksamheter.

BORAB bedriver dels en taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen i avfallskollektiven och dels en konkurrensutsatt del med avkastningskrav.

Viktiga händelser

Under 2019 fortsatte matavfallsprojektet med att samtliga flerfamiljshus fick möjlighet till separat insamling av matavfall. Återbruksmängderna fortsätter att öka i och med utökade möjligheter att lämna möbler, husgeråd, textil och fritidsutrustning via våra återvinningscentraler. Resultatet av den återkommande kundundersökningen visar fortsatt stark kundnöjdhet och förtroende för bolaget och dess tjänster.

Under året har ca 62 400 ton krossat avfall levererats till värmeverket vilket är den största mängden någonsin. Vi har fått köra extra skiftgång för att få fram tillräckligt med material för att täcka värmeverkets behov. Den sista etappen av sluttäckningen av deponin här på Sävstaås utfördes av en extern entreprenör under sommaren. Entreprenaden besiktades och godkändes i oktober.

Införandet av matavfallsinsamling påverkar arbetsbelastningen i kundtjänst i hög grad. Arbetet med total genomlysning av det digitala kundregistret pågår, även innefattande uppmärkning och GPS-positionering av befintliga och nya kärl. I juni flyttade kundtjänst in i nya lokaler som ligger närmare återvinningscentralen och kommer på så vis närmare kunden. Detta har förbättrat kundtjänstens tillgänglighet och servicenivå gentemot kunderna här på plats på Sävstaås.

I slutet av april fick VD avsluta sitt uppdrag på BORAB efter ca tre och ett halvt år på positionen. Tillförordnad VD tillsattes internt inom organisationen. Rekryteringsprocessen av ny VD blev klar i slutet av december och kommer vara på plats 4 maj 2020.

Ekonomi

Resultaträkning

	2019 -01-01 - 2019-12-31	2018 -01-01 - 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	65 843	66 672
Verksamhetens kostnader	-58 495	-51 781
Avskrivningar	-5 401	-4 744
Verksamhetens nettokostnader	1 947	10 147
Finansiella intäkter	24	24
Finansiella kostnader	-129	-129
Periodens resultat	1 842	10 042

Balansräkning

	2019	2018
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	78 778	72 897
Omsättningstillgångar	23 833	41 330
Summa Tillgångar	102 611	114 227
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	66 918	66 571
Avsättningar	12 890	20 722
Långfristiga skulder	15 000	15 000
Kortfristiga skulder	7 803	11 934
Summa Eget kapital och skulder	102 611	114 227

Årets resultat

Resultat efter finansiella poster 1,8 mkr och därmed ca 3,6 mkr lägre än budget.

Intäkter 0,8 mkr över budget. Krossningstjänsten till BEAB och mottagningsavgifter för verksamhetsavfall överstiger budget medan en låg ersättningsnivå för metallskrot ger minskad intäkt. Taxekollektivens intäkter påverkas av att fler än förväntat väljer att sortera ut sitt matavfall och då belönas med en lägre taxa. Totalt sett är det dock små avvikelser på intäktssidan.

Kostnadssidan överstiger budget med ca 4,6 mkr. Större påverkande poster är

- haveri i kvarnanläggningen i början av året ca 1 mkr
- problem med utleveranser av deponi i slutet av 2018 medförde större mängd under 2019, totalt ca 1,1 mkr.
- ökad kostnad insamling pga fler kärl och kärbyten ca 1,2 mkr
- förändring i ledningen av företaget ger högre personalkostnaden, ca 1,4 mkr
- kostnad för information lägre än budgeterat +0,8 mkr

Framtid

Under 2020 kommer vi införa matavfallsinsamling vid fritidshus och verksamheter. I och med detta så är införandet klart. Matavfallsinsamlingen fortsätter men från och med 2021 läggs fokus på att bibehålla matavfallet som en så ren fraktion som bara möjligt. 99 % renhetsgrad är det långsiktiga kravet från Ekogas som är slutkunden för matavfallet. Resultatet från den senast genomförda plockanalysen för villahushållen visade att våra kommuners matavfall uppnår en renhetsgrad på 99 % vilket är ett fantastiskt resultat med tanke på att matavfallsinsamlingen precis har börjat. För att bibehålla detta resultat krävs fortsatt stora insatser gällande informations- och kommunikationsarbete ut till medborgarna.

Verksamhetsåret 2020 kommer att domineras av framtagande av ny kommunal avfallsplan, med fokusområde kring avfallsminimering inom de kommunala verksamheterna. Arbetet kommer att genomföras på en kommunstrategisk nivå och den kommunala avfallsplanen kommer att tas fram av lokal avfallsplanegrupp med representanter från berörd kommuns förvaltningar och bolag. Arbetet kommer att drivas på en regional nivå tillsammans med övriga kommuner i Gävleborg och koordineras med de regionala miljömålen.

Den 28 juni 2018 beslutade regeringen om ett förtydligande gällande producentansvaret för insamling av förpacknings och tidningsmaterialen. Beslutet innebär i korthet ett förtydligande om att producenterna av materialen ska ta det fulla ekonomiska ansvaret för insamlingen, omhändertagande och behandling. Detta skall ske fastighetsnära och via tillståndspliktiga insamlingssystem. Denna service kommer att införas gradvis under 2023-2025. Utgångspunkt för insamlingen av materialen är att det skall samordnas med redan befintliga insamlingssystem.

Långgatan 24
828 80 Edsbyn
www.ovanaker.se

